

The background is a textured, wavy blue surface. Overlaid on this are several thick, vertical, wavy lines in various colors: light blue, grey, orange, and dark blue. The lines have a fluid, organic quality, resembling water or sand dunes. The text is centered in the lower half of the image.

ARTĒRIJAS

JŪRMALA — EIROPAS KULTŪRAS GALVAPILSĒTA 2027

JŪRMALA: SKAITĻI UN FAKTI



14

dzelzceļa stacijas,
no kurām neviena
nesaucas "Jūrmala"



24 km

smilšaina jūras
pludmale



320 m

pilsētas platums
tās šaurākajā vietā



100 km²

platība – lielākā
kūrortpilsēta Baltijā



64 %

dabas teritorijas
(4 īpaši aizsargājamās dabas
teritorijas, meži, palieņu pļavas,
iekšzemes ūdeņi)



390

arhitektūras
pieminekļi



> 4,5 miljoni
vienas dienas
apmeklētāji pilsētā



Kopš 2005. gada
piešķirts PVO statuss
"Veselīga pilsēta"



> 800

kultūras pasākumi
gadā



> 400 000

pasākumu
apmeklētāju skaits



30

kultūrvietas pilsētā



150 000

Dzintaru koncertzāles
apmeklētāju skaits gadā



6

bibliotēkas



> 550 000

bibliotēkās izsniegtas
grāmatas gada laikā



14

skolas



22 %

no Jūrmalas skolēniem
mācās mākslas un
mūzikas skolās



57 000

iedzīvotāju skaits



49 %

latvieši



35 %

krievi



Mākslas stacija *Dubulti* –
vienīgā izstāžu zāle
funkcionējošā dzelzceļa
stacijā Eiropā



J Ū R M A L A
2 0 2 7

IEVADS: VISPĀRĪGI JAUTĀJUMI	2
IEGULDĪJUMS ILGTERMIŅĀ STRATĒGIJĀ	9
KULTŪRAS UN MĀKSLAS SATURS	15
EIROPAS DIMENSIJA	34
SABIEDRĪBAS IESAISTĪŠANA	40
PĀRVALDĪBA	44
Finansējums	44
Organizatoriskā struktūra	49
Projekta / programmas risku novēršanas plāns	50
Tirgvedība un komunikācija	51
SPĒJA ĪSTENOT PROGRAMMU	54

Q1

Kāpēc pilsēta vēlas piedalīties konkursā un pretendēt uz Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukumu?

Nu jau vairāk nekā gadu pasauli ir pārņēmusi Covid-19 pandēmija. Nav noslēpums, ka līdzās fiziskās veselības jautājumiem dienaskārtībā ir arī garīgās veselības izaicinājumi. Vēl pirms pandēmijas Pasaules Veselības organizācija garīgo veselību atzina par dekādes smagāko problēmu, bet pandēmija to pacēla vēl nebijušos augstumos. Protams, vakcīnas vieš cerību, ka 2027. gadā atgriezīsies normāla ikdiena, taču neviens preparāts kā ar rokas mājienu nenodrošinās labvēlīgus apstākļus sabiedrības veselības profilaksei visa mūža garumā arī pēc tam, kad šī krīze būs pārvarēta. Šis izaicinājums pieprasa jaunu veselības pratību un dzīvesveidu.

Latīņu valodā ir teiciens “veselā miesā vesels gars”. Jūrmala ar tās dabas resursiem dziedē gan vienu, gan otru. Vēršot uzmanību garīgajai dimensijai, priekšplānā izvirzās kultūra kā garīgi bagātinošs, spēcinošs un dzīvojošs instruments. Kļūstot par Eiropas kultūras galvaspilsētu (EKG), mēs vēlamies Eiropai apliecināt, ka tieši **kultūra ir veselības un dzīvības artērija – sadarbība, kas uztur cilvēka un dabas vienoto asinsriti**. Iespējams, šo apgalvojot, mēs izklausāmies mazliet lecīgi, taču tieši pašpietiekamais lecīgums ir mūsu komforta zona, kuru atstāsim, lai īstenotu jēgpilnu un ilgtspējīgu EKG programmu. Pašpietiekamību un savrupību mēs aizstāsim ar jauniem koprades un sadarbības mehānismiem. Mēs arī pierādīsim, ka **sadarbība pati par sevi ir kultūras izpausme, kas sadrumstalo spēj pārvērst veselumā**.

Veselības izaicinājums

Vai šāda mūsu pašpārliecināta pievēršanās veselībai ir pamatota? Domājam, ka nenoliedzami! Jau vēsturiski – 19. gadsimta sākumā, reizē ar Eiropā

plaukstošo gaisa, saules un ūdens procedūru kultūru, arī Latvijas galvaspilsētas Rīgas tuvumā – Jūrmalā uzplauka kūrorts. Cilvēki šurp devās veselības un līdzsvara meklējumos, ko turpināja darīt Padomju Savienības laikos. Vēl joprojām mūsu bagātība ir ne tikai jūra un pludmale, bet arī Jūrmalas teritorijā esošā purva ārstniecisko dūņu atradne 740 hektāru kopplatībā un 33 minerālūdens urbumi. Kopš 2005. gada Jūrmala saņem Pasaules Veselības organizācijas piešķirto statusu “Veselīga pilsēta”. Vēl joprojām mēs esam miera osta, kuru cilvēki apmeklē, lai veselotos, iedvesmotos un atpūstos. Cita starpā, Jūrmalas plašums ir tas, kas pievilina cilvēkus arī Covid-19 pandēmijas laikā, jo sniedz iespēju droši un distancēti baudīt svaigu gaisu. Šajos veselības resursos mēs vēlamies dalīties ar citiem. Lai to pilnvērtīgi darītu, vispirms veselīem ir jābūt mums pašiem. Pēc līdzības ar drošības instrukciju lidaparātos – skābekļa maska vispirms jāuzvelk pašiem, lai palīdzētu citiem. Mēs vēlamies būt piemērs. Vēlamies, lai no mums mācās līdzsvarot fizisko un garīgo veselību, kā arī līdzsvaru starp cilvēku un dabu.

Sadarbības izaicinājums

Jau minējam jūrmalniekiem raksturīgo lecīgumu un pašpietiekamību, un to, ka esam gatavi mainīties. Jā, atzīsim – mēs bijām pieraduši, ka Jūrmalu zina un atpazīst. Tagad esam sapratuši, ka mums no jauna jāatrod sava vieta ne tikai Eiropas veselības, bet arī kultūras galamērķu kartē.

Tāpat atzīsim, ka Jūrmala ilgstoši bijusi patstāvīga un pašpietiekama pilsēta, kurā bijām pieraduši savas problēmas risināt paši ar saviem līdzekļiem un savu padomu. Tas bijis mūsu spēks, bet vienlaikus arī vājuma cēlonis. Mēs nevaram lepoties ar padziļinātu starptautisku sadarbību.

Lai gan Jūrmalai ir 20 sadraudzības pilsētas dažādās pasaules valstīs, tomēr esam iesaistījušies tikai atsevišķos sadarbības tīklos. Daļēji tas skaidrojams ar to, ka Jūrmala ir savrupa – ar no citām Latvijas pilsētām atšķirīgu dzīves ritmu, un Jūrmala ir neviendabīga – to veido 26 dažādas apkaimes, katra ar savu raksturu un asinsriti. Taču, ja par veselumu var kļūt Eiropas Savienība, apvienojoties valstīm ar dažādām kultūrām, valodām un dažādu vēsturisko pieredzi – tas ir pa spēkam arī mums. Panākt, lai katra pilsētas daļa un ikviens iedzīvotājs sajustu savu piederību pilsētai nenoliedzami ir izaicinājums, taču

PIRMAIS – ar veselību saistītais izaicinājums mudina mūs domāt par to, kā Jūrmalai būt veselības un miera ostai arī nākotnē. Tāpat tas motivē kļūt par veselības pilsētas piemēru citām pilsētām.

OTRAIS – ar kultūru un ekonomisko izaugsmi saistītais izaicinājums mudina mūs pierādīt sev un citām pilsētām, ka tieši kultūra ir vienojošā platforma, kas veido saliedētu sabiedrību. Tāpat tas mūs motivē apliecināt, ka tieši sadarbība ir atslēga pilsētas kultūras un ekonomisko mērķu sasniegšanā.

TREŠAIS – ar ilgtspējīgu attīstību saistītais izaicinājums ietver mērķtiecīgu EKG aktivitāšu plānu, ar kuru palīdzību mums jāvērs cilvēku uzmanību klimata pārmaiņām un tam, ka tās mūs skar vistiešākajā veidā.



mēs ticam, ka tieši kultūra ir vienojošā platforma, kas rada vienotas vērtības, vienotu valodu. Mēs esam gatavi strādāt, lai palīdzētu apkaimju iedzīvotājiem apvienoties formālās vai neformālās grupās, paplašinot un pilnveidojot pašvaldības finansējumu iedzīvotāju iniciatīvām. Esam gatavi strādāt, lai radītu jaunus un efektīvus sadarbības veidus ar apkaimju iedzīvotājiem, dažādām interešu grupām un sadarbības partneriem Latvijā un citās valstīs. Tostarp ticamies izmantot mūsu trumpi – Jūrmalas nenoliedzamu atpazīstamību bijušajās Padomju Savienības republikās, kas tagad ir ES Austrumu partnerības valstīs, kā arī Krievijā. Redzam šo kā vēl vienu iespēju Eiropai veidot sadarbības tiltu ar Austrumu reģioniem.

Mēs saprotam, ka bez ciešas sadarbības dažādos līmeņos pašvaldība nespēs radīt tādu kultūras pieredzi, kas uzrunātu dažādos jūrmalniekus un piesaistītu arī pilsētas viesus un profesionāļus. Mēs gribam atvērties ciešākai, stratēģiskākai sadarbībai visās dzīves, kultūras, mākslas un ekonomikas jomās.

Ilgtspējīgas attīstības izaicinājums

Mēs esam pilsēta mežā – vārda vistiešākajā nozīmē. Mēs patiesi nezinām, vai Eiropā ir daudz tādu pilsētu, kuru teritorijā ir četras īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. To mērķtiecīga iekļaušana kul-

tūras dzīves norisēs var sniegt neaizmirstamu piedzīvojumu gan jūrmalniekiem, gan pilsētas viesiem. Taču ejot dabā, izmantojot tās sniegtās iespējas, mums ir jāpatur prātā mūsu atbildība par dabas bagātībām un mūsu rīcības ietekme uz to. Tāpat kā daba mūs atveseļo, mums jāsaudzē arī dabas veselība. Jūrmala ir izstiepusies 24 kilometrus garā joslā starp Rīgas līci un Lielupes krastu, turklāt tās šaurākajā vietā starp Lielupi un jūru tā ir tikai 320 metrus plata. Krasta erozijas rezultātā – katru gadu vētras atņēmu pilsētai gabaliņu zemes. Mēs burtiski izzūdam. Klimata pārmaiņas ir arī drauds bioloģiskajai daudzveidībai visā jūras piekrastē. Tie ir regulārie kūdras purvu ugunsgrēki apkārtnē. Un vēl un vēl, un vēl.

Izaicinājums ir iespēja

Jautāsim – kāpēc pilsētai ar šādiem izaicinājumiem būtu jāķūst par Eiropas kultūras galvaspilsētu? Jo mēs zinām, ka šajos izaicinājumos slēpjas iespēja. Iespēja **Jūrmalai kļūt par piemēru, kurā kultūra ir pamats iedzīvotāju saliedētībai, cilvēka garīgam un fiziskam līdzsvaram, un pilsētas attīstībai, kas ir līdzsvarā ar dabas un kultūras vērtību saglabāšanu**.

Kamēr lūkojamies EKG titula virzienā – mēs maināties jau procesā. Mēs, pašpietiekamā Jūrmala, šajā piedāvājumā ejam kopā ar kaimiņu Tukuma un Talsu novadiem, jo esam atzinuši sadarbības vērtību.

Mēs maināties, jo ticam, ka:

- kultūra ir atslēga, lai veidotu saliedētu pilsētu. Tā ir katalizators apkaimju, iedzīvotāju aktīvākai līdzdalībai pilsētas dzīvē un lēmumu pieņemšanā, dodot jaunu elpu patiesai demokrātijai, kas balstās uz cieņas un solidaritātes vērtībām;
- kultūras aktivitātes veicina dažādu cilvēku iekļaušanos un vienlīdzību, tā veidojot daudz solidārāku, daudz cilvēcīgāku pasauli;
- kultūra var pievērst uzmanību mūsdienu dzīves ietekmei uz dabas vērtībām un cilvēku veselību, tā uzņemoties atbildību nākošo paaudžu priekšā par klimata pārmaiņu radītajām sekām;
- kultūras pieredze var palīdzēt cilvēkiem atgūt garīgo un fizisko līdzsvaru;
- kultūra ir līdzeklis, kas atver pilsētu jaunām attiecībām, kas ļauj parādīt sevi Eiropai un pasaulei, kā arī ieraudzīt Eiropas un pasaules elpu savā pilsētā. Tā ļauj kopā ieraudzīt nākotni šajos neskaidrajos laikos.

EKG ir neatkarīga iespēja Jūrmalai pārtapt. Atrast jaunu vietu Latvijas un Eiropas kultūras dzīvē, veidot jaunas sadarbības un partnerības reģionālā, nacionālā un Eiropas līmenī, vienlaikus parādot pasaulei mūsu pieredzi un risinājumus, meklējot jaunu pieeju dzīves un kultūras kvalitātei pēc pandēmijas. ■

Vai pilsēta pasākuma programmas īstenošanā plāno iesaistīt arī apkārtnes teritorijas? Pamatojiet savu izvēli.

Nozīmīga ir ne vien Jūrmalas ģeogrāfiskā novietne valsts centrālajā daļā līdzās galvaspilsētai, bet arī tās atrašanās vieta starp Rīgu un Kurzemes novadiem. Ziemeļrietumu virzienā Jūrmalu ar Kurzemes kultūrbagāto vidi vieno vairākas maģistrāles – dzelzceļš, ūdensceļi, auto un velo ceļi. Savukārt garīgā dimensijā – tie ir kultūras, vēstures un cilvēkstāstu pavedieni jeb mūsu "artērijas". Tieši atrašanās šajā savienojumā ir Jūrmalas spēks, iespēja un izaicinājums. Tieši šeit dzimusi iedvesma mūsu Jūrmalas kā EKG 2027 izvirzītajai programmas koncepcijai *ARTērijas / ARTeries*, ar kuru iepazīstināsim pieteikuma turpmākajās nodaļās.

Jūrmalas partneri EKG pieteikumā ir septiņas Kurzemes novadu pašvaldības – Tukums, Engure, Jaunpils, Kandava, Talsi, Roja un Dundaga. Tā kā no 2021. gada 1. jūlija, īstenojot administratīvi teritoriālo reformu, šie novadi apvienosies divos – **Tukuma un Talsu novados**, turpmāk pieteikumā domāsim par jauno teritoriālo dalījumu.

Jaunie novadi kopā ar Jūrmalu aptver visu

Rīgas jūras līča ziemeļrietumu piekrasti (145 km), kā arī Kurzemes ziemeļu reģionu ar kopējo teritoriju 5 305 km² un kopējo iedzīvotāju skaitu – gandrīz 140 000, kas veido ap 8,2 % no Latvijas kopējās teritorijas un ap 7,3 % iedzīvotāju.

Jūrmala no Latvijas galvaspilsētas Rīgas atrodas vien aptuveni 25 kilometru attālumā. Rīgā dzīvo gandrīz trešdaļa Latvijas iedzīvotāju, tāpēc sadarbības saites ar galvaspilsētu ir īpaši nozīmīgas. To ņemot vērā, esam uzsākuši sarunas par sadarbību ar **Rīgas pašvaldību**, lai kopīgi veidotu kultūras projektus iedzīvotāju iesaistēti starptautisku viesu uzņemšanai.

■ **Mūs vieno kopīgas vēstures saknes.** Tagadējā Latvijas lielākā kūrortpilsēta Jūrmala vēsturiski veidojusies no nelieliem zvejnieku ciematiņiem. To līdzinieki joprojām ir saglabājušies gar līča piekrasti no Jūrmalas uz rietumiem Talsu un Tukuma novados. Tajos aizvien rodama senas zvejnieku sētas, dzīvas ir kultūrvēsturiski nozīmīgo Zvejnieku svētku tradīcijas un tiek kūpinātas zivis no agrās rīta nozvejas – ar tikai šai piekrastei

raksturīgo garšu un dūmu smaržu.

Ar Tukumu mūs savieno viena no vecākajām Latvijas dzelzceļa līnijām, kurai tieši 2027. gadā apritēs 150 gadi. Mēs vēlamies meklēt iespējas, kā padarīt dzelzceļa stacijas un vilcienus par telpu mākslai un kultūrai. Šo radošo uzdevumu gribam risināt, iesaistot gan iedzīvotājus, gan māksliniekus un dažādu nozaru ekspertus.

■ **Mūs vieno dabas tūrisms.** Visas Kurzemes ziemeļrietumu piekrastes garumā (vairāk kā 150 km no kopējā 520 km garuma) galvaspilsētu Rīgu, Jūrmalu, kā arī Talsu un Tukuma novadus ar Eiropas kaimiņiem savieno iecienīti velo un pārgājēju maršruti aktīvās atpūtas ceļotājiem – *EuroVelo* un *Jūrtaka*. Pludmale ir ļoti iecienīta dzīves vide vasaras periodā. Tas ļāvis attīstīties arī bagātam kultūras piedāvājumam visā mūsu teritorijā.

■ **Mūs vieno divas īpašas mazākumtautības.** Mūsu cilvēkstāstā ievijas divas unikālas Latvijas nacionālās mazākumtautības – romi un lībieši ar somugru saknēm. Romi vēsturiski ir dzīvojuši



Jūrmalā, Tukumā un Talsos. Savukārt lībieši – piekrastes zvejnieku ciematos Talsu un Tukuma novados. Mazākumtautības, to mākslas izpausmes un tradīciju dažādība ir bagātība, kuru gribam radoši integrēt EKG programmā, tā veicinot sadarbību novados un starp iedzīvotājiem.

■ **Mūs vieno mīlestība pret tautas kultūru.** Mūsu iedzīvotāji visos vecumos dzied, dejo, glezno, spēlē, nodarbojas ar amatniecību, dārkopību un mežkopību. Bērni un jaunieši apmeklē 14 mākslas un mūzikas skolas, kā arī aktivitāšu spektrs, kas tiek īstenots 337 amatierkolektīvos, ir patiesi daudzpusīgi.

■ **Mūs vieno sadarbības pieredze.** Līdz šim veiksmīgi esam īstenojuši vairākus sadarbības projektus arhitektūras pieminekļu atjaunošanā, kā arī dabas un kultūras tūrisma pakalpojumu radīšanā Rīgas jūras līča rietumu piekrastē. Partneru īstenoto kopprojektu vidū ir Mellužu estrāde, Ķemeru ūdenstornis un Šlokenbekas muižas apbūve, parks pie jūrskolas Engurē un Engures pludmales ārtelpa, Mērsraga estrāde un jaunā estrāde Rojā.

Esam radījuši un turpinām veidot infrastruktūru profesionālām mākslas izpausmēm, piemēram, Pedvāles mākslas parkā, kurā notiek starptautiski mākslas plenēri brīvā dabā un no 2020. gada arī mākslinieku rezidencē.

■ **Mūs vieno arī kopīgi izaicinājumi.** Tāpat kā Jūrmala ar tās dažādajām apkaimēm, neviendabīgi ir arī mūsu partneri. Šobrīd mūsu sadarbības novadi ir liela izaicinājuma priekšā. Administratīvi teritoriālā reforma 2021. gadā paredz novadu apvienošanu, kas iedzīvotāju vidū negūst vienbalsīgu atbalstu. Tā ir Latvijas mentalitāti raksturojoša iezīme – "Būt pašam! Būt atšķirīgam! Būt neatkarīgam!" Līdzīgi kā Jūrmala vēlas saliedēties ar saviem iedzīvotājiem – arī jaunie Talsu un Tukuma novadi tiecas uz vienotību un pēc iespējas lielāku iedzīvotāju iesaisti visās dzīves norisēs.

■ **Mūs vieno cīņa pret klimata pārmaiņām.** Tās uzskatāmi izjūtam Baltijas



jūras piekrastē – krasta erozijas dēļ, katru gadu zaudējot ap 5–10 hektāriem Latvijas dabisko pludmaļu, priekškāpu un krasta kāpu joslas. Mūs vieno izaicinājums saglabāt unikālos Eiropas nozīmes aizsargājamus biotopus jūras kāpās, saglabāt Eiropas nozīmes nacionālo dabas parku, dabas liegumu un dabas taku bagātības ar to floru un faunu. Rīgas jūras līča ziemeļrietumu piekrastē dažas no nozīmīgākajām dabas bagātībām ir Ķemeru Nacionālais parks, Sīteres nacionālais parks, Abavas senleja un Stiklu purvi.

■ **Mūs vieno vēlme dzīvot tīrā, veselīgā vidē, un tādu to atstāt nākošajām paaudzēm.** Tāpēc EKG programmā un aktivitātēs mēs iesaistīsim bērns un jauniešus, izmantojot izglītības iestāžu tīklu, ko veido 58 mācību iestādes (ieskaitot 4 profesionālas izglītības iestādes). Nākošā paaudze ir tā, kas turpinās kultūras stāstu un tā vērtības nesīs tālāk arī pēc EKG programmas noslēguma. Mūsu uzdevums ir dot bērniem un jauniešiem iespēju darboties un uzkrāt pieredzi un veidot zaļu urbāno vidi. ■



Pludmale, priežu meži, miers, atpūta, sveigais gaiss ir vērtības, ar kurām galvenokārt tiek asociēta Jūrmala, taču tā spēlē nozīmīgu lomu arī Latvijas kultūras norisēs. Jūrmala ir mākslas, mūzikas un iedvesmas pilsēta, kurā jau vēsturiski radošo enerģiju smēlušies Latvijas kultūras dižgari. Mēs esam Latvijas nozīmīgāko 20. gs. dzejnieku Raiņa un Aspazijas pilsēta. Te tapis Latvijas klasiskās mūzikas šedevrs – Emīla Dārziņa "Melanholiskais valsis", bet 1968. gadā dzimusi brīvdomīgā un padomju laikos aizliegtā rokgrupa *Menuets*. Pirmā Baltijas mākslas izstāde notika 1904. gadā Majoros, kas ir tagadējās Jūrmalas pilsētas centrs. Padomju laikā Jūrmala bija mākslas, mūzikas un literatūras rezidenču centrs, kurā radoši strādāja mākslinieki ne tikai no PSRS, bet arī no Vjetnamas, Vācijas, Francijas, ASV utt. Tagad katru gadu Jūrmalā notiek pasaules līmeņa mūzikas festivāli. Savukārt kino entuziastiem pilsēta ir interesanta šeit uzņemto kinofilmu "Dvēseļu putenis", "Nameja gredzens", "Baiga vasara", "Tēvs nakts" u.c. dēļ, kuras izpelnījušās atzinību starptautiskos filmu festivālos.

Mūzika un tās baudījums brīvdabas koncertzālēs

Jūrmalas gandrīz simts gadus senās mūzikas tradīcijas šobrīd turpina Dzintaru koncertzāle, kas ietverta Latvijas kultūras kanonā un ir viena no lielākajām brīvdabas koncertzālēm Baltijas valstīs. Tā ir unikāla vieta, kurā klausoties koncertu, attāli iespējams saklausīt arī kaiju klaiņas un jūras šalkoņu aiz kāpas. **Dzintaru koncertzāle ik gadu organizē ap 150 augstas kvalitātes pasākumus, piesaistot 150 000 apmeklētājus gadā no Latvijas un ārvalstīm.** Kā nozīmīgākos pasākumus Dzintaru koncertzālē var minēt *Jūrmalas festivālu* vasaras vidū un *Ziemassvētku festivālu* gada izskaņā, *Jūrmala Jazz festivālu*, *Baleta zvaigznes Jūrmalā* un *Kremerata Baltica* festivālu, pasaules simfonisko orķestru festivālu *Rīga-Jūrmala*, kā arī Hansa Gabora Belvederes jauno operas solistu konkursu. Viena no jaunākajām tradīcijām ir Jūrmalas pilsētas domes un *Baltic Choir Association* sadarbībā radītais "Baltijas jūras koku konkurss", kurā piedalījies 41 koris no 14 valstīm. Nesen aizsākta arī jauna

festivāla tradīcija – *Saullēkta koncerts* Dzintaru pludmalē. Koncerts ar pasaulslavenās ērģelnieces Ivetas Apkalnas piedalīšanos arvien biežāk tiek baudīts arī no jūrā noenkurotajām jahtām.

Uz Dzintaru koncertzāles skatuves ir stāvējušas tādas pasaules līmeņa slavenības, kā operdziedātāja **Elīna Garanča**, **Kristīne Opolais**, **Aleksandrs Antoņenko** un akordeoniste **Ksenija Sidorova**. Tāpat arī Latvijas un ārzemju labākie simfoniskie orķestri – tādu pasaules klasiskās mūzikas slavu ieguvušu diriģentu vadībā, kā **Mariss Jansons**, **Ainārs Rubiķis**, **Zubins Meta**, **Gidons Krēmers**, **Vello Pāns** un daudzi citi.

Savukārt džeza mūzika līdzās Dzintaru koncertzāles programmai klausāma arī Horna dārzā, kurā katru vasaru notiek džeza un vasaras mūzikas brīvdabas koncerti, bet ziemas sezonā džeza mīļotājus vilina Jūrmalas kultūras centra Džeza klubs.

Demokrātiskāka vasaras vieglās mūzikas programma pieaugušajiem un bērniem, kā arī balles, teātra izrādes un muzikāli rudens gadatirgi, savukārt, notiek nesen restaurētajā vairāk nekā 90 gadus vecajā **Mellužu estrādē**.

Māksla muzejos un publiskajā telpā

Vienīgā laikmetīgās mākslas telpa Eiropā, kas atrodas funkcionējošā dzelzceļa stacijā ir **Mākslas stacija Dubulti**. Šī unikālā izstāžu un pasākumu platforma atrodas 70. gadu modernisma stila ēkā, kuras apjoms atgādina bangojoša vilņa formu. Šeit notikušas tādas izstādes, kā "The Sensorium" – Rīgas Starptautiskās laikmetīgās mākslas biennāles (RIBOCA1) īpašais projekts, ko veidojusi četru mākslinieku grupa dāņu kuratoras Solvejas Helvi Ovesenas vadībā. Tāpat arī starptautiska laikmetīgās mākslas izstāde "Pārvietajumi / Starp atmiņu un iztēli" un virtuālās realitātes mākslinieka Ginta Gabrāna izstāde "Fināla lielā atklāšana". Mākslas stacijā *Dubulti* notiek arī ikgadējie laikmetīgās prozas lasījumi, kurā ikviens dzelzceļa stacijas apmeklētājs var

iesaistīties kopēju literāro darbu radīšanā.

Viens no pilsētas mākslas izstāžu centriem ir **Jūrmalas pilsētas muzejs**, kas ik gadu organizē aptuveni desmit Latvijas un ārvalstu mākslinieku darbu izstādes. Šeit regulāri apskatāmas arī Venēcijas biennāles Latvijas ekspozīcijas. Kopš 2017. gada muzejs rīko Starptautisko jūras tematikai veltītu biennāli *Marīna*. Savukārt ar *underground* kamerizstādēm jau vairākus gadus sevi piesaka Jūrmalas pilsētas muzeja filiāle – Bulduru izstāžu nams, kura programmā kā nozīmīgākā minama starpdisciplinārā kultūrsociālā konkursa izstāde "Jā/Nē neatkarība".

Jūrmalas pilsētas muzejā ir Latvijā vienīgā kūrorta kultūrai un vēsturei veltītā ekspozīcija, kas ir pieprasīts galamērķis gan Latvijas, gan ārvalstu tūristu vidū. Pieminēšanas vērts ir arī **Jūrmalas brīvdabas muzejs**, kurā notiek tradicionālie saulgriežu svētki un apmeklētāji tiek iepazīstināti ar Jūrmalas zvejniecības vēsturi.

Arhitektūras unikalitāte un savdabība

Jūrmalā rodama pasaules arhitektūras kontekstā unikāla 19. un 20. gadsimta koka apbūve, no kuras lielāko daļu veido Jūgendstila un nacionālā romantisma vasarnīcas. Mēs sevi saucam par "**mežģiņu arhitektūras**" pilsētu, jo mūsu koka mājas ar fasāžu apdares dekoratīvajiem kokgrebumiem atgādina smalkus mežģiņu darinājumus. Turklāt Jūrmalas arhitektūra veido lielu daļu unikālā Latvijas **Jūgendstila mantojuma**, ko stila meistari pratuši ieviest arī kokgriezumā. Jūgendstila ornamentikā noskatītā ģeometrija, kā arī florālās formas un motīvi īstenoti sapņainos dekoros, kas kūrorta koka ēku vizuālītai piešķir neparastu vieglumu. Ievērojams koka būvniecības paraugu īpatsvars sastopams kopējā Jūrmalas 390 arhitektūras pieminekļu sarakstā, no kuriem 105 ir valsts nozīmes un 250 vietējās nozīmes pieminekļi.

Literārais mantojums un tā pēctecība

Jūrmala ir Latvijas dzejas dižgaru Raiņa un Aspazijas pilsēta. Par to liecina divi muzeji, kas veltīti dzejniekiem – **Raiņa un Aspazijas vasarnīca** un **Aspazijas māja**. Dzejas dienu tradīciju iedzīvina radošā

sadarbība ar Latvijas Rakstnieku savienību, kuras ietvaros Jūrmalas Rakstnieku namā tapis ne viens vien jaunradis.

Kultūrpilsēta bērniem un jauniešiem

Jūrmalas nākotnes veidotāji ir mūsu bērni un jaunieši. Domājot par viņiem, 2018. gadā tapa viens no ilgtspējīgas attīstības projektiem – **Dubultu Kultūras kvartāls**. To veido Jūrmalas Mūzikas vidusskola, Jūrmalas Mākslas skola un Jūrmalas Centrālā bibliotēka. Jūrmalas Mūzikas vidusskola ar tās moderno **Dubultu koncertzāli** ir topošo mūziķu pirmā uzstāšanās vieta, kā arī mājvieta vairāk nekā 20 gadus notiekošajam Starptautiskajam akadēmiskās mūzikas konkursam *Jūrmala*. Tas ir vienīgais konkurss Latvijā, kur jaunie pianisti koncertē kopā ar orķestri. Savukārt Jūrmalas Mākslas skolas izstāžu zāles darbības prioritātes ir bērnu grāmatu ilustratoru izstādes, kuru vidū bijušas skatāmas Latvijā un ārvalstīs atzīto ilustratoru – Gundegas Muzikantes un Gitas Treices darbi. Savukārt Jūrmalas Centrālā bibliotēka un Dubultu bērnu bibliotēka organizē saistošas tikšanās un sarunas ar literātiem.

Unikāls pasākums ir nakts ekspedīcija bērniem "**Nestāsti pasaciņas**" Dzintaru Mežaparkā (8 000 apmeklētāju), kurā bērni un jaunieši laikā, kad būtu jau jāguļ, izdzīvo un līdzdarbojas mākslas un mūzikas aktivitātēs.

Kultūras baudītāji un līdzradītāji

Jūrmalā gadā notiek vidēji ap 800 lielāku un mazāku pasākumu dažādās kultūras dzīves jomās. Pirms pandēmijas lielākie apmeklētākie Jūrmalas ikgadējie pasākumi bija Jūrmalas **Kūrorta sezonas atklāšanas svētki**, **Jomas ielas svētki** un **Kauguru svētki**. Katru no tiem apmeklēja 20 000 – 40 000 apmeklētāju. Šajos svētkos koncertējuši tādi pasauleslaveni mūziķi, kā Sūzija Kvatro un britu rok-mūzikas leģendārā grupa *Smokie*, kā arī pašmāju iemīļotākie izpildītāji.

Pilsētā, kurā dzīvo ap 57 000 iedzīvotāju, gada laikā kultūras iestādes un pasākumus apmeklē vairāk nekā 400 000 apmeklētāju no Jūrmalas, Latvijas un ārvalstīm. Jūrmalnieki nevilcinās iesaistīties arī dažādās līdzdalības aktivitātēs, piemēram, akcijā **Gaismas ceļš** Latvijas Republikas proklamēšanas dienā, kad uz galvenās Jūrmalas ielas tiek veidots 30 km garš sveču ceļš.

Tāpat iedzīvotāji aktīvi līdzdarbojas kultūras dzīvē – mākslas un mūzikas skolās mācās ap 1 300 jūrmalnieku,

savukārt dažādāko vecumu pieaugušie aktīvi iesaistās 25 amatierkolektīvos. Arvien lielāku iniciatīvu kultūras dzīvē izrāda apkaimju iedzīvotāju biedrības, mazākumtautību kultūras biedrības un baznīcu draudzes.

Zīmīga jūrmalnieku mākslinieciskā izpausme ir teātra spēle. **Jūrmalas teātris** ir viens no vadošajiem Latvijas amatier-teātriem, kas gadā izrāda vidēji 70 uzvedumus. **Jūrmalas teātra Leļļu teātra studija** uzved vidēji 10 izrādes gadā. Pilsētā ir arī divas jauniešu teātra studijas un vairāki skolas teātra pulciņi. Starptautiskus panākumus gūst Kauguru kultūras nama jauniešu teātra studija "Experiments".

Reģionu programma – no tradicionālās līdz laikmetīgajai mākslai

Arī mūsu partneru kultūras dzīve ir bagāta un daudzveidīga. To raksturo gan amatiermāksla, gan profesionālu mākslinieku izstādes, koncerti un Dzejas dienas. Piepildīta ir tematisko pasākumu (vēsturiskie, gadskārtu, valsts svētki), festivālu (kino, mūzika, daba) un pilsētu svētku programma, kas pulcē viesus no Latvijas un ārvalstīm. Nozīmīgāko vidū minams Pedvāles mākslas parks Sabilē – ar starptautisku tēlniecības simpoziju pieredzi 30 gadu garumā.

Viena no senākajām Talsu tradīcijām – Dižmāras gadatirgus, kura saknes meklējamas 19. gs., katru gadu pulcē vietējos amatniekus un izpildītājus. Savukārt Tukuma kopš 2008. gada par tradīciju kļuvis Rožu svētki ar floristikas darbu izstādēm un pasaulē lielākā dzīvo rožu ziedu vainaģa veidošanu, godinot tukumnieku rožu audzēšanas un dārzkopības tradīcijas. Bet Sabilē kopš 1999. gada ik vasaru

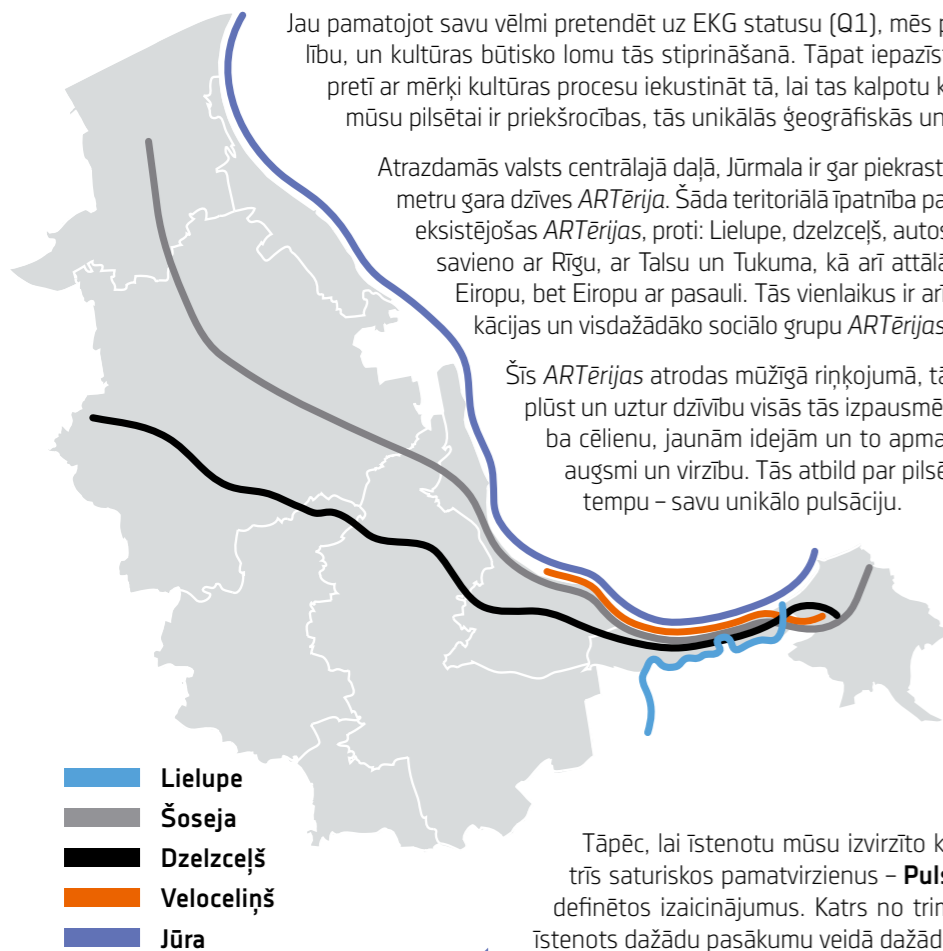
tiek rīkoti Vīna svētki, kas godina Sabiles Vīna kalnu – vistālāko vīnogu plantāciju Eiropas ziemeļos. Kulīnārā mantojuma un viesmīlības tradīcijās ir tapusi kustība *Mājas kafējnicu dienas*, kuru ietvaros iedzīvotāji atver savas mājas viesiem un piedāvā tradicionālos ēdienus, gatavotus no vietējiem produktiem. Šeit vērts pieminēt arī Kandavas ozolzīļu kafijas dzeršanas tradīcijas, kas iedzīvotājus festivālā.

Tukuma novads jau vēsturiski ir nozīmīga filmu uzņemšanas vieta. Līdzās virknei tur tapušo latviešu mākslas filmu, arvien vairāk Tukuma novadu izvēlas ārvalstu kino industrijas pārstāvji. Nozīmīgs kino pieturpunkts ir Baltijā lielākā kinopilsēta *Cinevilla* ar tās izglītojošajiem pasākumiem un festivāliem. Tāpat plašu filmu, mākslas un mūzikas programmu ik gadu Rojā piedāvā Starptautiskais kino festivāls *Rojal*.

Abu novadu robeža veido Ziemeļkurzemes jūras piekrasti, kuras ciemos lielākie festivāli un pasākumi ir saistīti ar jūras tematiku un gaismu, kura laiku laikos zvejniekiem un jūrnikiem norādījusi virzienu uz krastu. Jau vairāk nekā sešus gadus visi ciemi no Engures līdz Lapmežciemam piedalās **starptautiskā Senās uguns nakts festivālā**, kurā Baltijas jūras krastā tiek aizdegti uguns kuri, lai parādītu piejūras tautas vienotību un atgādinātu par piekrastes vēsturi un kultūras mantojumu. **Jūras svētki jeb Zvejnieku svētki** ir tradīcija, kurā tiek godāti senči un jaunā paaudze, kas joprojām turpina zvejniecību. Piekrastes iedzīvotāju dzimtas nav tādas, kura nebūtu saistīta ar jūru, tādēļ svētki ir gada notikums jau kopš neatminamiem laikiem. Arī šobrīd liela daļa vietējo nodarbojas ar zivju pārstrādi, un **kūpinātās zivis ir šīs piekrastes ciemu kulīnārā mantojuma vizītkarte.** ■



Aprakstiet, kāda būtu īstenojamās programmas koncepcija, ja pilsētai tiktu piešķirts Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukums.



Jau pamatojot savu vēlmi pretendēt uz EKG statusu (Q1), mēs priekšplānā izvirzījām fizisko un garīgo veselību, un kultūras būtisko lomu tās stiprināšanā. Tāpat iepazīstinājām ar izaicinājumiem, kuriem stāsimies pretī ar mērķi kultūras procesu iekustināt tā, lai tas kalpotu kā cilvēka, tā dabas veselības labā. Šajā ziņā mūsu pilsētai ir priekšrocības, tās unikālās ģeogrāfiskās un teritoriālās novietnes dēļ.

Atrazdamās valsts centrālajā daļā, Jūrmala ir gar piekrasti izstiepusies vairāk nekā divus desmitus kilometru gara dzīves **ARTērija**. Šāda teritoriālā īpatnība paredz arī to, ka pilsētu caurvij piecas dabā reāli eksistējošas **ARTērijas**, proti: Lielupe, dzelzceļš, autostrāde, veloceļņš un jūras krasts. Tās Jūrmalu savieno ar Rīgu, ar Talsu un Tukuma, kā arī attālākiem Latvijas novadiem, savukārt Latviju ar Eiropu, bet Eiropu ar pasauli. Tās vienlaikus ir arī vēstures, kultūras, mākslas, dabas, komunikācijas un visdažādāko sociālo grupu **ARTērijas**.

Šīs **ARTērijas** atrodas mūžīgā riņķojumā, tās pilsētai nodrošina svaigumu un skābekli – plūst un uztur dzīvību visās tās izpausmēs. Tām varam pateikties par katru jaunu darba cēlienu, jaunām idejām un to apmaiņu, par katru radošumu un kopradi, par izaugsmi un virzību. Tās atbild par pilsētas kultūras dzīves norišu noteikto ritmu un tempu – savu unikālo pulsāciju.

Kultūru uzlūkojot kā mūsu dzīvības pulsu, kā mūsu asinsriti, veidota arī **Jūrmalas kā EKG 2027 programmas koncepcija ARTērijas / ARTeries**.

ARTēriju unikālais pulss ir visas tās izpausmes, kas vērojamas Jūrmalas kā kūrorta veselības kontekstā, koprades procesos un vides norisēs.

Tāpēc, lai īstenotu mūsu izvirzīto koncepciju, esam izraudzījušies programmas trīs saturiskos pamatvirzienus – **Pulsus**, ar kuru palīdzību reizē risināsim arī Q1 definētos izaicinājumus. Katrs no trim programmas saturiskajiem virzieniem tiks īstenots dažādu pasākumu veidā dažādās to norišu vietās jeb **Pulsa vietās**.

Veselības pulss – kā atbilde ar fizisko un garīgo veselību saistītajam izaicinājumam.

Mazkustīgums ietekmē gan cilvēku fizisko, gan garīgo veselību, kas īpaši aktuāli izpaudies tieši Covid-19 pandēmijas periodā. Izmantojot mākslas izteiksmes veidus, stiprināsim aktīva dzīvesveida tradīcijas un runāsim par jūtīgo garīgās veselības tēmu. Sekmējot mākslas, sporta un veselības nozaru mijiedarbību, parādīsim, ka māksla, mūzika un fiziskās aktivitātes dziedē. Jūrmalas kultūras dzīvi vēlamies saistīt ar cilvēkiem drošiem un dabai draudzīgiem kultūras notikumiem. Kvalitatīvi kultūras notikumi dabā palīdzēs rast mieru sevī, ieraudzīt harmoniju starp pasauli un sevi, izprast procesus, domāt plašāk un ieraudzīt sava iekšējā spēka resursus.

Koprades pulss – kā atbilde ar vietēju un starptautisku sadarbību saistītajam izaicinājumam kultūras un ekonomisko mērķu sasniegšanā.

Jūrmala ir ģeogrāfiski sadrumstalota pilsēta un kopā ar sadarbības novadiem aptver plašas piekrastes teritorijas. Jūrmala ir multikulturāla pilsēta – šeit dzīvo cilvēki ar atšķirīgu etnisko izcelsmi, ar atšķirīgām iespējām piedalīties pilsētas dzīvē. Tas ir pamats sadarbībai kā apkaimju, tā reģionālā līmenī – iesaistot iespēju robežās visus iedzīvotājus. Svarīgākais ir uzrunāt, piedāvāt, dot iespēju iesaistīties un atrast radošuma potenciālu. Tāpat mūsu koprades mērķis ir radošos prātus savest kopā ar zinātnes un tehnoloģiju nozares profesionāļiem, lai šajās sadarbības krustcelēs radītu starpdisciplinārus objektus un notikumus.

Vides pulss – kā atbilde ilgtspējīgas attīstības izaicinājumam.

Mēs lepojamies ar savu kūrorta kultūras pieredzi, taču tās ilgtspēja ir tieši atkarīga no saudzīgas attieksmes pret dabas resursiem. Mums ir izteikts dabas ritms ar četriem skaistiem gadalaikiem – katrā no tiem ir savas raksturīgās kultūras notikumu iespējas. Šāda dabas atvēršana plašākai publikai un izmantošana kultūras norisēs paredz arī atbildību par tās saglabāšanu. Māksla ir tā valoda, kas ļaus mums pievērst uzmanību daudziem ar klimata pārmaiņām saistītiem jautājumiem, tajā skaitā bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai, ilgtspējīgas mobilitātes veicināšanai, atkritumu mazināšanai sadzīvē, dabas resursu saudzīgai izmantošanai. Kultūras pieredze pārdomāti un mērķtiecīgi veidos ilgtspējīgus iedzīvotāju paradumus.

Aprakstiet pilsētas kultūras stratēģiju, kas ir spēkā pieteikuma iesniegšanas brīdī, tostarp plānus, kā saglabāt kultūras pasākumu ilgtspēju pēc pasākuma norises gada beigām.

Kā rīcība "Eiropas kultūras galvaspilsēta" iekļaujas minētajā stratēģijā?

Jūrmala nekad nav bijusi pilsēta ar nozīmīgu rūpniecisko ražošanu, tā nav transporta mezgls vai izglītības centrs. Jūrmala ir kūrortpilsēta, kuras ekonomiskajā attīstībā nozīmīga loma ir veselības un atpūtas tūrismam un, protams, kultūrai. Novērtējot kultūras nozīmīgo lomu, tā ir iekļauta visu līmeņu Jūrmalas pilsētas politikas plānošanas dokumentos.

Augstu novērtējot kultūras ieguldījumu Jūrmalas attīstībā, tika izstrādāts un 2017. gada 12. janvārī apstiprināts "Jūrmalas pilsētas kultūrvides attīstības plāns 2017. – 2020. gadam". 2020. gada 29. oktobrī šī plāna darbības termiņš ir pagarināts līdz 2022. gada 31. decembrim. Jaunais "Jūrmalas pilsētas kultūrvides attīstības plāns 2023. – 2029. gadam" top vienlaikus ar pieteikumu daļībai EKG konkursam. To plānots pieņemt 2022. gada sākumā.

Kultūrvides attīstības plāna mērķis ir izcelt kūrortpilsētas Jūrmalas unikalitāti un veidot izcilu kultūras pasākumu un augstvērtīgu kultūrtūrisma piedāvājumu pilsētas viesiem un jūrmalniekiem, nodrošināt kvalitatīvu dzīves telpu ar radošām apkaimēm un pieejamu kultūru.

Tas cieši sasaucas ar EKG pieteikumā izvirzīto mērķi kļūt par piemēru Eiropai, kurā kultūra ir pamats iedzīvotāju saliedētībai, garīgam un fiziskam līdzsvaram, kurā pilsētas attīstība ir līdzsvarā ar dabas un kultūras vērtību saglabāšanu.

Kultūrvides attīstības plānā definēti šādi rīcības virzieni:

- ▶ **Radošā Jūrmala:** apkaimju unikalitātes stiprināšana un iedzīvotāju līdzdalības sekmēšana.
- ▶ **Kultūras piedāvājuma izcilība un daudzveidība** Jūrmalā: kvalitatīva un sistemātiska kultūras piedāvājuma veidošana dažādām mērķauditorijas grupām vietējā, nacionālā un starptautiskā mērogā.
- ▶ **Jūrmalas kultūras mantojums:** kultūras mantojuma saglabāšana, mūsdienīga interpretācija un popularizēšana.
- ▶ **Sadarbība** Jūrmalā: kultūrvides attīstībā iesaistīto daļībnieku sadarbības veicināšana.
- ▶ **Kultūras pieejamība** Jūrmalā: ģeogrāfiski līdzsvarota kultūras infrastruktūras attīstība un kultūras pieejamības sekmēšana.

Pašreiz spēkā esošā kultūrvides attīstības plāna daudzām aktivitātēm ir ilgtermiņa raksturs, un to īstenošana tiks turpināta. Vienlaicīgs darbs pie EKG pieteikuma un nākotnes kultūrvides attīstības plāna nodrošina to, ka idejas, prioritātes un projekti, kas ir iekļauti EKG pieteikumā, tiks iekļauti arī jaunajā pilsētas kultūrvides attīstības plānā, tā nodrošinot kultūras pasākumu ilgtspēju pēc pasākuma beigām. Izstrādājot jauno kultūrvides attīstības plānu, stingrāk tiks iezīmēts kultūras horizontālais un starptautiskais raksturs, tās loma pilsētas attīstības procesa virzīšanā, kā arī tiks likts uzsvars uz sadarbību un tīklošanos nacionālā un starptautiskā līmenī.

2010. gada 16. decembrī pieņemtajā "Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā

2010. – 2030. gadam" kultūra ir uzsvērta kā jūrmalnieku piederības sajūtas stiprinātāja un pilsētas konkurētspējas sekmētāja. Turklāt stratēģijā ir uzsvērta, ka jūrmalnieks ir gan vietējais iedzīvotājs, gan uzņēmējs, gan pilsētas viesis. **Visi ir jūrmalnieki.** Šajā dokumentā ir noteikti trīs stratēģiskie mērķi, kas paredz, ka 2030. gadā Jūrmala būs:

- 1) **Starptautiski pazīstams un mūsdienīgs piekrastes kūrorts un populārākā kūrortpilsēta Baltijas jūras reģionā.**
- 2) **Austrumu un Rietumu kontaktu veidošanas un tikšanās vieta Baltijas reģionā.**
- 3) **Kvalitatīva dzīves un brīvdienu vieta, kultūras un sporta centrs.**

Attīstības stratēģijā kultūra ir minēta kā nozīmīgs faktors šādās pilsētas attīstībai nozīmīgās jomās:

- pilsētas tēla (prestīža) veidošana,
- pilsētas starptautiskā atpazīstamība,
- kvalitatīvas dzīves telpas nodrošināšana (daudzveidīgs kultūras pasākumu klāsts visām jūrmalnieku mērķauditorijām, aktīva sabiedriskā dzīve, mūžizglītības piedāvājums),
- kvalitatīvas pilsētvides veidošana (vides objekti un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana),
- kūrorta / uzņēmējdarbības attīstība (amatniecības sektora attīstība),
- sabiedrības veselības veicināšana.

Kultūra ir iekļauta ne tikai stratēģiskos politikas plānošanas, bet arī rīcības dokumentos, paredzot kultūras attīstībai



nozīmīgu finansējumu (5 – 7 % no kopējā budžeta). Kultūra, kā nozīmīgs pilsētas tēla un kūrorta attīstības faktors un kvalitatīvas dzīves telpas veidotāja, ir iekļauta 2013. gada 7. novembrī apstiprinātajā "Jūrmalas pilsētas attīstības programmā 2014. – 2020. gadam" (darbības termiņš pagarināts līdz 2022. gada 31. decembrim). 2021. gadā ir uzsākts darbs pie jaunās "Jūrmalas pilsētas attīstības programmas izstrādes 2023. – 2029. gadam". Jaunajā programmā kultūras attīstība ir paredzēta šādos virzienos:

- kvalitatīva un daudzveidīga kultūras un sporta (sportisko) aktivitāšu pieejamība ikvienam;
- starptautiskā konkurētspēja un izcilība kultūras, kultūras mantojuma un sporta jomā;
- kultūras un sporta infrastruktūras attīstība un efektīva izmantošana.

Kultūrvides attīstības plāns risina vairākus no EKG pieteikumā izvirzītajiem izaicinājumiem (Q1), un tā prioritātes tieši sasaucas ar EKG pieteikuma saturiskajiem pamatvirzieniem un izvirzītajiem mērķiem. Zemāk redzamajā tabulā ir parādīta Jūrmalas kultūrvides attīstības plāna un EKG pieteikuma savstarpējā saistība. ■

KULTŪRVIDES ATTĪSTĪBAS PLĀNA RĪCĪBAS VIRZIENI

EKG PIETEIKUMA MĒRĶI

EKG PIETEIKUMA SATURISKIE VIRZIENI

Radošā Jūrmala:

apkaime unikalitātes stiprināšana un iedzīvotāju līdzdalības sekmēšana.

Kultūras pieejamība Jūrmalā:

ģeogrāfiski līdzsvarota kultūras infrastruktūras attīstība un kultūras pieejamības sekmēšana.

Kultūras piedāvājuma izcilība un daudzveidība Jūrmalā:

kvalitatīva un sistemātiska kultūras piedāvājuma veidošana dažādām mērķauditorijas grupām – vietējā, nacionālā un starptautiskā mērogā.

Jūrmalas kultūras mantojums:

kultūras mantojuma saglabāšana, mūsdienīga interpretācija un popularizēšana.

Sadarbība Jūrmalā:

kultūrvides attīstībā iesaistīto dalībnieku sadarbības veicināšana.

Kultūra kā atslēga tam, lai veidotu saļiedētu pilsētu, kā katalizators apkaimju, iedzīvotāju aktīvākai līdzdalībai pilsētas dzīvē un lēmumu pieņemšanā, dodot jaunu elpu patiesai demokrātijai, kas balstās uz cieņas un solidaritātes vērtībām.

Kultūras aktivitātes, kas veicina dažādu cilvēku iekļaušanos un vienlīdzību, tā veidojot daudz solidārāku, daudz cilvēcīgāku pasauli.

Kultūras pieredze, kas palīdz cilvēkiem atgūt garīgo un fizisko līdzsvaru.

Kultūra, kas pievērš uzmanību mūsdienīgu dzīves ietekmei uz dabas vērtībām un cilvēku veselību, tā uzņemoties atbildību nākošo paaudžu priekšā par klimata pārmaiņu radītajām sekām.

Kultūra, kā līdzeklis, kas atver pilsētu jaunām attiecībām, kas ļauj parādīt sevi Eiropai un pasaulei, kā arī ieraudzīt Eiropas un pasaules elpu savā pilsētā. Kā līdzeklis, kas ļauj kopā ieraudzīt nākotni šajos neskaidrajos laikos.

■ **Kopraides pulss** vistiešāk īsteno kultūrpolitikas uzstādījumu par pilsētas apkaimju unikalitātes stiprināšanu un sabiedrības iesaisti kultūras procesos (piem., *Apkaimju enerģija, Kaimiņu būtība*).

■ **Vides pulss** paredz līdzsvarotu kultūras pakalpojumu pieejamību, jaunu pasākumu vietu definēšanu un pasākumu norisi dažādās pilsētas apkaimēs (piem., *Dabas skatuve, Staciju jaunā dzīve*).

■ **Kopraides pulss** rada plašākas iespējas dažādu iedzīvotāju grupu līdzdalībai kultūras piedāvājuma radīšanā un baudīšanā (piem., *Soļi smiltīs, Apkaimju enerģija, Artficial*).

■ **Vides pulss** piedāvā plašai mērķauditorijai fiziski pieejamāku pasākumu norises vietu un unikālu, augstvērtīgu, starptautisku kultūras piedāvājumu (piem., *Vilcieni aiziet – peroni paliek, Dabas skatuve, Māksla dabai, daba mākslai*).

■ **Veselības pulss** uzsver, ka māksla un līdzdalība kultūras aktivitātēs ir veldzēšanās un sevis radoša pilnveidošana (piem., *Labizjūtas festivāls, Zaļās artērijas, Bon Voyage / Pūt, vējiņi*).

■ **Vides pulss** akcentē kultūras un dabas mijiedarbību, kvalitatīvas pilsētvides veidošanos, kas ir līdzsvarā ar dabas resursu izmantošanu, pievērš uzmanību cilvēku atbildībai par dabas bagātību saglabāšanu (piem., *"Mežģiņu arhitektūra", Māksla dabai, daba mākslai, re:pair café*).

■ **Kopraides pulss** akcentē sadarbības nozīmi kvalitatīva kultūras piedāvājuma radīšanā (piem., *Artficial, Dizains Dubulti*).

Aprakstiet pilsētas plānus kultūras un radošo nozaru spēju stiprināšanai, tostarp veidojot ilgtermiņa saiknes starp kultūras, ekonomikas un sociālajām nozarēm attiecīgajā pilsētā.

Jūrmala un partnerpašvaldības nevar lepoties ar plašu radošo industriju pārstāvēniecību. Mūsu radošie prāti labprātāk izmanto galvaspilsētas Rīgas tuvumu un tās sniegtās iespējas. Jūrmalai arī nav izveidojusies spēcīga iesaiste starptautiskos profesionālos un nozaru sadarbības tīklos – tā drīzāk ir fragmentāra. Taču mēs gribam, lai mūsu kultūras darbinieki ne tikai dzīvo Jūrmalā, bet šeit arī strādā. Mēs gribam, lai kopā esam spējīgi attīstīt pasaules līmeņa idejas, projektus un tos veiksmīgi īstenot. Tas ir pakāpenisks process. Tāpēc vēlamies izmantot EKG iespējas, lai stiprinātu kultūras un radošo industriju sektoru un sekmētu tā ekonomisko pienesumu un sadarbību ar citām nozarēm un starptautiski.

HĀ TO PANĀKSIM?

Kultūrkartēšana

Svarīgs solis kultūras un radošo industriju vietējās un starptautiskās sadarbības veicināšanā ir vietējā kultūras resursa un potenciāla apzināšana. Nozīmīgs solis ciešākai Jūrmalas radošo darbinieku starpnozaru sadarbībai vietējā līmenī tika sperts arī gatavojot šo pieteikumu un strādājot pie programmas satura izstrādes, kad tika rīkotas dažādu nozaru ekspertu un radošo personību kopīgas diskusijas. Šī sadarbība turpināsies arī nākotnē.

Mūsu resurss ir arī mūsu sadarbības reģiona kultūras eksperti un radošie cilvēki. Pēc administratīvi teritoriālās reformas 2021. gadā jauno novadu radošajiem darbiniekiem būs jāmecejas sadarbīties, kopā plānot kultūras notikumus.

Mēs arī skatāmies plašāk. Ne tikai radošie un kultūras darbinieki ir nozīmīgs virzītājspēks kultūras dzīvē. Tādi ir arī uzņēmēji, kuri rīko pasākumus, privātpašnieki, kam pieder vēsturiskas ēkas, pašvaldību administrācijas un deputāti, kuri pieņem lēmumus par kultūras dzīvi, NVO, kas iesaista

iedzīvotājus pasākumos un citi. EKG un mūsu kultūras dzīves izcilība ir atkarīga no tiem visiem.

Vietējo sadarbības platformu veidošana

Gatavojoties EKG, mēs virzīsim šo procesu – iepazīsim un iepazīstināsim. Mēs radīsim platformas, kas dod iespēju tikties un iepazīt vienu otru, radīt un īstenot kopīgas idejas.

Kultūrplānošana

Kultūra ir apkaimju iedzīvotājus saliedējošais spēks, kas veicina to iesaisti apkaimes reģenerācijā un dzīves kvalitātes celšanā. Kultūrplānošana ir trīs spēku – pašvaldības administrācijas, iedzīvotāju un kultūras jomas – sadarbība. Šī metode ir veiksmīgi pielietota Dānijā – Ārhusas EKG programmā 2017. gadā. Sadarbojoties ar Dānijas Kultūras institūtu, kas šobrīd ir vadošais partneris *ES Interreg* Baltijas jūras programmas projektā *UrbCultural-Planning*, iedzīvināsim šo metodi Jūrmalā un partnerpašvaldībās.

Kopīgi mēs izstrādāsim **vadlīnijas** tādu kultūras pasākumu rīkošanai, kas 1) ir videi draudzīgi; 2) dod iespēju tajos piedalīties cilvēkiem ar dažādām iespējām, piemēram, ar dažāda veida invaliditāti, senioriem, mazturīgajiem; 3) dod iespēju apvienot šķietami nesavienojamo, piemēram, sportu un kultūru. Kopā mēs strādāsim, lai šos principus ievērotu visi EKG pasākumu rīkotāji, un iepazīstināsim ar tiem mūsu partnerus.

Mācības

Atzīstot, ka viens no traucējošiem aspektiem kultūras nozares kapacitātes attīstībā ir praktisku zināšanu un sadarbības trūkums, viens no Jūrmalas kultūrvides attīstības plāna rīcības virzieniem "Sadarbība Jūrmalā: kultūrvides attīstībā iesaistīto dalībnieku sadarbības veicināšana"

jau šobrīd akcentē tieši nepieciešamību stiprināt sadarbību visos līmeņos un atbalsta kultūras darbinieku mācības.

Mūsu EKG mērķi ir plašāki un augstāki. Tie prasa vēl plašākas zināšanas, spējas un atvērtību jaunajam. Gatavojoties EKG, mēs izstrādāsim detalizētu **kapacitātes stiprināšanas programmu**, īpašu akcentu liekot uz spēju stiprināšanu starptautisko projektu vadībā: 1) mēs noskaidrosim, kādas zināšanas un prasmes trūkst mūsu cilvēkiem, lai sasniegtu izcilību, un kādā formātā labāk organizēt mācības. To jautāsim vismaz reizi gadā, lai mūsu piedāvājums atbilstu reālajām vajadzībām un tehnoloģiskajām iespējām; 2) mēs organizēsim atvērtas mācību sērijas un darbnīcas par praktiskiem, juridiskiem, teorētiskiem, metodoloģiskiem jautājumiem – gan klātienē, gan tiešsaistē. Mēs aptversim visplašāko jautājumu loku, piemēram, brīvprātīgo darba organizēšana, dizaina domāšana, pūļa finansēšana, projektu vadība, ilgtspējīgu pasākumu organizēšana, kultūras pieejamība dažādām iedzīvotāju grupām, dažādu nozaru pasākumu integrācija, grāmatvedība. Vairākums no šīm nodarbībām būs pieejamas ikvienam interesentam internetā; 3) mēs organizēsim individuālas konsultācijas un mācības konkrētu projektu pieteicējiem, palīdzot attīstīt pat trakāko ideju līdz īstenojamam projektam.

Starptautiskā tīklošanās

Sadarbības trūkums starptautiskā līmenī ir definēts kā viena no centrālajām mūsu EKG pieteikuma problēmām. Tā tiks risināta, mērķtiecīgi iesaistot Jūrmalas un partnerpašvaldību kultūras un radošos darbiniekus starptautiskos sadarbības projektos un sadarbības tīklos. Mērķtiecīgi organizēsim aktivitātes, kas veidotu noturīgus profesionālās sadarbības kontaktus, t. sk. apmaiņas projektus ar mākslinieku rezidencēm, ceļojošas izstādes, mūziku, dejotāju, teātru apmaiņas pasākumus, koncertus, seminārus un konferences (vairāk skat. Q11, Q16). ■

Ja pilsētai tiks piešķirts Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukums, kāda būs šī pasākuma ilgtermiņa ietekme kultūras, sociālajā un ekonomikas jomā (tostarp ietekme uz pilsētas attīstību)?

Plānojot EKG programmu, iztēlojamies, kādu mēs gribētu redzēt Jūrmalu 2028. gadā – pēc programmas noslēguma. Mēs redzam sevi kā **piemēru Eiropai, kurā kultūra ir pamats iedzīvotāju saliedētībai, garīgam un fiziskam līdzsvaram, kurā pilsētas attīstība ir līdzsvarā ar dabas un kultūras vērtību saglabāšanu.** Kā jau rakstījām Q1, mēs redzam kultūru kā atslēgu tam, lai veidotu saliedētu pilsētu, kā līdzekli, kas veicina dažādu cilvēku iekļaušanos un vienlīdzību. Redzam, kā tā palīdz cilvēkiem **atgūt garīgo un fizisko līdzsvaru, un pievērst uzmanību mūsdienu dzīves ietekmei uz dabas**

vērtībām un cilvēku veselību, tā uzņemoties atbildību nākošo paaudžu priekšā par klimata pārmaiņu radītajām sekām. **Kultūru redzam kā līdzekli, kas atver pilsētu jaunām attiecībām, kas ļauj parādīt sevi Eiropai un pasaulei, un ieraudzīt Eiropas un pasaules elpu savā pilsētā, lai kopā ieraudzītu nākotni.**

Atbilstoši šiem mērķiem mēs plānojām programmu un izvērtējam programmas saturisko pamatvirzienu – Pulsu ietekmi sociālajā, kultūras ekonomikas jomā, kā arī pilsētvides attīstībā.

Veselības pulss

Hoprades pulss

Vides pulss

KULTŪRA

- Nostiprinās kultūras un sporta sadarbība, radot iespēju kultūras pasākumos iesaistīt sporta elementus un sporta pasākumos kultūras elementus.
- Sporta, aktīvā dzīvesveida un kultūras pasākumu apvienošana ļauj iesaistīt kultūras dzīves norisēs plašākas mērķauditorijas, t.sk. jauniešus.
- Kultūras piedāvājums ir "kultūra bez E" jeb dabai draudzīgs, veselīgs, iedzīvotāju interesēm dabiski atbilstošs – nevis mākslīgi radīts.
- Palielinās iedzīvotāju, vietējo mākslinieku iesaiste, līdzdalība kultūras pasākumos ne tikai kā dalībniekiem, bet arī kā līdzradītājiem, padarot kultūras piedāvājumu atbilstošāku dažādu iedzīvotāju interesēm.
- Kultūras pasākumi gūst plašāku atpazīstamību, kas ļauj piesaistīt atpazīstamus māksliniekus un plašāku auditoriju.
- Jaunu kultūras izpausmju meklējumi veicina kultūras jomas starptautisko sadarbību, kultūras dzīvē parādās jauni darbības virzieni, kas saistīti ar jauniem atbalsta instrumentiem.
- Radošas kultūras norises veido pilsētas tēlu, kas ir atvērta starptautiskiem modernās mākslas pasākumiem.
- Jūrmala kļūst atpazīstama kā dabai draudzīgu kultūras pasākumu norises vieta. Attīstās jauns pasākumu veids – mazi, dabai draudzīgi, distancēti pasākumi. Tie ir tādi pasākumi, kas ir process nevis vienas reizes notikums. Tas ļauj baudīt dabu un kultūru visos gadalaikos.
- Kultūras norises pārsteidzošās vietās paplašina izpratni par kultūras infrastruktūru.
- Kultūras pasākumi ārpus ierastām norises vietām dod iespēju kultūrā ieinteresēt arī tos cilvēkus, kas ierasti neapmeklē profesionālās kultūras pasākumus.

SOCIĀLĀ JOMA

- Kultūras notikumi netradicionālās vietās padara dzīvi interesantāku, veicina labsajūtu un mazina depresīvu noskaņojumu.
- Iedzīvotāju vidū nostiprinās izpratne par veselīga, aktīva dzīvesveida nozīmi dzīves kvalitātes nodrošināšanā.
- Veselības pasākumi veicina dažādu iedzīvotāju grupu sociālo iekļaušanos.
- Veselīgs, aktīvs dzīvesveids kļūst par katra iedzīvotāja dzīves sastāvdaļu, kā rezultātā uzlabojas kopējais sabiedrības veselības stāvoklis.
- Sporta aktivitātes veicina apkaimju iedzīvotāju un ģimeņu saliedēšanos.
- Atvērta sadarbība ar iedzīvotājiem ļauj pašvaldībai savlaicīgi reaģēt uz iedzīvotāju vajadzībām sociālajā jomā.
- Nostiprinās iedzīvotāju piederības sajūta pilsētai.
- Kultūras notikumi dažādās apkaimēs sekmē ģimeņu kopā būšanu un apkaimju saliedēšanos, kas savukārt veicina iedzīvotāju līdzdalību pilsētas dzīvē.
- Kultūras norises, kas notiek tuvāk iedzīvotājiem, saprotamākās formās un bez maksas, veicina dažādu iedzīvotāju grupu iesaisti, stiprina ģimeņu saites.
- Visiem pieejami kultūras pasākumi brīvā dabā veicina iedzīvotāju garīgās un fiziskās veselības profilaksi.
- Kultūras norises ārpus pilsētas centra padara tos pieejamākus dažādām iedzīvotāju grupām, veicinot iedzīvotāju iekļaušanos un sabiedrības integrāciju pilsētas dzīvē.
- Pārsteidzoši, moderni kultūras notikumi netradicionālās vietās ieinteresē jauniešus, t.sk. sociālā riska grupas jauniešus.

EKONOMIKA

- Pilsētā veidojas jauni kūrorta uzņēmējdarbības veidi, kas rada jaunas darba vietas.
- Jūrmala, kļūstot par kurortoloģijas zināšanu centru, piesaista ES finansējumu jaunu projektu attīstībai, pieredzes nodošanai citiem kūrortiem.
- Pilsētā notiek Eiropas un pasaules mēroga sporta pasākumi, veselības konferences, kas piesaista jaunus pilsētas viesus, dodot pozitīvu piensumu ekonomikai.
- Pateicoties iekšējai un ārējai sadarbībai, notiek vairāk, t. sk. starptautisku pasākumu, tāpēc pilsētā ierodas vairāk viesu, kas izmanto uzņēmēju pakalpojumus, dodot pozitīvu piensumu ekonomikā.
- Aktīvāka un radošāka uzņēmējdarbība un atklāta sadarbība ar pašvaldību, radoša vide veicina jaunu iedzīvotāju, darba spēka pieplūdumu.
- Sadarbība ar radošajām industrijām veicina jaunu uzņēmējdarbības veidu attīstību, tā rezultātā veidojas jaunas darba vietas, uzņēmumi.
- Sadarbība ES un citos fondu projektos ienes papildus finansējumu ideju īstenošanai, t.sk. atstāj pozitīvu piensumu pilsētas budžetā.
- Pateicoties kultūras norišu piedāvājumam dabā, pilsētu apmeklē vairāk viesu, kas izmanto uzņēmēju pakalpojumus, dodot pozitīvu piensumu ekonomikā.
- Atkāpšanās no ierastām kultūras norišu vietām un formām mazina sezonālītātes ietekmi tūrismā un uzņēmējdarbībā.
- Jaunas norises vietas, pasākumi dabā veicina jaunu uzņēmējdarbības veidu ienākšanu pilsētā.

PILSĒTVIDE

- Dažādās apkaimēs pieejamie aktīvās atpūtas laukumi, dabas takas, kas piemērotas dažādām iedzīvotāju grupām, t.sk. senioriem, ģimenēm ar bērniem, cilvēkiem ar kustību, dzirdes, redzes traucējumiem, veicina iedzīvotāju aktīvu dzīvesveidu.
- Pilsētā radītā infrastruktūra (stāvvietas, veloceliņi, velonovietnes, inventāra nomas punkti) veicina veselīgu, aktīvu iedzīvotāju un viesu pārvietošanos kājām, ar velosipēdiem, skrejriteņiem, slēpēm.
- Atvērta sadarbība ar iedzīvotājiem ļauj attīstīt tādas pilsētvides un infrastruktūras objektus, kas atbilst iedzīvotāju interesēm dažādās pilsētas apkaimēs un nozarēs, pielāgojot tos iedzīvotājiem ar dažādām iespējām.
- Pateicoties ārējai sadarbībai, pilsēta pārņem labākās prakses piemērus modernā pilsētplānošanā.
- Kultūras norises pārsteidzošās vietās palīdz sakārtot pilsētas degradētās teritorijas.
- Kultūras norises apkaimēs palīdz izcelt apkaimju atšķirīgo raksturu.
- Mainoties iedzīvotāju pārvietošanās paradumiem, pašvaldība veido infrastruktūru, kas veicina ilgtspējīga transporta izmantošanu (veloceliņi, velo novietnes, elektroauto uzlādes stacijas).
- Lai samērotu dabu un urbāno vidi, pastāvīgo iedzīvotāju un tūristu intereses, kā arī dažādo iedzīvotāju grupu intereses tiek veikta pilsētas teritoriju un dabas parku pielietojuma definēšana un atbilstoša pozicionēšana komunikācijā ar iedzīvotājiem un viesiem.
- Kultūras norises pārsteidzošās vietās papildina un pilnveido kultūras un tūrisma infrastruktūru.
- Kultūras norises vidē attīsta jaunas idejas pilsētas tēla veidošanā.



Nodibinājuma *Jūrmala 2027* uzraudzības un novērtējuma plānu veidojam tā, lai tas 1) nodrošinātu sistemātisku *Jūrmala 2027* programmas uzraudzību un iekšējo novērtēšanu, kā arī informatīvi (ar datiem) atbalstītu Eiropas Komisijas ārējo novērtējumu; 2) mērķtiecīgi fokusētu pilsētas attīstības un kultūrpolitikas stratēģiskās plānošanas dokumentu izstrādi un ieviešanu; 3) nodrošinātu *Jūrmala 2027* kultūras, sociālo un ekonomisko ieguvumu redzamību pilsētas attīstībā un plānošanā iesaistītajām pusēm. Plānu izstrādāja Jūrmalas pilsētas attīstības un kultūrpolitikas veidotāji sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmijas kultūras programmu ietekmes novērtēšanas ekspertiem. Tas veidots, pamatojoties uz līdzšinējo EKG, īpaši *Rīga 2014*, pieredzes izpēti, holistisku pilsētu, reģionu, valsti, ES un starptautisku organizāciju (UNESCO) kultūras stratēģiju un ietekmes indikatoru analīzi.

Novērtēšanas pieeju mēs balstījām pārmaiņu un rīcības teoriju pamatprincipos. Tie ļauj noteikt kauzālu saikni starp programmas ieguldījumu un EK noteiktajiem EKG mērķiem, tiem pakārtotajiem *Jūrmala 2027* programmas mērķiem, kā arī ļauj novērtēt kāpēc un kā saikne ir veidojusies. *Jūrmala 2027* novērtēšanas procesā īpaši svarīgi ir 1) dinamiskā kartēt un novērtēt kultūras, vides un veselības mijiedarbi pilsētas ekosistēmā; 2) formatīvi vērtēt Jūrmalas iedzīvotājus un sadarbības teritoriju kopienas kā pilsētas kultūras dinamikas avotu, kā dabas un veselīga dzīvesveida vērtību vēstnešus. Programmas uzraudzībā un novērtējumā izmantosim līdzdalīga pētījuma dizaina un sabiedriskās zinātnes elementus, kas nodrošinās programmā iesaistīto kopienas, projektu īstenotāju, Jūrmalas iedzīvotāju un viesu aktīvu iesaisti datu uzkrāšanā. Būtiska nozīme pasākumu auditorijas izpētē būs *Jūrmalas 2027* brīvprātīgo komandas darbam, kā arī Latvijas mākslu un kultūras augstskolu studējošo un pētnieku līdzdalībai.

EKG un *Jūrmala 2027* mērķu un tiem atbilstošo plānoto rezultātu sasniegšanu plānojam vērtēt trīs līmeņos: 1) programmas dalībnieku: iesaistīto iedzīvotāju kopienu un finansēto projektu komandu ieguldījums; 2) nodibinājuma *Jūrmala 2027* komandas,

Jūrmalas pilsētas un sadarbības pašvaldību ieguldījums; 3) *Jūrmala 2027* aktivitāšu ieguldījums valsts kultūrpolitikas un EKG vispārējo mērķu sasniegšanā.

Kvantitatīvos un kvalitatīvos indikatorus atlasījām, lai noteiktu programmas atbilstību mērķim, un tās kultūras, sociālo un ekonomisko ietekmi. Tie tiks grupēti šādās dimensijās:

- Jūrmalas pilsētas iedzīvotājs kā pilsētvides un kultūras programmas "autors" un "patērētājs";
- kultūras līdzdalība: līdzdalība un identitātes veidošanās;
- sociālā kohēzija un iekļaušana: teritoriālā, etniskā, ekonomiskā, vērtību u.c.;
- kultūras, dabas un veselības ekosistēmu pakalpojumu sinerģija;
- kultūra un māksla kā cilvēka un dabas atveseļošanās resurss;
- dabas un kultūras mantojuma integrācija mākslā un kultūras pārvaldībā;
- jaunas ilgtspējīgas kultūras telpas pilsētvidē un dabā;
- kultūras un mākslinieciskās jaunrades saikne ar pilsētplānošanas aktivitātēm;
- starptautiskā sadarbība: projekti, līdzdalība profesionālos tīklos, mākslinieki, starptautiski pasākumi.

Īpašu uzmanību vērsīsim iedzīvotāju sadarbības un koprades aktivitāšu izpētei, lai padziļināti vērtētu EKG ietekmi uz jūrmalnieku identitātes, piederības, reprezentācijas transformācijām, kā arī uz pilsētas viesu EKG laikā iegūto kultūras, mentālo un ķermeņa atveseļošanas pieredzi. Galvenie ietekmes rādītāji tiks periodiski testēti gan projekta uzraudzības, gan gala novērtēšanas vajadzībām.

Jūrmala 2027 novērtējuma un uzraudzības vajadzībām mēs izmantosim **datus** no Eurostat un Centrālās statistikas pārvaldes, Latvijas kultūras datu portāla, datu bāzēm par Jūrmalas un iesaistīto partnernovadu iedzīvotāju sociāli demogrāfisko struktūru, nodarbinātību un ienākumiem, nodarbinātību kultūras un radošo industriju sektorā, tūrisma un viesmīlības biznesa ekonomiskajiem rādītājiem, publiskā un privātā sektora kultūras organizācijām, kā arī Latvijas ie-

dzīvotāju kultūras patēriņa un līdzdalības monitorīnga rādītājiem; bijēšu pārdošanas operatoru datiem u.c.

Ietekmes noteikšanai izmantosim kvantitatīvus un kvalitatīvus datus, kas iegūti 1) Jūrmalas un partnernovadu iedzīvotāju, pasākumu auditorijas, projektu īstenotāju un kultūras jomā nodarbināto, kultūrpolitikas un pilsētas attīstības/plānošanas ekspertu, *Jūrmala 2027* administrāciju u.c. iesaistīto grupu aptaujās, intervijās un fokusgrupu diskusijās; 2) no projektu īstenotāju darbības pārskatiem/ataskaitēm, kur atskaišu formā tiks mērķtiecīgi iekļauta informācija atbilstoši novērtējuma indikatoriem. Ekosistēmas kartēšanas un tīkla analīzes metodoloģiskie principi ļaus grupēt un analizēt datus, lai noteiktu pilsētas attīstības trajektorijas izmaiņas *Jūrmala 2027* programmas ieviešanas procesā un ilgtermiņā.

Novērtēšanas un uzraudzības procedūra un tās laika plāns piemērots tam, lai tas aptvertu visus *Jūrmala 2027* programmas izstrādes, ieviešanas un novērtēšanas (tostarp ilgtermiņa efektu) posmus:

- **2021. gadā** bāzes rādītāju fiksēšana un iekļaušana "Jūrmalas pilsētas kultūrvides attīstības plānā 2023. – 2029. gadam".
- **2024. – 2025. gadā** – visu programmas ieviešanā iesaistīto pušu pašnovērtējums attiecībā uz sagaidāmajiem rezultātiem, kā arī sagatavots uzraudzības ziņojums.
- **2022. – 2027. gadā** – tiek uzkrāti dati programmas ieviešanas gaitā.
- **Līdz 01.07.2028.** – notiek *Jūrmala 2027* gala novērtējuma izstrāde.
- **2030. gadā** – "Jūrmalas kultūrvides attīstības plāna 2023. – 2029. gadam" un "Jūrmalas pilsētas attīstības programmas 2023. – 2029. gadam" gala novērtējums.
- **2031. – 2032. gadā** ilgtermiņa ietekmes novērtējums sinerģijā ar "Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2020. – 2030. gadam" gala novērtējumu.

Nodibinājumam *Jūrmala 2027* būs administratīva **atbildība** par novērtēšanu un uzraudzību, kas ilgtermiņā sadarbosies ar 1 – 2 novērtējuma ekspertiem un nodrošinās novērtēšanas rezultātu komunikāciju. ■

Kāds ir attiecīgā gada kultūras programmas mākslinieciskais redzējums un stratēģija?

ARTērijas ir dzīvas, ARTērijas pulsē, ARTērijas neatrodas vienuviet. Tāpēc Jūrmalas EKG pieteikuma koncepcijas pamats ir kultūras un mākslas pieejamība pārsteidzošās vietās un formās, kas top, sadarbojoties ar saviem iedzīvotājiem un pasauli, paužot cieņu pret dabas un vēstures mantojumu. Tā ir kultūra, kur to negaidīji redzēt un nedomāji piedalīties. Tā ir kultūra visās ARTērijās un Pulsa vietās.

Izklāstot EKG īstenojamās programmas koncepciju (Q4), jau iepazīstinājām ar piecām dabā un pilsētvidē eksistējošajām *ARTērijām*, kas caurvij Jūrmalu. Pēc līdzības ar artērijām cilvēka ķermenī, kas nodrošina asins plūsmu un šūnu bagātināšanos ar skābekli – mēs redzam, kā Jūrmalas *ARTērijas* nodrošina cilvēku, ideju, kopīgu mērķu, attīstības un citas neskaitāmas plūsmas.

ARTērijas nekad neatrodas dīkstāvē – tās nodrošina plūsmu un uztur dzīvību visās tās izpausmēs. Tām nav sākuma un gala – *ARTērijas* ir mūžīgs riņķojums. *ARTērijas* savieno visu dzīvībai nepieciešamo ikvienai dzīvai būtnei. Ne vien fizioloģiskā, bet arī apziņas, domāšanas, radošās izpausmes un garīgās izaugsmes aspektā. Kamēr pastāv un funkcionē *ARTērijas* – pastāvam, funkcionējam un, kā garīgās būtnes, augam arī mēs. Kamēr pastāv un funkcionē *ARTērijas*, mums būs skābeklis, ko dos mūsu idejas, iedvesma, radošums, dalīšanās, radīšana un gandarījums par to.

Mūsu programmas stratēģija ir centrēta ap **pieciem principiem, kas caurvij EKG pasākumus:**

1) Saliedētība un sadarbība. Mēs vēlamies kļūt par pilsētu, kurā kultūra ir pamats sadarbībai, aktīvai līdzdalībai un līdzatbildībai. Vēlamies kļūt atvērti pārmaiņām, izaicinājumiem un sadarbībai – apkaimei ar apkaimi, kaimiņam ar kaimiņu, māksliniekam ar uzņēmēju, nevalstiskai organizācijai ar pašvaldību, ar kaimiņu novadiem, ar nacionāla un starptautiska mēroga kultūras organizācijām, Eiropas un pasaules pilsētām. Mēs zinām, ka šāda saliedētība ir pamats,

lai iedzīvotāji gūtu jaunu spēku savu interešu aizstāvībā. Tas ir bijis demokrātijas pamats gan Eiropas vēsturē, gan 21. gadsimtā.

Pilsēta būs platforma, kur zinātne un tehnoloģijas sastopas ar mākslu, radot negaidītus, pārsteidzošus un inovatīvus risinājumus.

2) Iekļaušanās un vienlīdzība. Mēs ticamies kļūt par cilvēciņu vietu, kurā kultūras piedzīvojums palīdz justies piederīgam un līdzvērtīgam – neatkarīgi no vecuma, dzimuma, tautības, sociālās izcelšanās, reliģiskās piederības vai fiziskām spējām. Mēs novērtēsim kultūras daudzveidību un katra unikalitāti, jo ikviens ir jūrmalnieks.

3) Atbildība pret nākamām paaudzēm. Ar kultūras notikumiem mēs aicināsim aizdomāties un rīkoties visās dzīves jomās ar cieņu pret dabu, saprotot savas rīcības ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.

Mēs esam iecerējuši kļūt par vietu, kurā cilvēki gūst garīgo un fizisko līdzsvaru, rod harmoniju starp dabu un digitālo attīstību. Kultūras mantojumā balstoties, mēs piedāvāsim ceļu, kā sākot attiecības ar sevi, atjaunoties gan fiziski, gan garīgi. Līdzdalība kultūras notikumos palīdzēs

rast mieru sevī, atrast radošās spējas, ieraudzīt harmoniju starp sevi un pasauli, izprast procesus, domāt plašāk un saskatīt savu iekšējo spēku resursus. Kvalitatīvi profesionālās mākslas notikumi radīs līdzpārdzīvojumu, paplašinās redzesloku, raisīs diskusijas un iedvesmos.

Vienlaikus mēs parādīsim, ka netraucēta urbānā attīstība var tikt radīta ar cieņu pret dabas

vērtībām un nākotnes paaudzēm. Mēs pierādīsim, ka dabas vērtību saglabāšana nenozīmē tikai iekonservēšanu. Cilvēce un daba var izdzīvot, ja vien cilvēki dzīvo ar cieņu pret dabu.

4) Atklājums. Mēs pārsteigsim ar to, kā līdz šim pazīstamais un garlaicīgais var pārtapt negaidītā brīnumā un atklāt parastu lietu neparasto, līdz šim neatklāto pusi. Dzelzceļa stacija, angārs, rūpnīca... Šo sarakstu var turpināt. Un šī ir viena no mūsu kā EKG misijām, proti, palūkoties ar bērna acīm uz to, kas, neievērots un pelēks, sen bijis tieši mūsu priekšā. Uz to, kam simtiem reižu esam gājuši garām, galvu nepaceļot. Tā ir arī mākslas un kultūras būtība – pārvērst ikdienu par atklājumiem pilnu pārsteigumu, apšaubīt dogmas, svinēt domas un ideju daudzveidību.

5) Līdzdalība. Viens no mūsu programmas stratēģiskajiem principiem ir lēmums nozīmīgu daļu no programmas pasākumiem ieviest, izsludinot vietēja un starptautiska līmeņa līdzfinansējuma projektu konkursus. Tas dos iespēju īstenot iedzīvotāju, vietējo un starptautisko mākslinieku, kā arī kultūras organizāciju radošās idejas, vienlaikus piesaistot privāto finansējumu programmas īstenošanai. ■

EKG programma iedalīta trīs saturiskajos pamatvirzienos – trīs Pulsos, kuros ietverts viss būtiskākais, ko gribam pateikt Eiropai, un kā vēlamies ieraudzīt Eiropu savā pilsētā. Pulsa izpausmes ir visdažādākās – notikumi dabā, pilsētvidē, internetā un citviet. Tās stāsta par Eiropu, Baltijas jūras piekrasti, Latviju, Jūrmalu un sadarbības novadu ambīcijām mainīties.

Veselības pulss

Mēs nostiprināsim aktīva dzīvesveida tradīcijas un sekmēsīm mākslas, sporta un veselības nozaru mijiedarbību, aktualizējot, piemēram, mākslu terapiju – deju un kustību terapiju, drāmas terapiju, mūzikas terapiju, vizuāli plastiskās mākslas terapiju, kultūras un vēstures stāstu simbiozi ar sportiskām aktivitātēm. Mēs izkustināsim un iekustināsim jūrmalniekus un pilsētas viesus, kopā apliecinot Eiropai, ka aktīvs dzīvesveids ir veselības pamats. Mēs parādīsim, ka aktīvs dzīvesveids dabā un harmonijā ar to var tikt īstenots visos gadalaikos un var kļūt par jaunu pārsteidzošas kultūras pieredzi.



Vides pulss

Latvijā ir daudz piemēru, kuros daba tiek izmantota kā skatuve, kurā norisinās iekļaujošs kultūras piedzīvojums. EKG ir mūsu iespēja kultūras norisēm atvērt visplašāko mākslas galeriju, vislielāko koncertzāli – parkus, mežus un jūras krastu. Tā ir iespēja parādīt neierastākas kultūras telpas, kas ļauj piedalīties, līdzjust un līdzradīt daudz dziļāk nekā tradicionālās koncertu un izstāžu zāles. Ja pasākums notiek videi draudzīgā veidā – ikviena vieta dabā var kļūt par kultūras telpu.

Tāpat mēs augstu novērtējam to, ka pie mums ved ilgtspējīgs transports – dzelzceļš, kas pēc plānotās Rail Baltica atklāšanas 2026. gadā savienos Jūrmalu ne tikai ar Rīgas lidostu, bet arī Tallinu, Viļņu, Helsinkiem, Varšavu un Berlīni. Stacijas un vilcieni ir vietas, kur ikdienā satiekas visvairāk mūsu cilvēku un viesu. Mēs darīsim visu, lai kvalitatīvs un neparasts kultūras piedāvājums apvienojumā ar ilgtspējīgu transportu kļūtu par pamudinājumu cilvēkiem gan ikdienā, gan brīvdienās

pamest privāto transportu un izvēlēties dzelzceļa, velo vai elektroauto alternatīvu.

Lielākā daļa “mežģīņu arhitektūras” 19. gs. beigās tika celtas kā vasarnīcas. To restaurācija un pielāgošana mūsdienas dzīves standartiem prasa nopietnus finansiālus ieguldījumus. Savukārt 90. gadu sākumā būvniecības modē bija sintētiskie, nevis dabīgie materiāli. Tāpēc Jūrmalas “mežģīņu arhitektūra” it kā nejauši dega vai arī tika atstāta sagrūt. Mēs esam zaudējuši jau daudz pilsētas identitāti raksturojošo ēku. 21. gs. nāk ar ES jaunu uzstādījumu – zaļā domāšana, ilgtspējība, sabiedrībai atvērta pilsētas attīstība un estētika. Tāpēc EKG ir arī mūsu iespēja parādīt sev un Eiropai, ka koka arhitektūra var kļūt ne vien par estētisku, bet arī dabai un cilvēkiem draudzīgu risinājumu – ja tā top arhitektu, būvnieku, zinātnieku un ēku īpašnieku ciešā sadarbībā. Šī ir mūsu iespēja rast risinājumus, kas ļautu koka arhitektūrai kļūt par energoefektīvu un dabai draudzīgu nākotnes būvniecības pamatu Eiropā.



Koprades pulss

EKG kļūs par katalizatoru tam, lai iekustinātu mūsu iedzīvotājus un apvienotu viņus, tostarp tos, kuri ir ārpus Latvijas. Kad tika likti pamati Eiropas Savienības izveidei, Latvija atradās PSRS sastāvā – ar tai raksturīgo dubulto morāli un komunikāciju, tāpēc kultūra šajā laikā bija tā joma, kurā cilvēki savas domas un uzskatus centās paust kaut vai netieši. Mums un īpaši jauniešiem tā ir vēsture, taču apzinoties mūsu totalitāro pagātni un pandēmijas laikā pieaugošo populismu, ir svarīgi akcentēt Eiropas vērtības un mērķus – demokrātiju un solidaritāti. Kultūra kalpo ne tikai kā estētisks baudījums, bet arī paver jaunas iespējas līdzdalībai pilsētas dzīvē un starptautiskai sadarbībai. Šādā kopradē iespējams dot jaunu elpu demokrātijai ne tikai pilsētā, bet valstī un Eiropā kopumā.

Mēs apzināties, ka māksla un kultūra uzplaukst brīdī, kad tā

ir atvērta pasaulei un jauniem iespajdiem, jaunām domām. Mērķtiecīga pašvaldības, tās iestāžu, kultūras organizāciju, nevalstisko organizāciju un radošo kolektīvu iesaiste ilgtermiņa stratēģiskos kultūras sadarbības tīklos, kā arī sadarbība ar citām Latvijas un Eiropas pilsētām kalpos kā iedvesma radošām idejām iedzīvotājiem un pilsētas viesiem.

Mēs redzam, kā tehnoloģijas ir ļāvušas mainīt priekšstatu par tradicionālās kultūras un mākslas robežām. Māksla, tradicionālā kultūra un kultūrvēsturiskais mantojums var saplūst ar tehnoloģijām, izmantot to sniegtās iespējas, lai ierasto parādītu neierastā gaismā – paplašinātā realitātē, 3D objektos, digitālās gleznās, multimedijālā piedzīvojumā utt. Mēs būsim vieta, kur radošā vidē mākslinieki sadarbojas ar tehnoloģiju cilvēkiem, radot pārsteidzošu kultūras pieredzi!

Kopsavelkot mūsu pieeju – mēs gribam aicināt cilvēkus mūsu pilsētā, Latvijā, Eiropā un pasaulē atgriezties pie tām vērtībām, kas viņus dara laimīgus. Tā ir daba. Tā ir veselība – gan fiziskā, gan garīgā. Tā ir kopā būšana un cilvēcīgums. Tā ir māksla būt laimīgiem un veselīgiem.

Katru EKG programmas saturisko pamatvirzienu jeb Pulsu iezīmēs trīs veidu pasākumi:

- **Lielie kopsasākumi** būs vērsti uz plašākas uzmanības piesaistīšanu, vietēju un pārrobežu sadarbību, izceļot katra tematiskā virziena būtību.
- **Reģionālos kopsasākumos** izcelsim vietējo, unikālo, tradicionālo, iesaistot vietējos un ārvalstu sadarbības partnerus reģionā.
- **Pulsācijas.** Tagad, kad pasaulē cilvēki arvien vairāk norobežojas mazos informācijas un dzīves burbuļos, īpaši efektīvas kļūst tās iniciatīvas, kas uzrunā cilvēkus tur, kur viņi jau ir pieraduši doties, un tur, kur viņi atrodas. Tāpēc nozīmīgākais stratēģiskais risinājums mūsu programmā ir pamanīt un attīstīt satikšanās vietas, kā arī organizēt mazus, cilvēkiem tuvākus pasākumus. **Mēs sasniegsim vērienīgumu, organizējot vairākus pasākumus vienlaicīgi, reizē iesaistot daudzus cilvēkus dažādās vietās.** Tas atbilst arī jaunajai dzīves realitātei pēc pandēmijas pasaulē un mūsu centieniem palīdzēt cilvēkiem rast mierpilnu līdzsvaru. ■



IESPĒJAMIE MĀKSLINIEKI:* *Riverside music* (LT), *Casa da Musica* (PT), *Glāzgovas Cryptic Theatre* (UK), *Sigrīda Strema Reibo* (NO), *Artemis stīgu kvartets* ar *Vinetu Sareiku* (DE), *Real Group* ar *Jāni Strazdiņu* (SE), ērģelniece *Iveta Apkalna*, *Jānis Šipkēvics*, *DD studio*, *Roberts Rubīns*, *Artistic*.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Kultūras organizācijas: Dzintaru koncertzāle, VAS Latvijas koncerti, Ļubjanas festivāls (SI), Viļņas festivāls (LT), Starptautiskā gaismas festivālu organizācija (INT).

Valsts un pašvaldību iestādes: Ārlietu ministrija, Kultūras ministrija, Saeima, Latvijas Prezidenta kanceleja, ārvalstu diplomātiskais korpuss Latvijā, sadraudzības pilsētas.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Faro 2027*, *Braga 2027*, *Leiria 2027*, *Rīga 2014*.

NORISES LAIKS: 2027. gada janvāris.

Atklāšanas pasākums: ARTērijas

EKG gadu mēs atklāsim Jūrmalas Dzintaru koncertzālē, ar gaismas, mūzikas un skaņu performanci piesakot programmas trīs virzienus – veselību, kopradi un vidi. Krēsli iestājoties, uzmirdzēsies četras gaismas ARTērijas. Pirmā ARTērija vizuālās skaņas projekcijas veidolā izgaismos koncertzāles fasādi, ēku transformējot caurspīdīgā un caurstaigājamā telpā, tā ļaujot ikvienam garāmgājējam ārpusē baudīt to, ko pieredz apmeklētāji iekšējā telpā. Otrā ARTērija koncertzāles Mazajā zālē ļaus iegrimt dzīvās skaņas un gaismas pasaulē, dodot iespēju katram apmeklētājam iesaistīties multimedialā uzvedumā un kļūt par pasākuma līdzradītāju. Trešā ARTērija aicinās cilvēkus piedzīvot dabu Dzintaru koncertzāles Lielajā ārā zālē un parkā, kur cilvēku un putnu balsis, šalkoņa no jūras un vakara gaismas saviesies vienotā piedzīvojumā. Savukārt ceturta ARTērija uzmirdzēs Pulsa vietās reģionos un pie starptautiskajiem sadarbības partneriem. Liekot lietā tehnoloģiju piedāvātos tiešsaistes un tiešraīžu formātus, aicināsim atklāšanas pasākumam sekot arī attālināti. ■

Noslēguma pasākums: Gaismas manifestācija

Mēs iededzām gaismu Dzintaru koncertzālē janvārī, savukārt decembrī šeit atgriezīsimies, lai atskatītos uz EKG gada spilgtākajiem notikumiem un novērtētu sasniegto. Mēs vēlamies, lai noslēguma pasākumā ar mums kopā būtu visi, kas līdzdzīvoja Jūrmalai kā EKG, tāpēc radošā veidā izmantosim tehnoloģiju iespējas un notikumā iesaistīsim ne tikai partnerreģionu, bet arī mūsu partnerpilsētas ārvalstīs. Vienlaikus ar noslēguma pasākuma oficiālo daļu – pilsētvidēs Latvijā un ārpus tās uzplauks virtuāli Jūrmalas vides objekta "Čiekurs" līdzinieki, kas simbolizē nākotni – katrā čiekurā slēpto jauno mežaudzi. Tie taps sadarbībā ar mākslinieku Gintu Gabrānu, izmantojot viņa veidoto papildinātās realitātes lietotni SAN, kas ļaus laikmetīgā, vizuāli spilgtā, videi draudzīgā un pieejamā veidā atskatīties uz spilgtākajiem EKG notikumiem. ■

IESPĒJAMIE MĀKSLINIEKI: Gints Gabrāns, video-māksliniece Ineta Sipunova, *Artistic* un citi vietējie un starptautiskie mākslinieki.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Kultūras un citas organizācijas: Dzintaru koncertzāle, VAS Latvijas koncerti, Starptautiskā gaismas festivālu organizācija (INT), SIA *Latvijas Mobilais Telefons*.

Valsts un pašvaldību iestādes: Ārlietu ministrija, Kultūras ministrija, Saeima, Latvijas Prezidenta kanceleja, ārvalstu diplomātiskais korpuss Latvijā, sadraudzības pilsētas.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Faro 2027*, *Braga 2027*, *Leiria 2027*, *Rīga 2014*.

NORISES LAIKS: 2027. gada decembris.

Centrālais koppasākums: Labizjūtas festivāls

Mūsdienu dzīves straujais ritms un digitālā pārsātinātība cilvēkiem bieži vien liedz iespēju apstāties, ievilkt elpu un sakārtot domas. Mēs piedāvāsim šo iespēju, parādot visdažādākās metodes veselības, līdzsvara un labsajūtas atgūšanai, vairāku gadu garumā rīkojot pasākumu kopumu, kas vainagosies ar *Labizjūtas festivālu 2027.* gadā. Tā laikā gan pieaugušie, gan bērni, piedaloties praktiskās darbnīcās, meistarklasēs un lekcijās, iegūs noderīgas zināšanas par dažādu mākslu terapiju veidiem un to piemērošanu ikdienas dzīvē. Tā būs iespēja smilšu terapijas zonā zīmēt rakstus smiltīs, meža terapijas zonā – priežu kāpās iekārtos šūpuļtīklos baudīt meža skaņas un apgūt meditāciju, savukārt drāmas terapijā mācīties paust emocijas.

Gatavojoties *Labizjūtas festivālam*, ar **Labizjūtas mini-suētkiem** viesosimies reģiona pilsētu un ciemu svētkos un tirdziņos, tā uzrunājot cilvēkus vietās, kas jau ierasti pulcē vietējos iedzīvotājus. Mēs demonstrēsim metodes fiziskā un garīgā līdzsvara atgūšanai un aicināsim kļūt aktīvākiem ikdienas dzīvē. Mēs iepazīstināsim arī ar veselīgu pārtiku no vietējo produktu klāsta, apkopojot un parādot tradicionālās konservēšanas tradīcijas un meistarklasēs apgūstot jaunas receptes, tā veicinot klimata atbildīgu pārtikas apriti jeb "no lauka līdz galdam" principu.

Labizjūtas festivāls kļūs par regulāru tradīciju, ko cauri gadiem saistīs **ikdienas līdzsvara atgūšanai radītas iespējas**. Socializācija, izmantojot mākslas un mūzikas terapiju, ir veids, kā mazināt depresiju un satraukumu. Tāpēc apkaimēs jauniešiem, senioriem, cilvēkiem ar invaliditāti un būtībā ikvienam – rīkosim mākslu terapiju vadītas nodarbības, kā arī rīkosim radošas darbnīcas un sarunas sadarbībā ar vietējiem māksliniekiem. *Amatu mājā* mēs aicināsim iepazīt rokdarbus un amatniecību kā līdzsvara veidošanas līdzekli. Pludmales teritorijā izveidosim *Digitāli brīvās zonas*, kurās cilvēki tiks aicināti pavadīt laiku neizmantojot tehnoloģijas. Apkaimēs izveidosim informatīvus standus ar praktiskiem padomiem meditācijai, pareizas elpošanas vingrinājumiem u.tml. iespējām, kādās cilvēks pats var atjaunot savu labizjūtu. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Augstskolas: Rīgas Stradiņa universitāte, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija.

Profesionālās nozares biedrības: Latvijas Mākslas un mūzikas terapiju asociācija, Eiropas Mākslas terapijas federācija (BE), Latvijas Drāmas terapijas asociācija, Latvijas Mūzikas terapijas asociācija, Latvijas Mākslas terapijas asociācija, Latvijas Deju un kustību terapijas asociācija, Latvijas Džun Juan Čigun asociācija, Latvijas fizioterapiju asociācija, Latvijas Diētas un uztura speciālistu asociācija, Baltijas Osteopātu asociācija, Latvijas Neirologu biedrība, Latvijas Sāpju izpētes biedrība, Latvijas Sarkanais krusts.

Amatnieku organizācijas: biedrība *Dzīpārs*, biedrība *7 balles*, biedrība *Radīts Jaunpils novadā*, Jaunpils pils, Tautas lietišķās mākslas studija *Durbe*, Talsu novada lietišķās mākslas kolektīvi, Talsu Tautas nams, Talsu novada garša, Kandavas novada Amatniecības centrs, Tautas lietišķās mākslas studija *Engure*, *Pinumu darbnīca*, Amatu biedrība *Durvis*.

Citas organizācijas: Atpūtas komplekss *Valguma pasaule*, modes deju studija *Elfas*, biedrība *Piekastes konvents*, radošā telpa *Grašu māja*.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Braga 2027*, *Leiria 2027*, *Guarda 2027*, *Aveiro 2027*.

NORISES LAIKS: Pakāpeniska aktivitāšu ieviešana sākot no 2025. gada ar kulmināciju 2027. gada vasarā, izmantojot radītos produktus un sadarbības mehānismus arī pēc EKG.



* Šeit un turpmāk ir norādīti gan esošie, gan plānotie sadarbības partneri un mākslinieki. Minētas tikai tās EKG pilsētas, ar kurām esam runājuši par sadarbību.



Reģionālais kopsākums: Kustīgie ciemi

Pavasārī cauri piekrastes ciemiem tiek rīkots skrējieni ar pieturas punktiem dažādām aktivitātēm, kas iepazīstina ar veselīgu, atbildīgu, saudzējošu attieksmi pret dabu un savu veselību. Ciema vecākie ļaudis nāk ielās sagaidīt un sveikt dalībniekus. Iedvesmojoties no šīs jaukās tradīcijas, mēs rīkosim plašu pasākumu, iesaistot ne tikai piejūras ciematus, bet kopējā akcijā aicinot piedalīties arī ciemus Tukuma un Talsu novada vidienē. Pasākums plānots kā sadraudzības skrējieni, kurā distanci ar vairākām pieturvietām varēs veikt jebkurš Latvijas iedzīvotājs un viesis – gan skrienot, gan minoties uz velosipēda, gan ejot, nūjojot vai burājot. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Sporta biedrības: Biedrība Engures sportam, Latvijas orientēšanās federācija, sporta klubs Jaunpils, sporta klubs Brīvsolis, Latvijas Riteņbraukšanas federācija, Latvijas Riteņbraukšanas asociācija, biedrība Sporta un atpūtas apvienība "Magnēts", Latvijas Nūjošanas asociācija, Latvijas Paralimpiskā komiteja.

Pilsētu un novadu sporta skolas: Jūrmalas, Talsu novada, Tukuma, Rojas.

Citas organizācijas: Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, Latvijas lauku tūrisma asociācija Lauku ceļotājs, biedrība Invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeironi".

NORISES LAIKS: Pakāpeniska aktivitāšu ieviešana sākot no 2025. gada ar kulmināciju 2027. gadā, izmantojot radītos produktus un sadarbības mehānismus arī pēc EKG.

PROJEKTA KURATORI: I. Šteimane (LV), K. Kuizinas (LT), S. El Noshokaty (EG).

IESPĒJAMIE MĀKSLINIEKI: J. Bock (DE), R. Kjartansson (IS), J. Colomer (ES), A. Ķirse (LV), K. Burāne (LV), K. Epnors (LV), Thomas Hirschhorn (CH), Marina Abramoviča (USA), Kara Walker (USA) u.c.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI: Mākslas stacija Dubulti, Julia Stoschek Collection (DE), CAC (Viļņa) (LT), Kiasma (Helsinki) (FI), ASCII Foundation for Contemporary Art Education (Kaira) (EG).

NORISES LAIKS: 2027. gada janvāris – decembris (ekskursiju grafiks gan mākslas segmentā, gan plašajā piedāvājumā); 2027. gada maijs – septembris izstādē.

kas tiks izstādītas plašā Jūrmalas un sadarbības partneru teritorijā, tā pārveidojot visu reģionu par lielu izstāžu zāli. *Bon Voyage / Pūt, vējiņi* tiek īstenots kā "ceļojums" ar "ceļojuma piezīmēm" nelielās grupās pa ūdensceļiem, sauszemi un dzelzceļu – pa *ARTērijām* ar pieturpunktiem Pulsa vietās. ■

Laikmetīgās mākslas izstāde *Bon Voyage / Pūt, vējiņi*

Vienlaikus ar 19. gadsimtā Eiropā strauji uzplaukstošo medicīnas tūrisma jeb ceļošanu ar mērķi uzlabot veselību, arī Jūrmala ar tās dziedinošajiem resursiem kļuva par iecienītu veselības galamērķi. Tajā pašā laikā Eiropā turpināja attīstīties Lielās tūres (*Grand tour*) tradīcija – ceļojums ar mērķi paplašināt redzesloku, veidot jaunu kultūrpieredzi. Tiecoties pēc fiziskā un garīgā līdzsvara, starp medicīnas tūrisma un ceļojumu mākslā varam vilt zināmas paralēles. Turklāt laikmetīgās mākslas eksperimentu tradīcijas mērķis ir līdzīgs – iegūt jaunas zināšanas un nebijušu pieredzi. Šo aspektu krustpunktā attīstīta starptautiskā laikmetīgās mākslas projekta *Bon Voyage / Pūt, vējiņi* koncepcija. Tā kodolu veido Latvijas un ārvalstu mākslinieku radīti laikmetīgās mākslas darbi, kuru formas un satura pamatā ir ceļojums. *Bon Voyage / Pūt, vējiņi* pamatekspozīcijas centrs ir laikmetīgās mākslas telpa Mākslas stacija Dubulti ar ekspozīcijas daļām,

Laikmetīgās tēlniecības un vides mākslas projekts *Līdz-svars*

Laikmetīgās tēlniecības un vides mākslas projekts *Līdz-svars* aicinās cilvēkus apstāties un aizdomāties par cilvēka un dabas kopējo asinsriti. Ekspozīcijā iekļautie darbi paredz aktīvu iesaisti un līdzdarbību – skatītājs vairs nav tikai pasīvs vērotājs. Mijiedarbībā ar objektu, skatītājam ir iespēja to iedzīvināt un atklāt līdzsvara spēku. *Līdz-svara* objektu eksponēšana plānota no pilsētas centra attālākajās Kauguru, Slokas un Ķemeru apkaimēs, tā nodrošinot mākslas līdzsvaru visā pilsētā un īstenojot EKG uzstādījumu – tēlniecības *ARTērija*, kas savieno Pulsa vietas. Pastiprinot sabiedrības līdzdalību, iedzīvotājiem tiks dota iespēja kopīgi izraudzīties kādu no tēlniecības darbiem kā pastāvīgu vides objektu apkaimē. Projekts vistiešāk īsteno un runā par vienu no Eiropas pamatprincipiem – līdzsvarotu attīstību. ■

PROJEKTA KURATORS UN IESPĒJAMIE MĀKSLINIEKI: tēlnieks Kristaps Gulbis, piesaistot vietējos un starptautiskus māksliniekus, piemēram, Aigaru Bikši.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI: Litrīmas tēlniecības centrs (*Leitrim Sculpture Centre*) (IRL), Islan-des mākslinieku asociācija, (*The Association of Icelandic Artists*) (IS), Polijas tēlniecības centrs Oransko (*The Centre of Polish Sculpture in Oransko*) (PT), Igaunijas mākslas akadēmija (*Estonian Academy of Arts*) (EE), Masanas mākslas un dizaina centrs, Barselona, Spānija (*Escola Massana Art and Design Centre*) (ES), Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, Talsu Krūmu mākslas grupa, Talsu novada muzejs, biedrība Roja ART LAB.

NORISES LAIKS: 2026. gads – 2027. gads.

Zaļā vingrošanas zāle

Jūrmalas, Talsu un Tukuma novadu neskartās dabas bagātības – meži, pļavas, parki un plašas smilšu pludmales ir pielīdzināma vienai lielai, zaļai vingrošanas zālei.

Lai cilvēkus ieintriģētu izmantot šīs plašās, katram pieejamās izkustēšanās iespējas, mēs izstrādāsim aktīvā dzīvesveida maršrūtus dabā jeb **Zaļās artērijas**. Tās iezīmēs pastaigu, nūjošanas un velo maršrutu tīklu, kas izpletīsies pa visu reģionu, izmantojot jau esošās daudzās dabas takas, kā arī iezīmējot jaunas. Maršruti vedīs gan gar vēsturiskām vietām, gan jaunām Pulsa vietām, kurās norisināsies EKG pasākumi, izstādes vai atradīsies vides objekti. Izmantojot mūsdienu tehnoloģiju iespējas, izveidosim lietotnes ar spēles elementiem, pierakstīšanās iespējām un vingrojumu kompleksiem, kuri jāizpilda noteiktās vietās. Un kāpēc gan to nedarīt papildinātās realitātes radīta nodarbības vadītāja vadībā?! ■

Protams, ne vienmēr un ne katram ir laiks doties ilgākās pastaigās, tāpēc pasākumi tuvāk mājām, kopā ar kaimiņiem jeb **Pagalma fizikultūra** ir risinājums ikvienam aizņemtajam. Mēs papildināsim vingrošanas aprikojumu ārtelpās, aktīvu kaimiņu vai profesionāļu vadībā kopā vingrosim, nodarbosimies ar jogu, Cīgun, nūjošanu, skeitbordu pašgaldos, pludmalē vai tuvējā birztaļā.

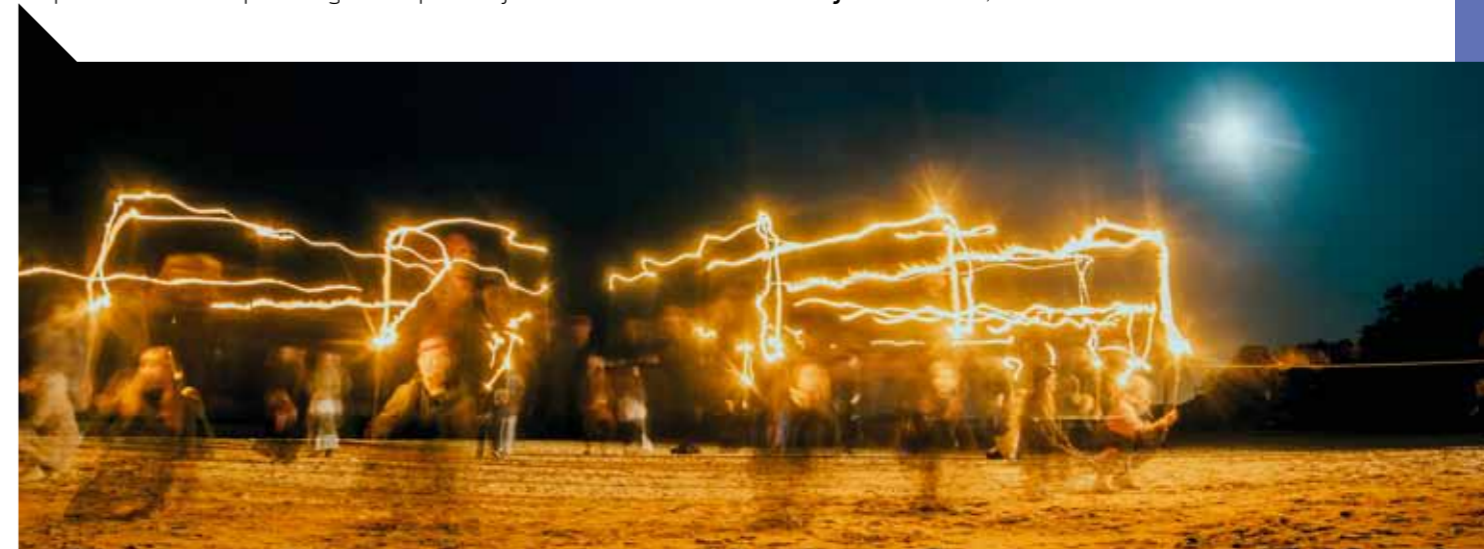
Rīkosim izzinošus un izglītojošus pasākumus par videi draudzīgu dzīvesveidu, iepazīstinot ar dabas velšu ietekmi uz veselību (pirts rituāliem, zāļu tējām, bišu gultām utt.) un pierādot, ka laika apstākļi nevar ierobežot sportiskas aktivitātes, turklāt tās var būt arī izklaidējošas. Pavasarī un vasarā rīkosim **Dabas talkas ar fizioterapeitu**, izglītojot par talkošanas nozīmi dabas vērtību saglabāšanā un to, kā darbus veikt pareizi, nekaitējot mugurai. Rīkosim **Pludmales volejbola spēles** – mačus starp apkaimēm, mačus starp radošajiem un pašvaldību darbiniekiem, starp ārstiem un ierēdņiem – gan vasarā, gan ziemā! **Jūrgājiena** nedēļas nogalē – visas piekrastes garumā no Jūrmalas līdz Kolkas ragam aicināsim ikvienu iet gar jūras krastu, bet sporta pasākumā *Run on Water* skriet 10 – 20 cm dziļumā. Godinot Latvijā nozīmīgo un spilgtu dzejnieku – jūrmalnieku Jāni Raini, lielajā **Raiņa Ziemas peldē** vienlaicīgi no Jūrmalas līdz Kolkas ragam kopīgā peldē tiks aicināti gan ziemas peldes profesionāļi, gan entuziasti. ■

Gaismas artērijas

Gaisma ir nozīmīgs Baltijas un Ziemeļeiropas valstu elements gada tumšākajos mēnešos. Tā ir līdzeklis cīņā ar šajos reģionos izplatītu tumsas izraisītu depresīvu noskaņojumu, tāpēc mēs svinēsim gaismu ne tikai atklāšanas un noslēguma pasākumos. Mēs to svinēsim visu gadu, atgādinot par gaismas nozīmi cilvēku ikdienā.

Saules ritms ir mūsu senču tradīcijās sakņotās kultūras pamatā, kurā Ziemeļaustrāļi ar gada īsāko dienu un **Vasaras saulgrieži** jeb Jāņi ar gada garāko dienu – ir mūsu dzīves dabīgi atskaites punkti.

Latvijas neatkarības pasludināšanas atzīmēšanas diena ir gada tumšajā periodā – 18. novembrī. Mēs to padarīsim gaišāku ar **Gaismas ceļu Latvijai**. Jau vairākus gadus jūrmalnieki šīs dienas vakarā, aizdedzot sveces, veido **Gaismas ceļu** cauri pilsētai. EKG ietvaros šai akcijai pievienosies arī sadarbības partneru pilsētas un ciemi. Lai radītu vēl lielāku kopības sajūtu, **Gaismas ceļu** papildināsim ar svētku koncertu uz mobilām skatuvēm, kas sekos ceļam cauri pilsētām. **Gaismas ceļš Latvijai** norisinās vienlaikus ar starptautiski pamanīto festivālu *Staro Rīga*, kuru kopā pārvērtīsim daudz plašākā gaismas piedzīvojumā – festivālā **Gaismas artērijas** arī Jūrmalā, Tukuma un Talsu novados. ■



IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Sporta biedrības: Latvijas ielu vingrotāju biedrība, Latvijas ielu vingrošanas federācija, Latvijas Džun Ūaun Cīgun Asociācija, Latvijas Volejbola asociācija, biedrība *Latvijas pludmale*, biedrība *Baltā kalna komanda*, Starptautiskā Ziemas peldēšanas asociācija (INT), Latvijas orientēšanās federācija, sporta klubs *Jaunpils*, biedrība *Engures sportam*.

Pilsētu un novadu Tūrisma informācijas centri un punkti: Jūrmalas, Talsu, Tukuma, Kandavas, Rojas, Engures.

Citas organizācijas: Rīgas Stradiņa universitāte, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, Ķemeru Nacionālais parks, Latvijas lauku tūrisma asociācija *Lauku ceļotājs*.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Oulu 2026, Tampere 2026, Aveiro 2027*.

NORISES LAIKS: Pakāpeniska aktivitāšu ieviešana sākot no 2025. gada ar kulmināciju 2027. gadā, izmantojot radītos produktus un sadarbības mehānismus arī pēc EKG.

IESPĒJAMIE MĀKSLINIEKI: videomāksliniece Ineta Sipunova.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Pilsētu un novadu kultūras nami un centri: Jūrmalas, Tukuma, Rojas, Engures, Lapmežciema, Talsu pilsētas un Talsu novada kultūras centri un muizejas.

Citas organizācijas: Apkaimju biedrības, festivāla *Senās uguns nakts* organizatori (EE) un to partneri, Starptautiskā gaismas festivālu organizācija (INT).

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Rīga 2014, Evora 2027, Faro 2027*.

NORISES LAIKS: Pakāpeniska aktivitāšu ieviešana sākot no 2025. gada ar kulmināciju 2027. gadā, izmantojot radītos produktus un sadarbības mehānismus arī pēc EKG.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Kultūras organizācijas: Ir uzsāktas sarunas par sadarbību ar Latvijas Nacionālo Kultūras centru – Latvijas Dziesmu un deju svētku procesa galveno organizatoru. Latvijas deju kolektīvi, pašvaldības, pašvaldības kultūras institūcijas, sabiedriskās organizācijas, mazākumtautību un cilvēku ar invaliditāti biedrības.

Citas organizācijas: Pasaules dabas fonds (INT), Pasaulē Jaunpilu asociācija (INT).

Partnerovadu sadraudzības pilsētas, kas atrodas pie jūras vai okeāna: Batumi (GE), Kabūra (FR), Pietarsāri (FI), Terračīna (IT), Palanga (LT), Pērnavā (EE), Jēvlē (SE), Alānija (TR), Saaremaa (EE), Voldemarsvika (SE).

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: Oulu 2026, Tampere 2026, Leiria 2027.

NORISES LAIKS: Kopdejas pilotprojekts kā lielās dejas modelēšanas pasākums tiks uzsākts jau 2023. gadā vasarā. 2024., 2025. gadā, tas tiks attīstīts un pilnveidots, ik gadu palielinot dalībnieku skaitu, lai 2027. gadā tas kulminētos, kā vērienīga dabas un cilvēku kopro-sākums.

Centrālais kopro-sākums: tautas deju festivāls *Soļi smiltīs*

Soļi smiltīs ir piemērs tam, kā ilggadējs tautas deju pasākums EKG ietvaros transformēsies Eiropas līmeņa kopro-sākumā. Tas 2027. gada jūlijā apvienos vairākus tūkstošus deju krastā – 140 kilometru garumā no Jūrmalas līdz Kolkai, lai kopīgi izdejotu aicinājumu sabiedrībai aizdomāties par cilvēka un dabas trauslo mijiedarbi. Latvijā ir 876 deju kolektīvi ar vairāk nekā 18 000 deju krastā. Lai īstenotu vērienīgo ideju, kopā aicināsim ne tikai visu Latvijas deju krastā, tostarp ratiņdeju krastā, bet arī visa partnerreģiona sadraudzības pilsētu, EKG un citu pasaules pilsētu iedzīvotājus iziet pie jūras – ne tikai Baltijas, Melnās un Vidusjūras piekrastēs, bet arī pie okeāniem. Ievērojot videi draudzīga pasākuma nosacījumus, mūzikas atskaņošanu kopdejai plānots nodrošināt austiņās. Noteiktās Pulsa vietās, kurās notiks tiešsaistes saslēgšanās ar dažādām norises vietām Latvijā un pasaulē, tā tiks atskaņota dzīvajā izpildījumā. Kopdejas sagatavošanas process – dejas izvēle, dejas apgūšana Latvijā un ārvalstīs, kā arī paša pasākuma norises koordinēšana īsteno vienu no mūsu definētajiem EKG uzstādījumiem – sadarbību un kopradī. Ar deju rakstu skaistumu iepazīstināsim filmējot tos ar droniem un parādot rakstus gan tuvējiem, gan tālākiem skatītājiem uz ekrāniem. ■



Reģionālais kopro-sākums: Kultūras raksti

Kultūras raksti ir Latvijas un Portugāles veidots kopro-projekts. Tas paredzēts kā lietišķu darbnīcu cikls, kurā tiks savienots atšķirīgo kultūru mantojums – latviešu etnogrāfisko zīmju gleznošana uz portugāļu flīzēm (*azulejo*) un portugāļu ornamentu iedziļināšana latviešu rakstainajos dūraiņos. Gatavojo-ties EKG gadam, pētīsim arī iepriekšējo EKG pilsētu kultūras rakstus Vācijā, Slovēnijā, Somijā un Slovākijā. Sadarbību veidosim dažādos līmeņos – gan iesaistot augsta līmeņa lietišķos mākslas meistarus, gan mākslas skolu skolēnus. Mēs dosim iespēju piedalīties ikvienam amatniekam, sniedzot padomus tīmekļa vietnē un sociālajos tīklos. Mēs īstenojam ne tikai radīto darbu ceļojošu ekspozīciju, bet arī paredzam digitālus un multimedālus risinājumus, kas palīdzēs nojaukt barjeras starp kultūrām un sniegs iespē-jas to baudīt jebkurā Eiropas vietā. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Kultūras organizācijas: Latvijas Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Nacionālais flīžu muzejs (PT) (*Museu Nacional do Azulejo*), Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūts, Latvijas Nacionālais mākslas muzejs.

Pilsētu un novadu muzeji: Jūrmalas, Talsu novada, Rojas jūras zvejniecības muzejs.

Pilsētu un novadu mākslas skolas: Jūrmalas, Talsu, Tukuma, Engures, Rojas.

Pilsētu un novadu jaunatnes centri: Jūrmalas, Talsu novada, Tukuma novada.

Amatnieku un kultūras organizācijas: Talsu Tautas nams un citi Talsu novada kultūras centri un muižas, Talsu novada lietišķās mākslas kolektīvi, Talsu Krūmu mākslas grupa, biedrība *Dzīpars*, biedrība *7 balles*, biedrība *Radīts Jaunpils novadā*, Tautas lietišķās mākslas studija *Durbe*, Kandavas Amatniecības centrs, Tautas tērpu centrs *Senā klēts*, Tautas lietišķās mākslas studija *Engure*, Amatu biedrība *Durvis*, biedrība *Piekrastes konvents*, Latvijas Amatniecības kamera.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: Evora, Faro, Coimbra, Leiria, Aveiro (visas 2027).

NORISES LAIKS: Sadarbības sākums, nodarbības, darbnīcas 2025. gadā, ceļojošā izstāde 2027. gadā, kas turpina ceļojumu arī 2028. gadā.



Apkaimju enerģija

Katras apdzīvotas vietas enerģiju veido tās cilvēki – kaimiņi. Viņu vēlme sadarboties, spēja sadzīvot un kopīgi radīt vidi ir izšķiroša apkaimes attīstībai visplašākajā nozīmē. Jūrmala ar tik atšķirīgajām apkaimēm, jaunapvienotie Talsu un Tukuma novadi ar jaunajiem kaimiņiem ir vienoti izaicinājumā saliedēt iedzīvotājus. Tāpēc mēs, sadarbojoties ar pieredzējušiem partneriem, mērķtiecīgi **iekustināsim apkaimes**. Mēs veicināsim kaimiņu sadarbību, rīkojot iepazīšanās, tikšanās, darbnīcas, mācības, attīstot tīmekļa vietnes un efektīvus informācijas apmaiņas veidus. Kopīgi mācīsimies ieviest līdzdalības budžeta principus pašvaldībās. **Apkaimju vietrade** būs pakāpenisks process, kuru sāksim kopā veidojot un iekārtojot vietas, kas ir vajadzīgas konkrētajai apkaimē – šaha galdiņi, senioru soliņi, peldvieta vai grafiti siena, ko "riskā" adresēs veido "nepareizie" jaunieši, un vides objekti, kurus radījuši jaunieši kopā ar senioriem un profesionāliem māksliniekiem. Attīstīsim **Urbāno dārgu** kustību, radot kolektīvus dārzņus daudzdzīvokļu namu rajonos. Mēs neierobežosim kopienas domu lidojumu un ļausim to īstenot, pateicoties Apkaimju projektu konkursiem. ■

Dizains Dubulti | Design Dubulti

2021. gadā tika aizsākts ekoloģiskas ievirzes ikgadējs dizaina projekts *Dizains Dubulti*, kas aktualizē Jūrmalas pilsētvidi dizaina kontekstā. Projekta uzmanības centrā ir dizaina estētiskās un ekoloģiskās pēdas līdzsvars – laikmetīga "saruna" par dizainu un tā lomu ilgtspējīgas pilsētas attīstībā. Katru gadu *Dizains Dubulti* izvirzīs vienu diskusijas tēmu, un 2027. gada uzmanības lokā būs grāmatu dizains un tehnoloģijas. Grāmatu radīšana ir klasisks radošas koprades paraugs. Projekts prezentēs Eiropai 21. gadsimta grāmatas veidolu Latvijā un izstāstīs mazāk zināmo sociālisma grāmatu dizaina stāstu Latvijā (1940. – 1991.). Projekta ietvaros maija pēdējās nedēļas nogalē notiek publisko pasākumu programma, kas adresēta gan plašam lokam, gan profesionāļiem. Projekts sasauca un veido kopradī ar programmā plānotajām bibliotēku aktivitātēm un parāda attīstības ceļu no autoriem – māksliniekiem un literātiem līdz lasītājiem. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Dānijas Kultūras institūts Latvijā (DK), Metropolis (DK).

Apkaimju, novadu, pagastu biedrības: Jūrmalas iedzīvotāju konsultatīvā padome, biedrība *Jaunpils reģionālās attīstības centrs RATS*, biedrība *Partnerība Laukiem un jūrai*, biedrība *Kandavas partnerība*, Talsu novada fonds, Kandavas novada iespēju fonds, biedrība *Piekrastes konvents*, biedrība *Engures izglītības un kultūrvides attīstībai*, biedrība *Zinis*.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: Bodo 2024, Tampere 2026, Rīga 2014, Faro 2027, Trenčīn 2026, Aveiro 2027.

NORISES LAIKS: Šis ir ilgtermiņa projekts, ko uzsāksim jau 2022. gadā, turpinot un attīstot sadarbību, īstenojot koprades projektus 2027. gadā un attīstot sadarbību turpmākajos gados.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI: Mākslas stacija *Dubulti*, *Green Expo Riga*, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Rakstnieku savienība, izdevniecības, grāmatu mākslas konkurss *Zelta Ābele* u.c.

NORISES LAIKS: 2027. gada marts – jūnijs izstāde Mākslas stacijā *Dubulti*, Dubultu kultūras kvartālā, citās stacijās un vietās Jūrmalā un sadarbības partneru teritorijās.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Kino organizācijas: Nacionālais kino centrs, biedrība *Rojal*, kinopilsēta *Cinevilla*, Rīgas Starptautiskais īsfilmu festivāls *2ANNAS*, Talsu kino teātris *Auseklis*.

Pilsētu un novadu kultūras nami un centri: Jūrmalas, Kauguru, Rojas, Tukuma.

Biedrības: Jūrmalas mazākumtautību biedrības, biedrība *Varavīksne*, biedrība *Engures izglītības un kultūrvides attīstībai*, biedrība *Piekrastes konvents*.

Teātri un jaunatnes organizācijas: Jūrmalas teātris, Jūrmalas jauniešu teātra studija *Ekspperiments*, Jūrmalas Bērnu un jauniešu teātris, Latvijas jaunais teātra institūts, *Kvadrifrons*, Jaunpils teātris, Viesatu kultūras nama teātris *Pupuķis*, Tukuma Jaunatnes teātris *Brīvā versija*, Jūrmalas Jaunatnes iniciatīvu centrs, Talsu novada Bērnu un jauniešu centra pulciņš *TAS.ES* un teātra studija *SPĒLE*, Tukuma novada Multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs, Kandavas jauniešu centrs *Nagla*, Rojas brīvā laika pavadīšanas un jauniešu centrs *Strops*.

ES institūcijas un citas organizācijas: Latvijas Kultūras akadēmija, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā, ES valstu vēstniecības Latvijā, ES Austrumu partnerības valstu vēstniecības, partnernovadu sadarbības pilsētas.

NORISES LAIKS: Pakāpeniska aktivitāšu ieviešana sākot no 2025. gada ar kulmināciju 2027. gadā, izmantojot radītos produktus un sadarbības mehānismus arī pēc EKG.

Kaimiņu būšana

Lai cienītu un mīlētu savus kaimiņus, tie ir jāiepazīst. Jau gatavojoties EKG, un EKG laikā dažādās mūsu Palsa vietās vienlaicīgi vai pēctecīgi radīsim notikumus, kas ļaus satikt, iepazīt un iemīlēt atšķirīgos kaimiņus. Jūrmalā, Talsu un Tukuma novados dzīvo visdažādākās tautības – gan lībieši, latvieši, romi, ebreji, krievi, kuras teritoriju apdzīvojušas jau vēsturiski, gan ukraiņu, baltkrievu, amerikāņu, ķīniešu, brazīļu un daudzas citas kopienas, kas šeit apmetušās nesenāk. Ceļojošais tautību festivāls **Kaimiņfests / Neighborfest** dos iespēju iepazīt Eiropas kultūras bagātību un daudzveidību, svinot kopīgu un atšķirīgu. Tā ietvaros kopā ar vietējo tautību kopienām, ārvalstu sadarbības partneriem un sadraudzības pilsētām, iesaistot amatiermākslas kolektīvus, profesionālus māksliniekus, pavārus un visdažādāko jomu pārstāvjus, – izdejosi, izdziedāsim, ieraudzīsim, izdzirdēsim un izgaršosi kultūras mums līdzās.

Kopīgi radot un kopīgi skatoties filmas **kino pasākumu ciklā Kaimiņu pēdas**, iepazīsim kaimiņus gan Latvijā, gan Eiropā. Mēs meklēsim, pētīsim, filmēsim mūsu cilvēku atstātās pēdas vēsturē un dabā. Meklēsim arī "neredzamos cilvēkus", par kuriem neviens nerunā, kuri dzīvo klusā daudzdzīvokļu mājās dzīvoklī, tomēr ar savu politisko līdzdalību ietekmē notikumus valstī. Sadarbībā ar dažādu valstu vēstniecībām, skatīsimies Eiropas un pasaules valstu kinofilmās par cilvēku pēdām vidē un kopienā, tajā skaitā Eiropas Parlamenta LUX balvu saņēmēju filmās. Tās būs arī Starptautiskā kinofestivāla *Royal* centrālā tēma.

Mūsu un starptautisko sadarbības partneru jauniešu teātru studiju kopdarbā – **Teātris uz riteņiem** pilsētvidē, ciemos, tirgus laukumos un lauku sētās ienesīs iespēju ikvienam piedalīties kopīgas stāvizrādes tapšanā, ar humoru reflektējot par apkārt notiekošo. ■

Art!ficial

Mūsdienās tehnoloģijas attīstās straujā tempā. Kas šobrīd šķiet nākotne – pāris gadu laikā jau kļūst par realitāti. Ir grūti paredzēt, kādas tehnoloģijas būs pieejamas 2027. gadā un kas pārsteidzošs gaidāms tehnoloģiju izmantošanas iespējās mākslā. Gatavojoties EKG gadam, saveidīsim kopā māksliniekus ar tehnoloģiju cilvēkiem, organizējot **darbnīcas un hakatonus**, lai viņi kopradītu jaunus kultūras produktus un hibrīdprojekcijas ar skatītāju līdzdalības iespējām, piemēram, dodot tiem iespēju rast labākos risinājumus izaicinājumam mākslā parādīt klimata pārmaiņas, izmantojot jaunākās tehnoloģijas.

Mākslīgais intelekts tiek izmantots ne tikai sarežģītu tehnoloģisku procesu vadīšanā, bet arvien vairāk pasaulē to izmanto dažādu mākslas darbu radīšanā. Mēs aicināsim mūsu mākslas un mūzikas skolu audzēkņus, jauniešus, profesionālus māksliniekus **radīt mākslas darbus, izmantojot mākslīgo intelektu**. Izstādē apmeklētāji ne tikai varēs skatīt mākslas darbus, klausīties skaņdarbus, bet arī kopradīt savu darbu kādā no mākslas veidiem, izmantojot piedāvātos mākslīgā intelekta rīkus. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Augstskolas: Latvijas Kultūras akadēmija, Latvijas Mākslas akadēmija, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija.

Pilsētu un novadu mākslas un mūzikas skolas: Jūrmalas, Tukuma, Talsu, Valdemārpils, Sabiles, Kandavas, Engures, Rojas.

Pilsētu un novadu jaunatnes centri: Jūrmalas, Tukuma novada, Talsu, Rojas, Jaunpils.

Tehnoloģiju uzņēmumi: SIA *Latvijas Mobilais Telefons*, *Microsoft Latvija*, Latvijas Informācijas un Komunikācijas tehnoloģijas asociācija.

Citas organizācijas: *AIArtists.org* (ASV), Latvijas laikmetīgās mākslas centrs, *Kim?* Laikmetīgās mākslas centrs, biedrība *Piekrastes konvents*, biedrība *Engures izglītības un kultūrvides attīstībai*, biedrība *Roja ART LAB*.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Aveiro 2027*, *Trenčīn 2026*.

NORISES LAIKS: Šis ir ilgtermiņa projekts, ko uzsāksim jau 2022. gadā, turpinot un attīstot sadarbību, īstenojot koprades projektus 2027. gadā un attīstot sadarbību turpmākajos gados.

Vairāk nekā lasīšana

Mūsdienās bibliotēkas ir pārtapušas par kopienu socializēšanās centriem, tomēr joprojām viena no primārajām grāmatu krātuves lomām ir lasīšanas veicināšana. Laikā, kad lasīšanai zināmu izaicinājumu met vizuālās komunikācijas mediji, par šo jautājumu daudz nākas domāt ne tikai bibliotēkām, bet arī citām kultūras un izglītības iestādēm.

Mēs nāksim palīgā ar iniciatīvu kopumu **Lasītprieks**, kas sociāli aktīvā veidā dos iespēju iepazīt vai atgūt lasīšanas prieku ikvienam. Mēs iekārtosim kaimiņu grāmatu apmaiņas punktus, rīkosim kopīgu grāmatu lasīšanu pie bibliotēkām vai plāvās, aicināsim iedzīvoties grāmatu tēlos populārā pasākumā "Nestāsti pasaciņas". Īstenojot Zibakciju *Raksti*, aicināsim jauniešus uz ielām rakstīt iemīļotāko dzeju. Šīs un citas idejas radīsim un attīstīsim kopdarbā ar reģiona un Eiropas valstu bibliotēkām un grāmatu autoriem. Savukārt, lai veicinātu zināšanu un pieredzes apmaiņu bibliotekāru vidū, rīkosim vairākas **tradicionālas un ne tik tradicionālas starptautiskas konferences**, piemēram, Starptautisko velo-ne-konferenci *Cycling for Libraries Jūrmala 2025*. gadā, kas, tās dalībniekiem pārvietojoties ar velosipēdiem 320 km distancē, savienos Rīgas-Jūrmalas-Talsu-Tukuma 13 bibliotēkas, kultūrvietas un jūras piekrasti. 2026. gadā notiks Starptautiska lasīšanas veicināšanas konference, savukārt Starptautiskās Bibliotēku asociācijas federācijas satelītkonference 2027. gadā ievadīs IFLA ģenerālkonferenci, kas tradicionāli apvieno ap 3 500 bibliotekāru no visas pasaules. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Bibliotēkas un to organizācijas: Starptautiskā Bibliotēku asociāciju federācija *IFLA* (NE), Latvijas Bibliotekāru biedrība, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Jūrmalas Centrālā bibliotēka, Tukuma bibliotēka, Talsu Galvenā bibliotēka, Jaunpils bibliotēka, Kandavas bibliotēka, Rojas novada bibliotēka, Engures bibliotēka.

Citas organizācijas: Jūrmalas skolas un kultūras institūcijas, Kultūras ministrija, Ārlietu ministrija, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, Tukuma literātu biedrība, Talsu novada literātu apvienība, Latvijas Rakstnieku savienība.

NORISES LAIKS: 2025. – 2027. gads.



Saliedētība = demokrātija

2027. gads būs bagāts ar ES nozīmīgu notikumu un programmu gada dienām – Romas līgumam 70, Lisabonas līgumam 20, *Erasmus+* 40 gadi. Šie ir atskaites punkti, kas veidojuši Eiropu tādu, kāda tā ir šobrīd, un 2027. gadā sniegs lielisku iespēju atgādināt par Eiropas vērtībām un aktualitātēm: Eiropas Pamattiesību hartu, sadarbības un mobilitātes iespējām, starptautiskiem izglītības projektiem, brīvprātīgo darbu saistībā ar EKG programmu, tuvojošos Latvijas ES prezidentūru 2028. gadā, jaunā ES daudzgadu budžeta perspektīvu pēc 2027. gada. Tās ir tikai dažas no tēmām, kurām pievērsīsimies, runājot par Eiropas nākotni. **Eiropas nedēļā**, kas sāksies 4. maijā – Latvijas Neatkarības atjaunošanas dienā, un noslēgsies 9. maijā – Eiropas dienā, apkaimēs ES valstu un ES Austrumu partnerības valstu vēstniecības, sadraudzības pilsētas un EKG pilsētas iepazīstinās ar savu kultūru. Šajā nedēļā varēs apskatīt vietējo un starptautisko fotogrāfu veidotu foto izstādi, parādot viņu skatījumu uz Eiropas tagadni un nākotni, bet Jaunatnes teātra festivāla dalībnieki improvizācijās izspēlēs savus priekšstatus par demokrātiju. Projekta **Eiropas pēdas Jūrmalā un novados** ietvaros mēs skolās organizēsīm spēles par Eiropu Latvijā un Latviju Eiropā, meklējot kopīgu, unikālu un interesantu. Spēles veicina skolu jauniešu savstarpējo sadarbību, pilsonisko līdzdalību un Latvijas eiropeiskās identitātes apzināšanos, nodrošinot zināšanas un izpratni par valsti un demokrātiju darbībā. **Eiropas Mazo pašvaldību hartas sanāksmē** 2027. gada jūlijā kopā ar citām Eiropas mazajām pašvaldībām meklēsim kopīgus risinājumus klimata pārmaiņu draudiem, kā arī fiziskās un garīgās veselības līdzsvara meklējumiem. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

ES un valsts institūcijas: Eiropas Parlaments, Eiropas Komisija, Eiropas Parlamenta birojs Latvijā, Eiropas Komisijas pārstāvniecība Latvijā, Ārlietu ministrija, Valsts izglītības attīstības aģentūra, ES, ES kandidātvalstu un ES Austrumu partnerības valstu vēstniecības, partnernovadu sadraudzības pilsētas.

Pilsētu un novadu jaunatnes centri un skolas: Jūrmalas, Talsu novada, Tukuma novada, Kandavas, Jaunpils, Rojas.

Citas organizācijas: Eiropas Kustība Latvijā, Latvijas Universitāte, Eiropas Mazo pašvaldību harta (EU), Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvniecība Briselē.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Faro 2027*, *Braga 2027*, *Trenčīn 2026*.

NORISES LAIKS: 2027. gads.



Centrālais kopsasākums: Vilcieni aiziet – peroni paliek

Jūrmalai cauri vijas dzelzceļš, ko plaši izmanto jūrmalnieki, tukumnieki un pilsētas viesi. Tā ir viena no ARTērijām, kas savieno pilsētu ar Rīgu un sadarbības partneriem. Dzelzceļš ir ilgtspējīgākais un dabai draudzīgākais veids, kā nokļūt Jūrmalā. Savukārt stacijas ir pilsētas seja, kuru pirmo ierauga, ierodoties pilsētā ar vilcienu. Jūrmalas teritorijā ir 14 dzelzceļa stacijas, no kurām 5 ir valsts vai vietējas nozīmes arhitektūras pieminekļi. Attīstoties digitāliem risinājumiem, stacijas zaudē savu pamatfunkciju un netiek izmantotas. Tās kļūst par cilvēku stāstiem – apkaimju un dzimtu, Latvijas skaudriem un priecīgiem stāstiem.

Iesaistot vietējos iedzīvotājus, māksliniekus, pašvaldības un Latvijas dzelzceļa pārstāvjus, mēs meklēsim iespējas **Staciju jaunai dzīvei**. Stacijas var kļūt par unikālām radošuma vietām, izglītības, kultūras un mākslas telpām, apkaimju iedzīvotāju koprades platformām. Vilcieni, stacijas, to apkārtnē, dzelzceļa malas ir tas audekls, uz kura var rasties jauni, radoši, iekļaujoši mākslas darbi, turklāt to apskate var kļūt par nepiespiestu ikdienas sastāvdaļu.

Pasākumi vilcienos ir efektīvs veids, lai sasniegtu pilsētas viesus, kā arī tos cilvēkus, kuri dažādu iemeslu dēļ, nevar atļauties baudīt kultūras piedāvājumu. Tādēļ akcijā **Vilcieni izglīto** mēs ienesīsim mākslu vilcienu vagonos – video sižetus par stacijām un apkaimēm, to ievērojamākajiem mākslas un kultūras objektiem rādīsim ekrānos un viedierīču lietotnē.

2027. gada 21. septembrī dzelzceļa līnijai Rīga-Tukums apritēs 150 gadi, kurus atzīmēs ar performanci **Vilcieni aiziet – peroni paliek**. Tās laikā visās stacijās no Rīgas līdz Tukumam, sagaidot vilcienus, notiks dažādi tradicionāli un pārsteidzoši mākslas priekšnesumi, kurus atzīta kuratora vadībā sniegs vietējie un starptautiski mākslinieki, izceļot dažādu apkaimju, sadarbības pilsētu un citu EKG pilsētu kultūru. Priekšnesumi būs sveiciens skatītājiem, kuri sagaida vilcienu, tiem, kuri izkāpj no vilciena, un tiem, kuri dodas tālāk. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Kultūras organizācijas: Latvijas Nacionālais kultūras centrs, Latvijas kultūras centru asociācija, Jūrmalas un sadarbības partneru deju kolektīvi, mākslinieki, mūziķi, literāti, Latvijas Nacionālā kultūras centra Kultūras vēstnieku tīkls, Tukuma pilsētas Kultūras nams, Tukuma literātu biedrība, Jūrmalas kultūras centrs, Mākslas stacija *Dubulti*, Kopienu centrs Smārdes stacijā, mazākumtautību biedrības, sadraudzības pilsētas, vēstniecības.

Uzņēmumi un citas organizācijas: VAS *Latvijas dzelzceļš*, AS *Pasažieru vilciens*, Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejs, *Vulca.org – Casa Branca Makers Space* (PT).

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Evora 2027*, *Faro 2027*, *Rīga 2014*, *Aveiro 2027*.

NORISES LAIKS: 2022. – 2028. gads.

Reģionālais kopsasākums: festivāls re:pair café

Festivāls Talsos būs kulminācija vairāku gadu pasākumu ciklam *re:pair café*, kurā ikviens līdzdarbojās, radīja un dalījās ar savu reciklētās mākslas stāstu. Festivāla laikā skatīsim aizvadītajā periodā tapušās reciklētās modes skati, koncertus un deju uzvedumus, unikālus pasākumus un performances, piedalīsimies arī mākslas objektu radīšanā, izmantojot otrreizējai pārstrādei paredzētus priekšmetus. **Pasākumu cikla ietvaros** notiks izglītojošas aktivitātes dažādām iedzīvotāju grupām, kuru laikā tiks stiprināta un veicināta paaudžu sadarbība. Pasākumos labosim, uzlabosim un pārveidosim lietas, pielāgojot tās citiem mērķiem. Sadarbībā ar Portugāles un citu valstu partneriem, veidosim kopējus vides objektus no jūras un okeāna krastā atrastiem atkritumiem, tā pievēršot uzmanību piesārņojumam un preču atbildīgam patēriņam. Sekmējot bērnu un jauniešu iesaisti zaļās domāšanas attīstībā un popularizēšanā, līdz 2027. gadam ar sadarbības partneriem veidosim piekrastes eko skolu un izglītības iestāžu sadarbības tīklu, kā arī radošo **platformu Dot otro dzīvi lietām** – par vides kultūru un aprites ekonomikas jautājumiem. Ķemeru Dabas zinību centrā organizēsim radošas eko-pilsētas laboratorijas.

Atzīstot modes industrijas radīto ietekmi uz vidi un klimata pārmaiņām, sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmijas Modes mākslas katedru, mākslas skolām un vispārīgizglītojošām skolām tiks izstrādātas un īstenotas radošas ilgtspējīgas modes dizaina programmas un organizētas modes skates novados. Pasākumi sadarbībā ar dizaineri Agnesi Narņicku (*One Wolf*) rezultēsies 2027. gadā kā starptautiska ilgtspējīgas modes skate, kas kļūs par ilgtermiņa tradīciju. ■

“Mežģiņu arhitektūra” un mūsdienu pilsētvide

Jūrmalā rodama pasaules arhitektūras kontekstā unikāla 19. un 20. gadsimta koka apbūve, ko jūrmalnieki sauc par “mežģiņu arhitektūru”. Tomēr vēl aizvien, sabiedrības neizpratnes dēļ, izcilās koka ēkas tiek nojauktas. Šis kultūras mantojums prezentē ne tikai to, kas mēs bijām vai esam, bet arī to, kas mēs vēlamies būt. Tas arī tiek novērtēts kā pilsētas ekonomikas attīstības un identitātes resurss, sekmējot pilsētas globālo konkurētspēju. Šobrīd Eiropā aktuāla ir *New European Bauhaus* iniciatīva, kurā klasiskās *Bauhaus* vērtības iegūst jaunu kontekstu Eiropas zaļā kursa politikā. Līdz ar to aktualizējas jautājums – kā kultūras mantojuma saglabāšana mijiedarbojas ar urbānās vides attīstību? Kā koka arhitektūras saglabāšana un attīstība sekmē ne tikai seno amatu prasmju saglabāšanu, bet arī samazina klimata negatīvās pārmaiņas? Tāpēc starptautiskā konferencē **“Kultūras mantojums ilgtspējīgas pilsētas attīstībā”** EKG un sadraudzības pilsētas tiks aicinātas dalīties labās prakses piemēros par kultūras mantojuma un pilsētvides ilgtspējīgu līdzās pastāvēšanu. Uzrunāsim kultūras mantojuma vadošos ekspertus no ICOMOS, *Europa Nostra*, pilsētplānotājus un arhitektus, kā arī kultūras mantojuma ekspertu Hermani Parzingeru. Ceļā uz konferenci 2025. gadā tiks organizēts starptautisks mākslinieku, arhitektu un pilsētplānotāju simpozījs par mākslu un publiskām zonām pilsētvidē, savukārt 2026. gadā – ideju risinājumu laboratorija jaunajiem arhitektiem un pilsētplānotājiem “Kā veidot daudzdzīvokļu ēku rajonu sabiedrībai atvērtu un draudzīgu”.

Koka arhitektūras mantojuma restaurācijas kā zaļās būvniecības principu postulācija būs Jūrmalas pilsētas muzeja koka ēkas Majoros (Lienes ielā 15) paraugrestaurācija un kūrortpilsētas interjera izveide, kas tiks papildināta interaktīvu un izglītojošu programmu jauniešu mērķauditorijai. Savukārt Ķemeru pasta ēkā izveidotajā *Amatu mājā* plānots attīstīt atvērtas amatnieku un mākslinieku darbnīcas, koka restaurācijas centru ar semināru un meistarklašu ciklu par materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu. ■

IESPĒJAMIE MĀKSLINIEKI: Agnese Narņicka (*One Wolf*), Ieva Zāgmane.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Vides organizācijas: Ķemeru Nacionālais parks, Ķemeru Dabas zinību centrs, biedrība *Zaļā brīvība*, *Coalition Clean Baltic* (SE), Pasaules dabas fonds (INT).

Mākslinieku apvienības: Tukuma mākslinieku biedrība, biedrība *Roja ART LAB*, Talsu Krūmu mākslas grupa, radoši darošā biedrība *RAD-DAR*, Jūrmalas mākslinieku biedrība, *IK Latviešu sapnis*.

Pilsētu un novadu mākslas un mūzikas skolas: Jūrmalas, Tukuma, Talsu, Valdemārpils, Sabiles, Engures, Kandasvas, Rojas, Dundagas.

Pilsētu un novadu jaunatnes centri: Jūrmalas, Talsu novada, Tukuma novada, Jaunpils, Kandavas, Rojas.

Citas organizācijas: Latvijas Mākslas akadēmija, Talsu novada amatiermākslas kolektīvi, Talsu novada muzejs, Talsu novada kultūras centri un muižas, atkritumu apsaimniekotāji, biedrība *Piekrastes konvents*, Baltijas jūras pilsētu sadarbības tīkls (INT).

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Faro 2027*, *Leiria 2027*, *Trenčín 2026*.

NORISES LAIKS: Pakāpeniska aktivitāšu ieviešana sākot no 2024. gada ar kulmināciju 2027. gadā, izmantojot radītos produktus un sadarbības mehānismus arī pēc EKG.



IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

ES valsts un starptautiskas organizācijas: Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Starptautiskā muzeju padome *ICOM* (FR), Starptautiskā pieminekļu un ievērojamo vietu padome *ICOMOS* (FR), *Europa Nostra* (BE), Eiropas Komisija, Ekonomikas ministrija.

Biedrības un citas organizācijas: Kurzemes koka dizaina centrs, koka ēku renovācijas centrs *Koka Rīga*, Latvijas Arhitektu savienība, Latvijas Pašvaldību savienība, kultūras mantojuma eksperti, arhitekti, mākslinieki, pilsētplānotāji, kultūras mantojuma organizāciju pārstāvji, partnernovadu sadraudzības pilsētu pārstāvji.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Trenčín 2026*.

NORISES LAIKS: 2025., 2026. un 2027. gads.

IESPĒJAMIE MĀKSLINIEKI: Iveta Apkalna, *Jurmala Beach Band*, Vidējās paaudzes deju kolektīvs *Jūrmal-dancis*, tradicionālās dziedāšanas grupa *Saucējas*, Saulkrastu jauktais koris *Anīma*, Kristaps Krievkalns, Kārlis Kazāks, Ainārs Rubiķis, Jānis Ozols, koris *Maska*, Ints Teterovskis, koris *Balsis*.

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Kultūras un citas organizācijas: Dzintaru koncertzāle, VAS *Latvijas koncerti*, biedrība *Dabas koncertzāle*, SIA *L Tips Agency*, Mūzikas un mākslas attīstības fonds *Balsis*, *Choral Festival Network* (INT), *European Choral Association* (DE), *Estonian Choral Association* (EE), *Lithuania Cantat* (LT).

Pilsētu un novadu kultūras nami un centri: Jūrmalas, Tukuma pilsētas, Kandavas, Matkules, Rojas, Viesatu, Jaunpils, Talsu novada kultūras centri un muižas, Engures *Saieta nams*.

Citas organizācijas: Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Ķemeru Nacionālais parks, atpūtas komplekss *Valguma pasaule*.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Oulu 2026*, *Tampere 2026*.

NORISES LAIKS: Koncertu ciklu aizsāksim 2025. gadā, lielākie koncerti noritēs 2027. gadā.

Dabas skatuve

Iedvesmojoties no *Saullēkta koncerta* pludmalē, ar ko Latvijas simtgades gadā sākas *Jūrmalas festivāls*, EKG programmas ietvaros piedāvāsim **muzikālu piedzīvojumu sēriju**, kurā galvenā loma būs dabai un apkārtnībai – piedzīvosim atklāsmi dejojot purvā, muzicējot jūras krastā, sadziedoties uz upes un spēlējot teātri pilsētas laukumos.

Latvijā kormūzikai ir īpaša vieta, tāpēc godināsim cilvēka balsi kā vienīgo, individuālo dabas doto mūzikas instrumentu. Aicināsim korus no Eiropas valstīm, lai dziedātu jūras krastā nakts koncertā *No saulrieta līdz saullēktam*, *Tradicionālās dziedāšanas performancē*, *Dabas koncertzālē* vai *Klusajā koncertā*, kurā netraucēsim putnu miegu naktī. Ar šo koncertu sēriju pārliecināsim, ka esam dabas daļa un no tās iegūt varam ieklausoties un saskatot, nevis postot un iznīcinot. Tās kulminācija būs **Jūrmalas festivāls**, kuru atklās Iveta Apkalna ar *Saullēkta ērģelmūzikas koncertu* jūras krastā. Vakarā Dzintaru koncertzālī piepildīs koncerts *Dzīmuši Latvijā-Eiropā*, kurā katrs Latvijas jaunais mūziķis aicinās ciemos kādu mūziķi no citas Eiropas valsts, lai kopīgi atskaņotu programmu diriģenta Aināra Rubiķa vadībā. Savukārt naktī džeza ritmus pludmalē piedāvās *Jurmala Beach Band* un fadu mākslinieki, kuri iepazīstinās ar Portugāles tradicionālo dziedāšanas veidu. ■



IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Mākslinieku apvienības: biedrība *Pedvāle*, biedrība *Roja ART LAB*, Tukuma mākslinieku biedrība, Talsu *Krūmu mākslas grupa*, radoši darošā biedrība *RAD-DAR*, Jūrmalas mākslinieku biedrība, *IK Latviešu sapnis*.

Kultūras un citas organizācijas: Latvijas Mākslas akadēmija, Mākslas stacija *Dubulti*, Tukuma muzejs, Jūrmalas pilsētas muzejs, Tēlniecības kvadrānāle *Rīga*, Viļņas glezniecības triennāle (LT), Baltijas jūras pilsētu sadarbības tīkls (INT).

Citas organizācijas: biedrība *Piekrastes konvents*, biedrība *Engures izglītības un kultūrvides attīstībai*, biedrība *Invalīdu un viņu draugu apvienība Apeiron*, Rojas invalīdu biedrība, Sabiles mākslas, kultūras un tūrisma centrs, atpūtas komplekss *Valguma pasaule*.

Pilsētu un novadu mākslas skolas: Jūrmalas, Tukuma, Rojas, Talsu, Valdemārpils, Sabiles, Kandavas, Engures.

Pilsētu un novadu jaunatnes centri: Jūrmalas, Talsu novada, Tukuma novada, Jaunpils, Kandavas.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Guarda 2027*, *Evora 2027*, *Braga 2027*, *Aveiro 2027*.

NORISES LAIKS: 2025. – 2028. gads.

Māksla dabai, daba mākslai

Māksla ir ietekmīgs līdzeklis, lai pievērstu uzmanību klimata pārmaiņām, kā arī aicinātu uz dabas un cilvēka līdzvērtīgu līdzās pastāvēšanu. Piesaistot vietējos un starptautiskos māksliniekus, izveidosim diskusiju un radošo ideju darbnīcu platformu, kas, izmantojot mākslas valodu, uzrunā, pārliecina un, iespējams, šokē. Tās būs starptautisku **mākslinieku rezidences** *Pedvāles mākslas parkā*, jauniešu, senioru un mākslinieku **kopprojekti** urbānā vidē un dabā, kā arī **Ratiņkrēslu mākslas** pasākumus. Cilvēka un dabas attiecības būs tēma Starptautiskajā bērnu un jauniešu mākslas konkursā **Es dzīvoju pie jūras** un Starptautiskajā jūras tematikai veltītā biennālē **Marīna**. ■

Nākotnes dārzi

Mums ir daudz vēsturisku parku pie pilīm un muižām, kā arī jaunāki parki, apstādījumi un privāti dārzi. Tautas kustībā **Dabīgie dārzi** mēs aicināsim ieraudzīt tos citādākā gaismā, aicināsim atgriezties pie stādījumiem, kas palīdz saglabāt mūsu reģiona bioloģisko daudzveidību. Lai pievērstu uzmanību mūsu parku bagātībai, strādāsim, lai iekļūtu Eiropas Padomes **Eiropas vēsturisko dārzu maršrutā**. Lai to panāktu, mācīsimies, apmainīsimies ar pieredzi un, protams, atjaunosim un pilnveidosim savus vēsturiskos dārzus. ■

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI:

Valsts un starptautiskas organizācijas: Dabas aizsardzības pārvalde, Pasaules dabas fonds, Eiropas Padomes Kultūras maršrutu institūts (LU), Ārlietu ministrija, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, Pasaules Jaunpiļu asociācija (INT), Eiropas Vēsturisko namu asociācija (BE).

Citas organizācijas: Kandavas novada iespēju fonds, Latvijas Privāto vēsturisko ēku asociācija, biedrība *Moirunams*, Bulduru dārkopības tehnikums.

Pilis un parki: Jaunpils pils, Jaunmoku pils, Šlokenbekas pils, Durbes pils, Kukšu muiža, Spāres muiža, Tiņģeres muiža, Strazdes muiža, Talsu novada muzejs, Firkspedvāles muiža, Ziedoņa dārzs Mālkalnā.

EKG pilsētas un kandidātpilsētas: *Tampere 2026*, *Aveiro 2027*.

NORISES LAIKS: Pakāpeniska aktivtāšu ieviešana sākot no 2024. gada ar kulmināciju 2027. gadā, izmantojot radītos produktus un sadarbības mehānismus arī pēc EKG.

Martins Parrs. Modernā dzīve (Martin Parr. Modern Life)

Martina Parra *Modernā dzīve* ir pasaulslavenā britu dokumentālista fotogrāfiju izstāde, kuras centrā ir viņa uzņemta Jūrmalas sērija, kas tapa 20. gadsimta 90. gadu nogalē. Martina Parra dzīves dokumentācija, mirkļa nekļūdīgums un antropoloģiskā ievirze rada mūsu dzīves vispārīnājumus un liek aizdomāties par identitāti, sabiedrību, cilvēku un vidi. *Modernā dzīve* ir kā skatījums uz mums ar vēsturisku distanci. Izstādes laikā 2027. gada februārī plānota Parra publiskā lekcija. Projekts iecerēts kā Jūrmalas EKG vēstnesis, kas aizsākas 2026. gada nogalē. ■

MĀKSLINIEKI: Martins Parrs (UK).

IESPĒJAMIE SADARBĪBAS PARTNERI: *Magnum Photos* (USA, UK), Mākslas stacija *Dubulti*.

NORISES LAIKS: 2026. gada novembris – 2027. gada februāris, izstāde Mākslas stacijā *Dubulti*.





Atklāšanas pasākums ARTērijas

EKG gadu atklāsim dabas, gaismas un mūzikas simbiozē. Caur maņas modinošu līdzpārdzīvojuma performanci Dzin-taru koncertzālē un tās ārtelpā apmeklētāji tiks iepazīstināti ar programmas tēmām, notikumiem un cilvēkiem. Vienlaikus sajūtiskam piedzīvojumam klātienē, pasākumu būs iespēja baudīt arī tiešraidēs attālināti.



Bon Voyage / Pūt, vējiņi

Aicināsim uz jaunatklāsmi un nebijušu pieredzi, laikmetīgajai mākslai izejot ārpus konvencionālajām izstāžu zālēm un pār-topot ceļojumā pa ūdensceļiem, sauszemi un dzelzceļu visā reģionā. Pamatekspozīcijas centrs ir inovatīvā mākslas telpa Mākslas stacija *Dubulti*, tās autori – starptautiska kuratoru un mākslinieku grupa.



Gaismas ceļš

Latvijas Republikas proklamēšanas dienā iedegsim svečītes kopīgā gaismas ceļā visa reģiona pilsētās, tā aicinot novērtēt Latviju kā neatkarīgu un demokrātisku valsti Eiropas saimē.



Kultūras raksti

Latvijā dūraiņi ne vien silda rokas, – tajos ieadīts arī vēstījums, turklāt katrā reģionā adīšanas tradīcijas atšķiras. Savukārt Portugālē greznās flīzes ne vien kalpo kā apdares materiāls, – tās ir nozīmīga un savdabīga kultūras izpausme. Lietišķu darbnīcu ciklā aicināsim dūraiņos izadīt portugāļu ornamentus, bet uz flīzēm izgleznot latvju etnogrāfiskos rakstus, tā dziļāk iepazīstot atšķirīgo kultūru pamatus.



Vilcieni aiziet – peroni paliek

Atzīmējot dzelzceļa līnijas Rīga-Tukums 150 gadu jubileju, katra maršruta stacija pārtaps performanču pieturpunktā. Sagaidot vilcienu, izkāpjot vai atrodoties tā vaгонā, sniegsim iespēju kļūt par dziesmas vai dejas, operas, baleta vai teātra izrādes vērotāju un vienlaikus aicināsim iepazīt dažādo apkaimju un sadarbības pilsētu kultūrstāstus.



“Mežģiņu arhitektūra”

Jūrmalā rodamais unikālais koka arhitektūras mantojums ir ievērojams pilsētas ekonomiskās izaugsmes resurss, tāpēc liek domāt par tā saudzēšanu mijiedarbībā ar urbānās vides attīstību, par seno būvniecības prasmju saglabāšanu un ekoloģisko atbildību. Tēmai par kultūras mantojumu ilgt-spējīgas pilsētas attīstībā vēršīsim īpašu uzmanību.

Labizjūtas festivāls

Uz mirkli apturēsim ikdienas straujā tempa riteni, lai atgūtu līdzsvaru dabā un kultūras pieredzē. Mēs iepazīstināsim ar mākslas, mūzikas un drāmas terapiju, aicināsim uz smilšu un meža terapijas meistarklasēm. Kopīgi atjaunosim savu labizjūtu!



Raiņa ziemas pelde

“Veselā miesā vesels gars!” Lai stiprinātu garu, lasīsim Latvijā nozīmīga un spilgta dzejnieka – jūrmalnieka Raiņa dzeju. Lai spēcīnātu miesu, laidīsimies ledusaukstās Baltijas jūras peldē – visā piekrastē no Jūrmalas līdz Kolkai.



Soļi smiltīs

Vairākus tūkstošus dejotāju apvienosim kopdejā 140 kilometru garumā no Jūrmalas līdz Kolkai. Dejotājiem Baltijas jūras krastā pievienosies arī dejas entuziasti Melnās un Vidusjūras piekrastēs, lai kopīgi sabiedrību aicinātu aizdomāties par cilvēka un dabas trauslo mijiedarbību.



Art!ficial

Gatavojoties EKG, mēs kļusim par mākslinieku un tehnoloģiju ekspertu radoša kopdarba platformu. Šajā nozaru krustpunktā radīsim pārsteidzošu kultūras pieredzi, kurā ierastie mākslas formāti pārtaps jaunās, uz tehnoloģijām balstītās izpausmēs.



Festivāls re:pair café

Festivāls noslēgs pasākumu ciklu *re:pair café*, kura ietvaros ar dažādām aktivitātēm tiks vērsta uzmanība piesārņojumam, vides kultūrai un aprites ekonomikas jautājumiem, tā sekmējot zaļo domāšanu. *re:pair café* īstenošim reciklētās modes skati un radīsim mākslas objektus no otrreizējās pārstrādes priekšmetiem.



Apkaimju enerģija

Vēlme dzīvot sev tīkamā vidē, nejusties kā svešiniekam paša pagalmā, līdzdarboties un būt noderīgam apkaimes un pilsētas procesos ir dabiska ikvienam iedzīvotājam – neatkarīgi no vecuma, tautības vai pasaules uzskatiem. Šajos pasākumos mēs kopradīsim un uzlabosim vietas, mācīsimies sadarboties un pārstāvēt savas intereses, reizē iesaistoties pašvaldību attīstības plānošanā.



Īsumā aprakstiet, kā plānotajā kultūras programmā vietējais kultūras mantojums un tradicionālās mākslas formas tiks apvienotas ar jaunām, novatoriskām un eksperimentālām kultūras izpausmēm.

Jūrmalā un partnernovados ir daudz augsta līmeņa profesionālu mākslinieku un mūziķu, lietišķo amatnieku, koru un deju kolektīvu. Ar to sniegumu iespējams iepazīties tradicionālās norises vietās – koncertzālēs, kultūras namos, brīvdabas estrādēs, muzejos, izstāžu zālēs. BET – šīs tradicionālās vietas apmeklē tikai daļa ieinteresēto iedzīvotāju. Kā ar tiem, kurus ievilināt muzejā vai kultūras namā ir teju neiespējami? **Mūsu programmas pieeja paredz doties tur, kur dodas cilvēki – doties Pulsa vietās** un tajās iepazīstināt gan ar vietējo kultūras mantojumu un tradicionāliem mākslas veidiem, gan parādīt inovatīvas mākslas formas. **Ieraudzīt klasiķa gleznu vilcienā, ērģeles pludmalē, Portugāles flīžu rakstus Latvijas dūraiņos, dejas uz perona, pludmalē vai purva laipas, dzeju rakstīt ar krītiņiem uz ielas, organizēt konferenci vai teātri braucot ar velosipēdiem.** Ar nepierastām vietām, citādāku skatu uz ierastiem pasākumiem mēs iedrošināsim cilvēkus atkal baudīt kultūru "dzīvajā", jo aizvadītais gads ir pierādījis – **mums pietiek digitālās dzīves!** Mēs gribam baudīt kultūru un mēs to gribam baudīt droši arī nedigitālajā vidē.

Veselības pulss aicinās kļūt aktīvākiem, vienlaikus meklējot garīgo un fizisko līdzsvaru. *Lielā talka* pavasarī ir Latvijā populārs pasākums, mēs šo talkas pieredzi papildināsim ar veselībai noderīgām pamācībām, organizējot *Dabas talkas ar fizioterapeitu* un izglītojot cilvēkus par paveikto darbu nozīmi ne tikai dabas vērtību saglabāšanā, bet arī veselības uzturēšanā. Un kāpēc gan neapvienot kultūrvēsturisku objektu iepazīšanu ar vingrošanu papildinātās realitātes radīta nodarbības vadītāja vadībā, izmantojot viedtālruni? Pludmales volejbols vasarā ir dzirdēts, bet kā ar pludmales volejbolu ziemā? Peldēties vasarā – to visi saprot, bet mēs aicināsim uz Raiņa ziemas peldi gada aukstākajā laikā. Skriet pa piekrasti – tas ir viegli, bet mēs aicināsim skriet pa ūdeni 20 cm dziļumā. Savukārt starptautiskā laikmetīgās mākslas ekspozīcija *Bon Voyage / Pūt, vējiņi* tiks īstenota kā vairākas "ekskursijas" nelielās grupās plecu pie pleca ar mākslinieku, baudot dažādas mākslas izpausmes dažādās vidēs, piemēram, braucošā laivā pa upi, pilsētvidē, savrupmājās un daudzvokļu ēku pagalmos.

Koprades pulsa ideju visspilgtāk pauž kopdeja *Soļi smiltīs*, spilgti parādot, kā tradicionālam pasākumam iespējams piešķirt jaunu izaicinājumu un formu, transformējot to par Latvijā un starptautiskā mērogā garākās tautas dejas kopsākumu jūras krastā, kuru filmēsim ar droniem un translēsīm tiešraidēs partnervalstīs. Jā, tāpat kā tradicionālie Deju svētki, arī *Soļi smiltīs* apvienos lielu dalībnieku skaitu, taču tie dejos dažādu jūru un okeānu krastos. **Mēs tradicionālai dejai ne tikai iedosim jaunu vietu, bet arī saturisku nozīmi – tā kļūs par sarunas instrumentu starp cilvēku un dabu, starp cilvēkiem dažādās valstīs.** Savukārt jaunu veidolu ierastai tautas daiļamatniecībai – dūraiņu adīšanai radīsim *Kultūras rakstos*, kad aicināsim dūraiņos izadīt portugāļu flīžu rakstus, bet uz flīzēm – izgleznot latvju zīmes. Kopā ar jauniešiem veidosim *Teātri uz riteņiem*, kas taps jaunajiem aktieriem vienlaikus braucot pa Jūrmalu, Talsu un Tukuma novadu, vācot iespaidus improvizācijas teātra izrādei. *Artificial* mākslinieku un IT speciālistu darbnīcās un hakatonos meklēsim iespējas izmantot informāciju tehnoloģijas mākslas darbos, dosim iespēju mākslīgajam intelektam radīt mākslas darbus mijiedarbībā ar izstāžu apmeklētājiem. Zibakcijā *Raksti* aicināsim jauniešus uz ielām rakstīt iemīļotu dzejnieku dzeju, jaunā veidā ieinteresējot ikvienu garāmgājēju iepazīt dzejas rindas.

Saturiskajā virzienā **Vides pulss** – tradicionālie lielle pasākumi pārtaps personīgos, gandrīz intīmos pārdzīvojumos ar līdzdarbošanos un sadarbībā ar pilsētvidi. *Dabas skatuve* ļaus pavadīt muzikālus vakarus un rītus neierastās vietās – pludmalē, purvā, mežā. Savukārt performance *Vilcieni aiziet – peroni paliek* par skatuveim pārvērtīs stacijas peronus, bet pasāžierus par skatītājiem. Tīkmēr *Dabīgie dārgi* nofrizētos pilsētas zālienus transformēs leknās, ziedošās plāvās.

Gadu noslēgsim nevis ar vienkāršu koncertu Jūrmalā, bet gan visā Latvijā un ārpus tās. Radīsim virtuālus papildinātās realitātes Jūrmalas vides objekta "Čiekurs" līdžiniekus, kas ļaus vizuāli spilgtā, laikmetīgā, videi draudzīgā, interesantā un pieejamā veidā atskatīties spilgtākajos Jūrmalas EKG notikumos. ■



Kā pilsēta kultūras programmas veidošanā un īstenošanā ir iesaistījusi vai plāno iesaistīt vietējos māksliniekus un kultūras organizācijas?



Radošo ideju ģenerēšana

Izstrādājot pieteikumu EKG statusa iegūšanai, Jūrmala izvirzīja pamatmērķi iesaistīt vietējos iedzīvotājus un kultūras jomas speciālistus ne tikai pieteikuma sagatavošanā, bet arī programmas īstenošanā. Programmas izstrādes laikā radošās diskusijās aktīvi līdzdarbojās kultūras institūciju un vietējo mākslinieku un fotogrāfu biedrību pārstāvji, Jūrmalā dzīvojošie un Latvijā atpazīstami tēlnieki, kā arī Latvijas mākslas akadēmijas mācībspēki – Olga Šilova, Gļebs Panteļejevs, Kristaps Gulbis. Mūsu diskusijās iesaistījās LV100 biroja pārstāve Jolanta Borīte, Latvijas radošo industriju attīstības eksperti Lilita Sparāne un viena no radošās ekonomikas un kultūrpolitikas ideju laboratorijas *CreativityLab* dibinātājam Signe Adamoviča.

Atsaucoties mūsu publiskajam aicinājumam iesniegt idejas kultūras programmas veidošanai *Ideju krātuvē*, Jūrmalas un mūsu sadarbības partneru kultūras jomas speciālisti un kultūras institūciju pārstāvji iesniedza vairāk nekā 50 kultūras programmas idejas – no kopumā vairāk kā 280 iesniegtajām idejām. Arī mūsu partneri, piemēram, Talsu novads rīkoja novada radošās diskusijas un ideju pieteikumu kopīgu izvērtēšanu. EKG logo izstrādē piedalījās Jūrmalas un sadarbības partneru mākslinieki (skat. arī Q17).

Pašu izstrādātas un īstenotās idejas

Mēs plānojam, ka vismaz 80 % vietējo mākslinieku un kultūras jomas ekspertu tiks iekļauti programmas īstenošanā un aptuveni 20 % pasākumu kuratori būs

Jūrmalas un partnerpašvaldību kultūras institūciju un biedrību pārstāvji, kā piemēru var minēt Mākslas staciju *Dubulti*, Dzintaru koncertzāli, Jūrmalas pilsētas muzeju, Jūrmalas Centrālo bibliotēku, Pedvāles mākslas parku.

Savu pasākumu programmu veidojam, balstoties uz vietējo iedzīvotāju un mākslinieku iesniegtajām projektu idejām *Ideju krātuvē*, paredzot, ka ideju iesniedzēji varēs savus projektus īstenot EKG programmas ietvaros. Tāpēc, jāatzīst, mums grūti pat nosaukt kādu no programmas projektiem, kuru neīsteno vai tā īstenošanā nebūs iesaistīti vietējie mākslinieki vai kultūras organizācijas.

Vairākus centrālos un reģionālos kopsākumus, piemēram, *Soļi smiltīs*, *Kultūras raksti* un *Kustīgie ciemi*, izvēlējamies tieši no mūsu partneru – Talsu un Tukuma novadu piedāvātajiem projektiem, paredzot, ka attiecīgie ideju autori uzņemsies projektu īstenošanu. Centrālos pasākumus katrā no Pulsa vietām veidojam tā, lai pasākuma norises vieta būtu gan Jūrmalas, gan arī partneru novadu pilsētās, piemēram, *Soļi smiltīs* būs dejas gar jūru no Jūrmalas līdz Kolkai, performance *Vilcieni aiziet – peroni paliek* iesaistīs gan Jūrmalas, gan Tukuma novadu.

Vistiešākā iesaiste īstenošanā un pārraudzībā

Lai nostiprinātu saikni ar vietējiem māksliniekiem un kultūras organizācijām, īstenojot EKG, tiks izveidota konsultatīvā

padome, kuras sastāvā būs Jūrmalas un sadarbības partneru radošā sektora pārstāvji, kuri konsultēs par radošo programmu, izvērtēs programmas sasaisti ar mērķiem un palīdzēs izvērtēt programmas ietekmi (skat. Q32).

Jau šobrīd pašvaldība rīko **kultūras projektu līdzfinansējuma konkursus**: "Profesionālās mākslas pieejamība Jūrmalā", "Radošuma un kultūras izpausmju daudzveidības veicināšana Jūrmalā" un "Iedzīvotāju iniciatīvas projektu konkurss kultūras nozarē". Lai dotu iespēju programmas aktivitāšu īstenošanā piedalīties pēc iespējas plašākam vietējo mākslinieku un kultūras organizāciju lokam, tiks radīti jauni kultūras projektu līdzfinansējuma konkursi, kā arī tiks pārstrukturizēti jau esošo projektu līdzfinansējuma konkursu nosacījumi.

Jaunie radošie prāti

Daudzi no jaunajiem radošajiem prātiem, kuri piedalīsies EKG programmas ieviešanā un kuri radīs mūsu kultūras dzīvi pēc tam, šobrīd vēl mācās skolās. Mums ielānāts detalizēts sadarbības mehānisms ar vispārīgglītojošo skolu skolēniem un jauniešiem kopumā (skat. Q19), tomēr viens no svarīgākajiem balstiem sadarbībai ar jaunajiem māksliniekiem un mūziķiem ir Mākslas un Mūzikas skolas. Kopā ar šiem jaunajiem talantiem darbnīcās un hakatonos meklēsim iespējas sapludināt mākslu ar informāciju tehnoloģijām un mācīsimies pieradināt mākslīgo intelektu, un kopā ar apkaimju iedzīvotājiem *Apkaimju vietradēs* radīsim jaunas vietas, kas ir piemērotas iedzīvotājiem – zīmējot, plānojot, izdziedot idejas. ■

Vispārīgi aprakstiet plānotos pasākumus:

- kuru mērķis ir popularizēt Eiropas kultūras daudzveidību, veicināt kultūru dialogu un vairo Eiropas Savienības pilsoņu savstarpējo saprašanos;
- kuru mērķis ir uzsvērt Eiropas kultūru, kultūras mantojuma un vēstures kopīgos aspektus, kā arī pievērst uzmanību Eiropas integrācijai un citiem aktuāliem Eiropas jautājumiem;
- kuros piedalīsies Eiropas mākslinieki vai kas tiks īstenoti starptautisku partnerattiecību ietvaros vai sadarbībā ar citu valstu pilsētām un kultūras pakalpojumu sniedzējiem.

Laiks, kad gatavojam EKG pieteikumu ir bijis pārbaudījumu pilns visai pasaulei, personīgi skarot ikvienu. Covid-19 pandēmija izraisīja pārvietošanās ierobežojumus, valstu robežu slēgšanu un izolāciju – barjeras, kas šķīta neiespējamas un neticamas Eiropai, kuras viens no pamata pilāriem ir brīva cilvēku kustība. Politiskā līmenī tiek meklēti risinājumi globālas sociālekonomiskās krīzes pārvarēšanai. Sociālp psiholoģiskā līmenī – neziņas, noguruma, baļu un satraukuma radītā emocionālā spriedze ir vairojusi agresijas un neiecietības izpausmes. Mediju ziņojumi šo nemieru tikai pastiprina – zinātnieki sit trauksmes zvanus par vides piesārņojuma jautājumiem, neprognozēti straujā klimata pārmaiņām, pieaugošo dabas resursu patēriņu un noplicināšanu ātrāk nekā tie spēj atjaunoties, kā arī iespējamai turpmākiem pandēmijas vilņiem. Pandēmija ir skaidri apliecinājusi, ka mēs visi dzīvojam vienotā “tiklā” uz planētas Zeme – neatkarīgi no valsts un nacionālas piederības. Notiekošais globālajā ainā neizbēgami ietekmē mūs Eiropas ziemeļos – Jūrmalā. Neprātīgi ir to noliegt, izlikties vai cerēt, ka tas viss mūs neskar.

Mēs Jūrmalā katru dienu savās dzīvēs redzam, dzirdam un jutām šos savstarpēji cieši saistītos aspektus, kurus esam ietvēruši savā EKG programmā – vide, zaļā domāšana, veselība un koprade, kas ir demokrātijas pamats, pretstatā totalitārisma, kuru savā vēsturē esam piedzīvojuši un kura izvēršanos diemžēl varam vērot austrumu kaimiņu valstīs. Brīvība sniegt un saņemt informāciju, atvērtība, iespēja mācīties, dalīties, pilnveidoties un

veidot sadarbības tīklus jeb ARTērijas ir eiropiešu privilēģija un viens no Radošās Eiropas pamatpostulātiem.

Eiropas Savienības (ES) moto “Vienoti dažādībā” mēs varam pilnā mērā attiecināt uz savu EKG programmu, kas veidota tā, lai, iesaistot dažādu valstu partnerus, sniegtu iespējas iepazīt Eiropas un pasaules kultūru bagātību, – parādot tās daudzveidību formā un saturā, mācoties un daloties ar savu pieredzi un tradīcijām.

Kopīgās Eiropas vērtības kopīgai nākotnei

Nenoliedzami, Eiropu vienojoša vērtība ir demokrātija, tāpēc mūsu programma lielu uzsvāru liek uz iedzīvotāju aktivizēšanu apkaimju līmenī, tā veicinot saliedētību interešu aizstāvībai. Iedzīvotāju aktīva līdzdalība pašvaldības līmenī ir pamats, lai piedalītos lēmumu pieņemšanā arī valsts un tad arī ES līmenī.

2027. gadā apritēs Romas līguma parakstīšanas 70 gadadiena, Lisabonas līgumam, kas piešķīra juridisku spēku ES Pamattiesību hartai – 20 gadi un Erasmus+ programma svinēs savu 40 gadadienu. Jauniešiem tā ir vēsture, taču, apzinoties mūsu totalitāro pagātņi un pandēmijas laikā pieaugošo populismu, ir svarīgi akcentēt Eiropas vērtības un mērķus. Sadarbībā ar Eiropas Parlamenta Informācijas biroju, Eiropas Komisijas pārstāvniecību, valsts institūcijām, ārvalstu vēstniecībām un Eiropas Mazo pašvaldību hartu – īstenojam ES vērtības un aktuālas tēmas akcentējošus kultūras projektus, piemēram, *Demokrātijas nedēļu*, tajā ietverot Eiropas dienu un

Eiropas pēdas Jūrmalā un novados. Šo projektu auditorija ir jaunieši. Pēc septiņiem gadiem tie būs viņi, kas iesaistīties mākslā, zinātnē, politikā, uzņēmējdarbībā, tāpēc viņu līdzdalība ir būtiska Latvijā, Eiropas un citu reģionu valstīs. Erasmus+ apmaiņas programma un brīvprātīgo darbs EKG projektos Jūrmalā un citās EKG pilsētās sniegs iespējas jauniešiem no dažādām pasaules valstīm iegūt nepastarpinātu pieredzi un veicinās starptautisku kultūru dialogu jauniešu vidū.

Rietumu un Austrumu saskares punkts

Atskatoties vēsturē, PSRS laikā Jūrmala bija viens no populārākajiem kūrortiem. Dzintaru koncertzāle ar tās klasiskās un modernās mūzikas festivāliem, kurus translēja visās PSRS republikās, kļuva par Latvijas kultūras vizītkarti austrumu virzienā. Šī slava pilsētai ir saglabājusies. Tā ir pamats, lai, esot ES sastāvā, veidotu starptautisku sadarbību ar sadraudzības pilsētām ES Austrumu partnerības valstīs – Ukrainā (Brovari, Odesa), Gruzijā (Batumi), un, caur vēstniecībām uzrunājot arī citas šī reģiona valstis un pilsētas, iesaistīties Eiropas dienas pasākumos, konferencēs, koppasākumā *Soļi smiltīs*, mākslinieku rezidencēs, Pedvāles mākslas parka mākslas simpozijos un plenēros, pasākumā *Vilcieni aiziet – peroni paliek*, *Kaimiņfests / Neighborfest* norisēs un citos EKG programmas pasākumos.

Veselība, emocionālā labklājība un sociālā iekļaušanās

Veselība un emocionālā labklājība ir kļuvas par prioritārām tēmām Jūrmalā un

globālā mērogā. Mākslas terapijas un aktīvā dzīvesveida popularizēšanas cikls un tā kulminācija *Labizjūtas festivāls*, kura organizēšanā aicināsim piedalīties starptautiskas organizācijas, piemēram, Eiropas Mākslas terapijas federāciju, kļūs par regulāru tradīciju. Radītās iestrādes arī turpmāk piedāvās praktiskus risinājumus, kā veicināt veselības profilaksi, mazināt sociālo atstumtību, depresiju, satraukumu, īpašu uzmanību veltot jauniešiem, senioriem un cilvēkiem ar invaliditāti. Dodot iespēju digitālajai atelpai, Jūrmala pludmales teritorijā plāno izveidot *Digitāli brīvās zonas*, kurās cilvēki tiks aicināti pavadīt laiku, neizmantojot tehnoloģijas, un ar šo pieredzi mēs labprāt dalīsimies. Mūsu pasākumi būs radīti tā, lai tos varētu baudīt visi.

Digitālajam laikmetam gatavi

Māksla iet kopšolī ar tehnoloģiju attīstību un digitalizāciju, ko ES ir izvirzījusi par vienu no prioritātēm. Lai 2027. gadā īstenotie projekti būtu aktuāli un inovatīvi, gatavojoties EKG gadam, mēs dosim vāļu radošiem prātiem un IT speciālistiem, lai hakatonos viņi rastu aktuālākos risinājumus mākslas, IT un mākslīgā intelekta simbiozei. Tos rīkosim sadarbībā ar EKG pilsētām un starptautiskām organizācijām (piem., *AIArtists.org*).

Klimata pārmaiņas, vide un zaļā domāšana

Tie ir globālā un vietējā mērogā aktuāli jautājumi, kas skar cilvēku ikdienas dzīvi un paradumus, tāpēc tiem veltīsim Vides pulsu:

- aktivitātes, kas akcentē skaisto, trauslo, brīnišķīgo un diemžēl arī briesmīgo, ko ar savu darbību esam radījuši un kas mums jālabo: biennāle *Marīna*, kino festivāls *RojaL*, konkurss *Es dzīvoju pie jūras*, tēlniecības ekspozīcija ārtelpā *Līdz-svars*, kustība *Dabīgie dārgi*, koncertu sērijas dabā, mākslinieku rezidences Pedvāles mākslas parkā;
- videi draudzīga transporta akcentēšana projektā *Vilcieni aiziet – peroni paliek*;
- atbildīgu un ilgtspējīgu resursu izmantošana un patēriņa paradumu maiņa projektos *re:pair café* pasākumu ciklā, starptautiska ilgtspējīgās modes skate;
- pilsētvides attīstība un koka arhitektūras energoefektivitātes un restaurācijas problēmjautājumi projektos: starptautisks mākslinieku, arhitektu un pilsētplānotāju simpozījs, starptautiska konference “Kultūras man-

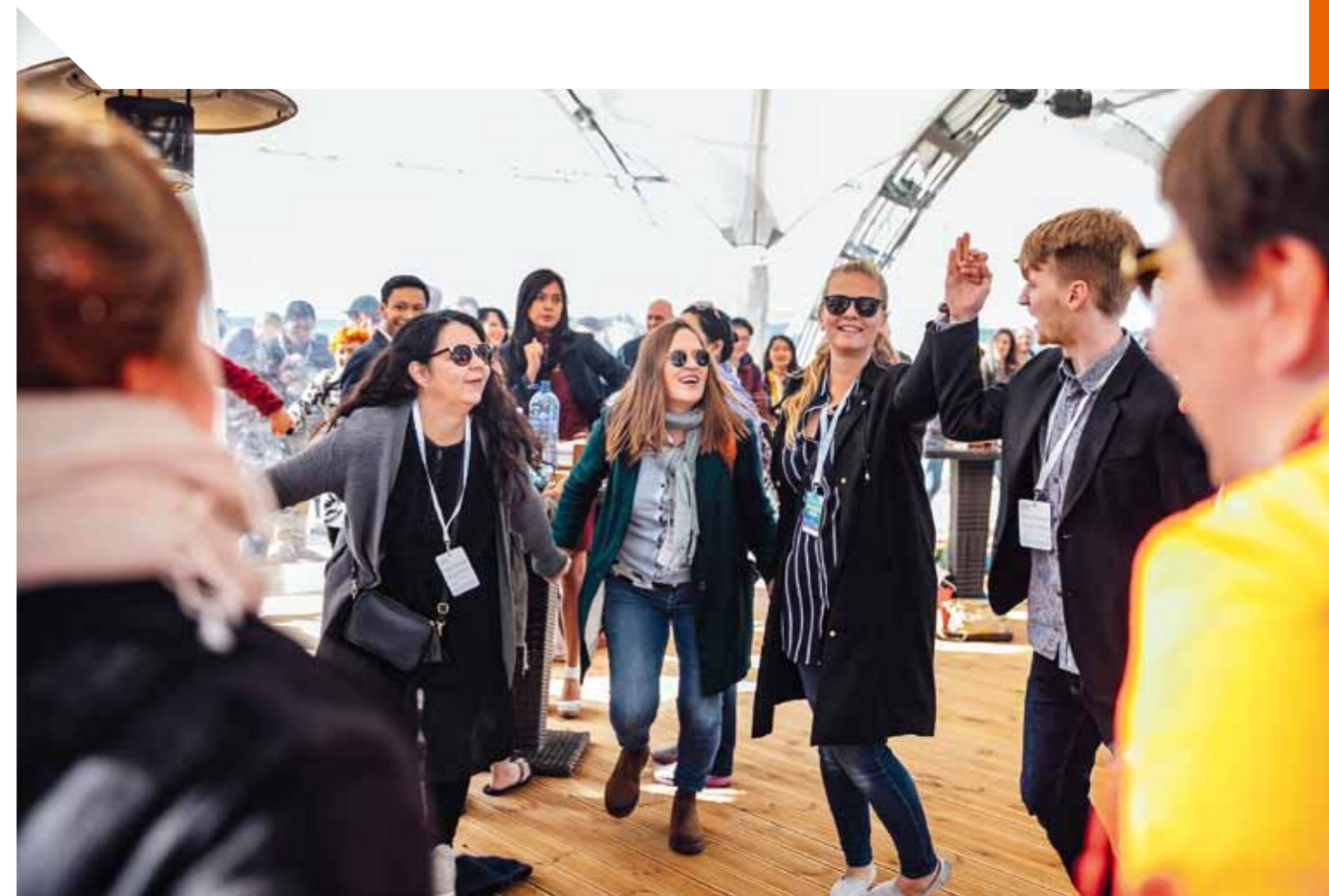
tojums ilgtspējīgas pilsētas attīstībā”, ideju risinājumu laboratorija “Kā veidot daudzdzīvokļu ēku rajonu sabiedrībai atvērtu un draudzīgu”.

(Mākslinieki, organizācijas, pilsētas, valstis minēti pie konkrētām aktivitātēm Q11).

Kopā ar starptautiskiem partneriem (piem., Baltijas jūras valstu pilsētu tīkls *Union of Baltic Cities*, Eiropas Festivālu asociācija, EKG pilsētas) meklēsim atbildes, uz jautājumu – kā veidot kultūras un mākslas pasākumus dabā ar minimālu ekoloģiskās pēdas nospiedumu, lai dabas bagātības saglabātu neskartas.

Kultūru daudzveidība un dažādība. Gatavojot EKG programmu sarunās ar pilsētas iedzīvotājiem, mēs saklausījam viņu vēlmi redzēt un dzirdēt Eiropu vairāk nekā līdz šim,

jo liela daļa līdzšinējo aktivitāšu ir vietēja vai nacionāla mēroga. Tāpēc aktivitātes ir veidotas pēc principa – veicināt sadarbību pašvaldību, profesionāļu un iedzīvotāju starpā, iesaistot māksliniekus, kolektīvus un organizācijas no dažādām Eiropas un pasaules valstīm. Kino pasākumu cikls *Kaimiņu pēdas*, projekts *Dizains Dubulti*, Martina Parra fotoizstāde *Modernā dzīve, Jūrmalas festivāls*, lietišķo darbnīcu cikls



Kultūras raksti, performance *Vilcieni aiziet – peroni paliek*, laikmetīgās mākslas izstāde *Bon Voyage / Pūt, vējiņi* ir tikai daži EKG programmas pasākumi, kas pie mums ienesis pasaules elpu.

(Mākslinieki, organizācijas, pilsētas, valstis minēti pie konkrētām aktivitātēm Q11).

Dažādas kultūras iepazīsim, ne tikai pateicoties ārējai sadarbībai, – Jūrmala pati ir multikulturāla un daudznacionāla pilsēta, ko mēs uzskatām par bagātību. Tāpēc ceļojošais tautību festivāls jeb *Kaimiņfests / Neighborfest* iepazīstinās ar mūsu pašu mazākumtautību kultūru un tradīcijām.

Deja – Eiropas kultūras mantojums

Katrai pasaules tautai ir savas raksturīgās dejas – ugunīgas, mierīgas, formalizētas, brīvizpaušmes, zināmas un mazāk zināmas. Baltijas valstu vērienīgo Dziesmu un deju svētku tradīcijas un simbolisms Igaunijā, Latvijā un Lietuvā ir atzīts par UNESCO Cilvēces mutvārdu un nemateriālā kultūras mantojuma meistardarbu. Vairāku gadu tautas dejas koppelums *Soļi smiltīs* ne tikai demonstrēs Eiropai šīs kultūrvēsturiskās tradīcijas, bet aicinās ikvienu kļūt par aktīvu tā dalībnieku. Iesaistīties vērienīgajā kopdejā tiks ielūgti arī dejojāji un dejas entuziasti Jūrmalas sadraudzības pilsētās – Francijā, Itālijā, Zviedrijā, Somijā, Igaunijā, Lietuvā, Gruzijā, EKG pilsētās, un visā plašajā pasaulē.

Latvijā ir ļoti spēcīgas amatierkolektīvu tradīcijas, ar kurām lepojamos un kuras vēlamies popularizēt. Tā ir izcila platforma, uz kuras veidot stāstu par Eiropas un pasaules kultūras bagātību un savstarpējo iepazīšanu. EKG programmas aktivitātes izmantosim, lai šajā kultūrstāstā iekļautu dažādu valstu mūzikas, dejas vai tautas mākslas kolektīvu uzstāšanās, tā veidojot arī starpkultūru dialogu. Šajā aktivitātē integrētas arī idejas par ilgtspējīgu un atbildīgu pasākumu rīkošanu brīvdabā, zaļo domāšanu un aktīvo dzīvesveidu kā veselības veicināšanas pamatu.

Vēsturiskie un etnogrāfiskie kultūras raksti

Savulaik par latviešu dūrainiem tautā mīlēts latviešu dzejnieks Imants Ziedonis teicis tā: "Latvieši iziet pasaulē ar rakstainajiem cimdiem un met tos tautu kultūras dārgumu krātuvē pie persiešu paklājiem, indiešu un japāņu zīda audumiem, ķīniešu porcelāna, krievu kokgriezumiem, Briseles mežģinēm, Kaukāza tautu filigrā-

najiem metālkalumiem." Vairākus gadsimtus etnogrāfiskām zīmēm un simboliem bagātie dūraini Latvijā bijusi izplatīta dāvana ar īpašu nozīmi. Šeit šķiet gluži vieta minēt nesenos notikumus, kad kādas rokdarbnieces dāvātie dūraini politiķim Bērniņam Sandersam pārtrumpoja modes zīmolu parādi ASV prezidenta inauģurācijā. Interneta aktivistu un komentētāju vērigā acs pacēla cimdu popularitāti vēl nebijušos globālos augstumos, tiem negaidīti kļūstot par iekārojamāko aksesuāru. Savukārt Portugāles *azulejo* māksla pasaules kontekstā komentārus nekad nav prasījusi – portugāļu apgleznotās flīzes ir pasaulē labi zināma, nozīmīga un savdabīga kultūras izpausme. **EKG programmas lietišķo darbnīcu ciklā Kultūras raksti tiks savienots šis atšķirīgais kultūru mantojums – latviešu etnogrāfisko zīmju gleznošana uz portugāļu flīzēm un portugāļu ornamentu ieadīšana latviešu rakstainajos dūrainos.** Portugāle ar latviešu etnogrāfisko mantojumu tiks iepazīstināta, piemēram, sadarbībā ar Nacionālo flīžu muzeju (*Museu Nacional do Azulejo*), savukārt Latvijā azulejo flīžu ornamentus pētīs un tradicionālos Kurzemes dūrainos ieadīs amatnieki un mākslas skolu audzēkņi.

Jauna elpa starptautiskai sadarbībai

Jūrmalai ir pieredze starptautisku konkursu, festivālu, koncertu, izstāžu un plenēru rīkošanā ar pasaules līmeņa mākslinieku piedalīšanos. Mums ir spēcīgs starptautiskās sadarbības tīkls ar partneriem, kuru aktivitātes (koncerti, izstādes, meistarklases, lekcijas, radošās tikšanās) notiek Jūrmalā un ir iekļautas pilsētas festivālos: EK pārstāvēniecība, EP Informācijas birojs, ES māja, vēstniecības, 19 sadarbības pilsētas 15 pasaules valstīs (Ķīna, Gruzija, Itālija, Francija, Uzbekistāna, Ukraina, Zviedrija, Lietuva, Igaunija, Somija, Izraēla, Portugāle, Kanāda, Krievija, Turkmēnistāna). Jūrmala ir aktīva informācijas apmaiņā Baltijas jūras valstu pilsētu tīklā **Union of Baltic Cities**, kas apvieno 70 pilsētas 10 valstīs, kā arī dalībniece **Eiropas Veselīgo pilsētu tīklā**. Gatavošanās procesā esam uzsākuši sadarbību ar vairākām EKG pilsētām (skat. Q16).

Mēs apzināties, ka iesaiste starptautiskos kultūras un citos profesionālos tīklos ir tā joma, kura mums ir jāpaplašina, lai sekmīgi īstenotu EKG programmu, kā arī pilnveidotu pilsētas darbību kultūras, pilsētvides, arhitektūras, mākslas un veselības jomās. Esam uzsākuši izpēti par sadarbību, piemēram, ar:

Koprades pulss

- Eiropas Padomes kultūras ceļiem (Eiropas vēsturiskie dārzi un parki, Eiropas kūrorti);
- Eiropas Festivālu Asociāciju (*European Festivals Association*);
- Eiropas Kultūras māju (*European House for Culture*);
- Eiropas Kultūras centru tīklu (*The European Network of Cultural Centres*);
- Eiropas platformu IN SITU (*IN SITU European platform*);
- Starptautisko izpildītāju apvienību (*International Society for the Performing Arts*), Eiropas fotogrāfu federāciju (*Federation of European Photographers*);
- Pasaules Jaunpiļu asociāciju (*Newcastles of the World*);
- Eiropas vēsturisko māju asociāciju (*European Historic Houses Association*);
- Koru festivālu tīklu (*Choral Festival Network*);
- Eiropas koru asociāciju (*European Choral Association*);
- Starptautiskā pieminekļu un ievērojamo vietu padomi (*International Council on Monuments and Sites ICOMOS*).

Veselības pulss

- Starptautiskā Ziemas peldēšanas asociāciju (*International Winter Swimming Association*);
- Starptautisko gaismas festivālu organizāciju (*International Light Festivals Organisation*).

Vides pulss

- *Repair Café International and Repair Café Europe*;
- Zaļo Eiropas fondu (*Green European Foundation*).

Izvērtējot citu EKG pilsētu pieredzi, mēs redzam, kā globālu vai vietēju pārmaiņu rezultātā mainās un pilnveidojas EKG programmas. Mums ir skaidrs, ka arī mums jābūt gataviem izmaiņām un jaunām idejām. Eiropa nav tikai līgumi uz papīra vai konferencēs. **Eiropa ir cilvēki un viņu dzīves.** Tie esam mēs, kas šo stāstu stāsta viens otram, nākošām paaudzēm, citām valstīm un kontinentiem. ■

Vai varat apraksīt kopējo stratēģiju, kas tiks izmantota, lai piesaistītu plašas Eiropas un starptautiskās sabiedrības uzmanību?

Starptautiski Jūrmala kā kūrortpilsēta un tūrisma galamērķis ir labi pazīstama kaimiņvalstīs – Lietuvā, Igaunijā, Krievijā un bijušās PSRS teritorijas valstīs (tostarp Baltkrievijā un Ukrainā). Tās ir valstis, no kurām pie mums ierodas visvairāk tūristu. Pateicoties dalībai tūrisma gadatirgos un izstādēs, pieaug arī Ziemeļvalstu (Somijas un Zviedrijas) viesu skaits. Tas ir labs atspēriena punkts, lai dotos tālāk, taču mums jāņem vērā arī sezonālitate – Jūrmala viesiem ir iecienīts galamērķis tieši vasaras sezonā. Šo stereotipu vēlamies lauzt.

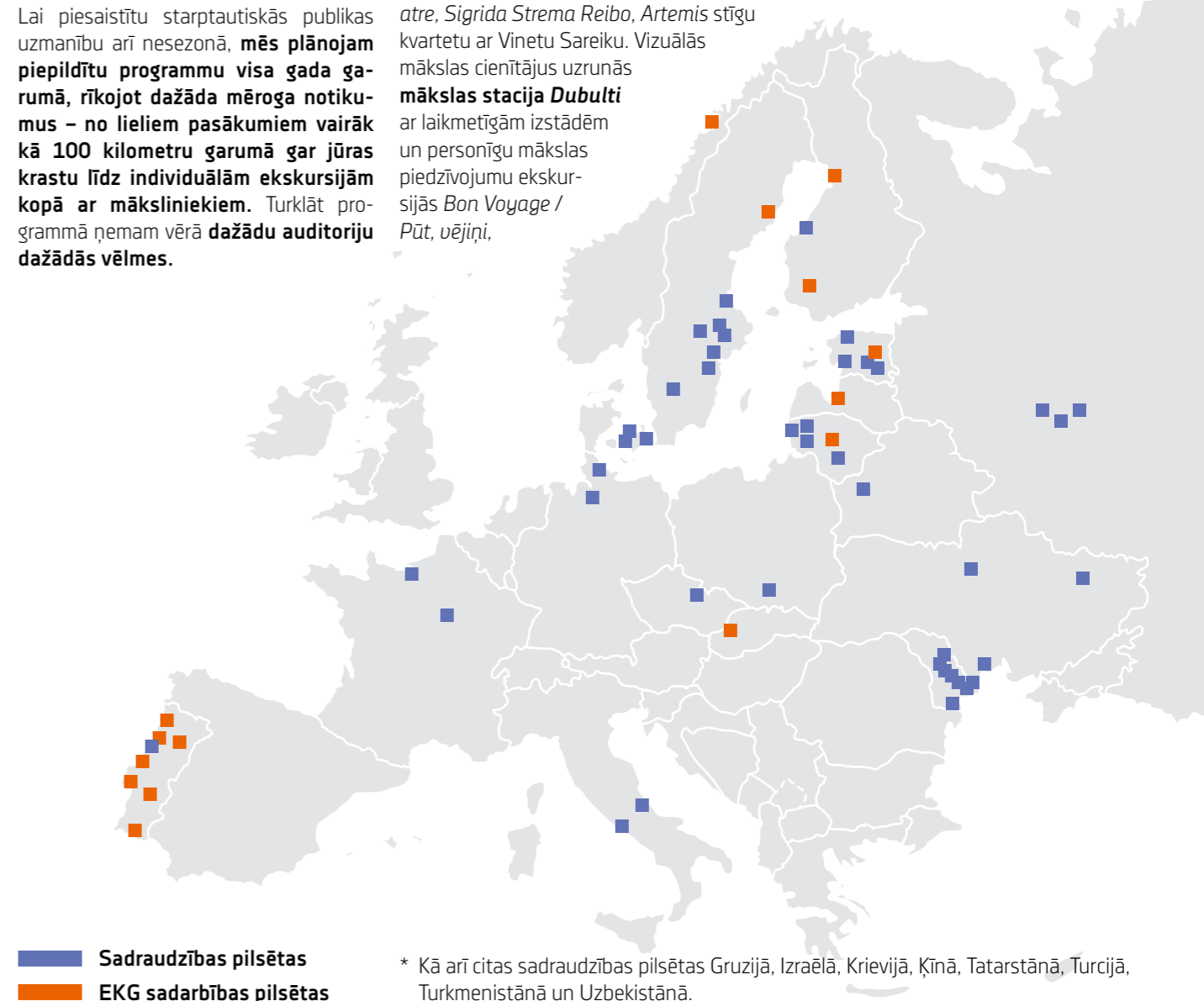
Pasākumi dažādām gaumēm – no individuālas baudīšanas līdz laikmetīgai mākslai

Lai piesaistītu starptautiskās publikas uzmanību arī nesezonā, **mēs plānojam piepildītu programmu visa gada garumā, rīkojot dažāda mēroga notikumus – no lieliem pasākumiem vairāk kā 100 kilometru garumā gar jūras krastu līdz individuālām ekskursijām kopā ar māksliniekiem.** Turklāt programmā ņemam vērā **dažādu auditoriju dažādās vēlmēs.**

To var salīdzināt ar Jūrmalas pludmales sadalījumu, kurā ir gan aktīvā zona sportošanai un komandu spēlēm, gan klusā jeb miera zona atpūtai no trokšņa un kņadas. Pēc šāda principa ir veidota arī EKG programma – lai katrs tajā varētu atrast ko savu dažādos mākslas un kultūras izpausmju viedos, atpūtu un mieru vai enerģiju un dinamiku, vērošanu un klausīšanos vai līdzdarbošanos un aktīvu iesaisti.

Tiem, kurus **interesē profesionālā māksla**, baudījumu piedāvās **Dzintaru koncertzāles** koncerti un festivāli ar pasaules mūzikas slavenību līdzdalību, piemēram, Gidonu Krēmeru, Ivetu Apkalnu, *Casa da Musica*, Glāzgovas *Cryptic Theatre*, *Sigrīda Strema Reibo*, *Artemis* stīgu kvartetu ar Vinetu Sareiku. Vizuālās mākslas cienītājus uzrunās **mākslas stacija Dubulti** ar laikmetīgām izstādēm un personīgu mākslas piedzīvojumu ekskursijās *Bon Voyage / Pūt, vējiņi*,

baudot Džona Boka, Ragnara Kjartanssona, Džordi Kolomera, Annas Ķirses, Kristas Burānes, Kristapa Eņnera u.c. darbus, iepazīstot 20. gadsimta 90. gadu Jūrmalu caur pasauleslavenā fotodokumentālista Martina Parra fotogrāfijām, vai vērtējot Eiropai mazāk zināmo sociālisma grāmatu dizaina stāstu Latvijā. Savukārt **Pedvāles mākslas parkā** mākslinieku rezidencēs veidotie mākslas plenēri, simpoziji un mākslas projekti dos iespēju vērot mākslas un dabas mijiedarbību. Regulārus profesionālos pasākumus, kā Starptautiskā jūras tematikai veltītā glezniecības biennāle *Marīna*, kura jau šobrīd piesaista vairāk nekā 100 māksliniekus no 12 valstīm, pacelsim vēl augstākā



■ Sadraudzības pilsētas
■ EKG sadarbības pilsētas

* Kā arī citas sadraudzības pilsētas Gruzijā, Izraēlā, Krievijā, Ķīnā, Tatarstānā, Turcijā, Turkmēnistānā un Uzbekistānā.

līmenī, nodrošinot vēl plašāku valstu un mākslinieku pārstāvniecību. Tā piesaistīs vietējos un starptautisko māksliniekus, profesionālos tīklus un ikvienu mākslas baudītāju.

Tiem starptautiskajiem viesiem un sadarbības partneriem, kurus **interesē iespēja pašiem kļūt par līdzradītājiem**, būs visplašākā iespēja iesaistīties pasākumos, **jo cilvēku līdzdalībai mūsu stratēģijā ir būtiska loma**. Ikviens varēs piedalīties un izbaudīt **Labizjūtas festivāla** gaisotni, apgūt jaunus metodes un prasmes **re:pair café** pasākumos, līdzradīt atklāšanas pasākuma gaismas performanci, piedalīties **Eiropas nedēļas** pasākumos, kļūt par kopdejas **Soļi smiltīs** dalībnieku Baltijas jūras krastā. Asāku izjūtu cienītājiem piedāvāsim iejusties Baltijas jūras roņu "ādā" – baudīt ziemas peldi **Raiņa ziemas peldē**, kas nosaukta Latvijas dzejas dižgara Raiņa vārdā. Tā piesaistīs jauniešus, studentus, ģimenes ar bērniem no Latvijas un ārzemēm.

Tiem viesiem, kas **vairās no pūļiem, meklē mieru, klusumu un līdzsvaru**, tomēr labprāt bauda kultūru, piedāvāsim individuāli iepazīt **"Mežģiņu arhitektūras"** niansas, doties **Jūrgājiena** pastaigā gar jūru, izmantot **Zaļo artēriju** maršrutus dabā, braukt no Rīgas pa veloceļu, kura malās ir dabīgi ziedošas plāvas un izvietoti mākslas darbi, vai izbaudīt **Digitāli brīvās zonas** pilsētā. Mēs nezīnām ne-

vienu citu vietu Eiropā, kur tas viss būtu tik sasniedzams nelielas pilsētas ietvaros. Vienlaikus to varēs apvienot ar Kurzemes mazpilsētu – Tukuma, Talsu, Kandavas un Sabiles šarmu, vai Ziemeļkurzemes zvejnieku ciematu mieru. **Klusums, miers un cilvēku neesamība tuvumā ir tās vērtības, ko jau šobrīd augstu novērtē tūristi no urbanizētām Eiropas valstīm**. Informācija par šīm iespējām būs pieejama viesnīcās, pilsētvidē, tūrisma un izstādēs internetā.

Mēs esam pārliecināti, ka **tēmas**, par kurām runāsim mūsu programmā, **ir aktuālas ikvienam cilvēkam**. Veselība, garīgā un fiziskā līdzsvara meklējumi, metodes un iespējas to atgūt; vide, ko vēlamies saglabāt arī nākošajām paaudzēm; koprade kā saliedētības, sadarbības un, nebaudīsimies apgalvot, Eiropas demokrātijas pamats ir tēmas, kas uzrunās visplašāko starptautisko auditoriju.

Veidi kā piesaistīsim jaunas auditorijas

Lai gan esam pārliecināti, ka mūsu pasākumi būs atbilstoši dažādām gaumēm un interesēm, tas ne vienmēr garantē to, ka starptautiskā auditorija tos pamana un apmeklē. **Informācijas par pasākumiem un pašu pasākumu pieejamību** ir viens no aspektiem, ko turēsim prātā gatavojoties EKG gadam. Mūsu nenoliedzama priekšrocība ir **tuvums Rīgai**, kas ir galvenais starptautisko tūristu centrs Latvijā – Baltijas valstu lielākā starptautiskā lidosta, **Rail Baltica** dzelzceļš, kas savienos ar reģiona lielākajām pilsētām, visdažādākā līmeņa tūrisma mītnes ir tas, kas Rīgu padara par ērtu tūrisma mērķi. Jūrmalas EKG programmas piedāvājums tikai 30 minūšu attālumā no Rīgas, pasniegts Rīgas viesiem trāpīgās vietās un laikā, nenoliedzami kļūs par papildus magnētu tūristiem no mērķa valstīm (skat. Q34 informāciju par mērķa valstīm un Q37 aprakstītās transporta un viesmīlības un pieejamības priekšrocības). Iedomājieties, kā savas viesošānās laikā Rīgā jūs iekāpjat vilcienā un negaidīti kļūstat par kultūras baudītāju – vērojot performanci **Vilcieni aiziet – peroni paliek** vai iepazīst **Vilcieni izgļīto** stāstus par māksliniekiem vai stacijām.

Covid-19 pandēmijas radītās izmaiņas ikdienas dzīvē un ceļošanā ir veicinājušas tiešsaistes tehnoloģiju izmantojumu, ļaujot uzturēt komunikāciju un baudīt kultūru arī ierobežojumu laikā. Mēs ticam, ka 2027. gadā cilvēki ceļos bez ierobežojumiem, taču tehnoloģiju radītās klātesamības un pasākumu pieejamības iespējas centrālajos pasākumos centīsimies

nodrošināt tiešraizi, bet lielākai daļai pasākumu – **ierakstu veidā**.

Jūrmalā un Kurzemē ir ļoti spēcīgas **amatierkolektīvu un amatnieku tradīcijas**, ar kurām lepojāties. Viņu aktīva iesaiste palīdzēs uzsākt **starptautiskas iniciatīvas un piesaistīt auditoriju** dažādās valstīs tādiem pasākumiem, kā **Soļi smiltīs, Kultūras raksti, re:pair café**. Starptautisko rezonansi veidos arī **bērni un jaunieši**. Mūsu stiprā puse ir mākslas un mūzikas skolas, kuru starptautiskie konkursi nes pasaulē Jūrmalas vārdu labāk par reklāmas kampaņām. Piemēram, Bērnu un jauniešu mākslas konkurss "Es dzīvoju pie jūras" piesaista 500 organizācijas un 4,6 tūkstošus darbus no 29 valstīm.

Ļoti nozīmīga auditorija mums ir dažādu nozaru profesionāļi. Lai viņus piesaistītu, mēs pievērsīsim lielu uzmanību sadarbības attīstībai, tajā skaitā organizējot konferences, kurās iesaistīsim profesionāļus un ekspertus dažādās kultūras un citās jomās: māksla, vide, veselība, pilsētplānošana, izglītība, psiholoģija, arhitektūra, bibliotēku zinātne. Esam pārliecināti, ka šī saskarsme būs pamats nākotnes sadarbībai daudzos starptautiskos projektos.

Mūsu stratēģiskie partneri starptautisku auditoriju piesaistē ir arī **sadraudzības pilsētas, ārvalstu vēstniecības un Baltijas valstu pilsētu asociācijas pilsētas (Union of Baltic cities)**, ar kurām izveidota stabila sadarbība informācijas izplatīšanā.

Pateicoties mūsu atrašanās vietai Latvijas viducī, mēs vēlamies kļūt par centru, no kura EKG gadā viesi varēs apmeklēt arī **pārējās Latvijas kandidātpilsētas** – Kuldīgu, Cēsis, Liepāju, Daugavpili, Valmieru, Jēkabpili, Jelgavu un Ogrī, iepazīstot šo pilsētu unikālos EKG programmu elementus. Mēs aicināsim visu Latviju uz kopradi!

Stratēģijas pamatā ir proaktīva pieeja un atvērtība dialogam un idejām, apmaiņai un kopradei. Mūsu nostāja ir "turēt prātu atvērtu". Ja mēs tiktu nostādīti fantastiska pārsteiguma priekšā – mums tiktu dota iespēja sazināties ar jaunatklātu civilizāciju uz citas planētas un uzaicināt to piedalīties EKG programmā, mēs šo iespēju izmantotu! Mūsu pieredze apstiprina, ka kultūra, balstoties uz cieņu kā universālu ētikas principu, dod iespēju dialogam visdažādākajās formās un izteiksmes veidos ar tautām un nacionālām minoritātēm šeit uz Zemes, tāpēc nešaubīgi tā būs visstabilākais pamats dialogam arī ārpus Zemes civilizācijas robežām. ■

Jūrmalas EKG kultūras programmu radījām, iepazīstoties un izvērtējot citu EKG statusu ieguvušo pilsētu programmas. To darījām, analizējot iespējamo sadarbību tajos aspektos, kuri ir mums aktuāli un kuros varam mācīties, papildināt un savstarpēji sadarboties ilgtermiņā. Gatavojot EKG programmu, īpaši esam mācījušies no *Rīga 2014* (Latvija), *Umeo 2014* (Zviedrija), *Kauņa 2022* (Lietuva), *Tartu 2024* (Igaunija) un *Bodo 2024* (Norvēģija), kā arī esam diskutējuši par sadarbības punktiem ar vairākām kandidātpilsētām – Gvardu, Evoru, Faru, Kvimbru, Leiriju, Bragu, Oeirašu un Aveiru Portugālē, Oulu un Tamperi Somijā, Trenčīnu Slovērijā. Šobrīd izvērtējam iespējamo sadarbību un kopīgās tēmas arī ar *Elefsinu 2023* (Grieķija), *Timišoaru 2023* (Rumānija), *Vesprēmu 2023* (Ungārija), *Bādišli 2024* (Austrija), *Kemnicu 2025* (Vācija), *Nova Goricu 2025* (Slovēnija).

Pieteikuma izstrādes laikā, mēs apzinājāmies, ka vietējo **kopienu stiprināšana** ir būtisks aspekts pilsētas dzīvē un viens no nākotnes izaicinājumiem Jūrmalā, kā arī jaunapvienotajos partnernovados. Ar līdzīgu izaicinājumu saskarās arī Rīga, gatavojoties EKG 2014. gadā. Šī mūsu tuvākās kaimiņpilsētas pieredze būs viena no vadlīnijām apkaimju sadarbības iedzīvināšanā. Par sadarbību ar iedzīvotājiem gan EKG gadā, gan vispārējā pilsētas dzīvē esam runājuši arī ar *Bodo 2024* un Tamperi, ar kurām attīstīsim sadarbību arī ārpus EKG. Piemēram, šogad iesniegtais projekta pieteikums Ziemeļvalstu padomes Ziemeļvalstu un Baltijas valstu mobilitātes programmā "Valsts administrācija", jau ir apstiprināts.

Jauniešu iesaistes EKG programmā un brīvprātīgo kustībās iedvesmotāja ir *Kauņa 2022*. Jūrmala EKG pilsētām *Erasmus+* programmas ietvaros piedāvās izveidot brīvprātīgo sadarbības tīklu, lai jauniešu gūtu pieredzi starptautisku kultūras projektu plānošanā un īstenošanā, vienlaikus iepazīstot citu pilsētu kultūru. Mūsu aicinājumam līdz šim atsaukusies 2024. gada Eiropas kultūras galvaspilsēta Bodo Norvēģijā, Oulu un Tampere Somijā, Aveiru, Oeiraša un Gvarda Portugālē, Trenčīna Slovērijā, kā arī ceram uz vēl citām pilsētām.



Sadarbība un projekti programmu ietvaros par **kultūras-vides jautājumiem** attīstīta sadarbībā ar Oulu, Gvardu un Aveiru. Savukārt **veselības tēma un aktīvais dzīvesveids** mūs vieno ar Oulu, kura ir paudusi gatavību 2027. gadā organizēt Jūrmalas programmas aktivitātes piemēram, ziemas peldi, savā pilsētā.

Ļoti svarīgs sadarbības aspekts ir kultūras programmas bagātināšana ar **viesmāksliniekiem, kā arī mākslinieku apmaiņas programmas**. Lai to nodrošinātu, jau pirms 2027. gada piedāvāsim EKG pilsētām kopā ar ārvalstu vēstniecībām piedalīties mūsu pasākumos, kas notiks līdz 2027. gadam, tā dodot tām iespēju iepazīstināt ar savu programmu. Šo pilsētu vidū ir Eiropas kultūras galvaspilsētas – *Tartu 2024*, *Bodo 2024*, Somijas 2026 un Slovērijas 2026 gada titula pilsēta. Savukārt pilsētām, kas EKG programmu īsteno pēc mums, piedāvāsim piedalīties Demokrātijas nedēļas, Eiropas dienas, *Vilcieni aiziet – peroni paliek* un citos mūsu pasākumos, popularizējot savu kultūru un EKG programmu. Tāpat, iepazīstinot ar savu programmu, plānojam piedalīties tuvāko pilsētu, piemēram, *Tartu 2024* rīkotajos pasākumos.

Sadarbību kultūras jomā vēlamies attīstīt arī **mākslinieku apmaiņas programmās**, izmantojot kā centru Pedvāles mākslas parka mākslinieku rezidenci. Partnerībai jau ir atsaukusies Evora, Gvarda un Aveiru Portugālē. Mākslinieku apmaiņai Baltijā un

Ziemeļvalstīs izmantosim arī Ziemeļvalstu Ministru padomes sniegtās apmaiņas vietas iespējas kultūras un mākslas jomās, piemēram, Tamperē Somijā.

Kultūrvēsturiskā mantojuma – koka un modernās arhitektūras tēma mums ir kopīga ar EKG kandidātpilsētu Oeirašu, EKG nosaukuma nesējām *Tartu 2024* un *Kauņa 2022*, ar kurām plānojam attīstīt kopīgus projektus. Savukārt, Kurzemes dūraiņu un Portugāles flīžu rakstu tēmu vēlamies veidot sadarbībā ar Kurzemes novadiem un Portugāles EKG titula kandidātpilsētām.

Covid-19 ir pārnēsis komunikāciju digitālā vidē daudz lielākā mērā nekā tas bijis līdz šim. Pat uzlabojoties situācijai, tendence piedāvāt **attālinātās dalības iespējas** pasākumos, visticamāk, saglabāsies. Tas ir izaicinājums, bet vienlaikus sniedz plašākas iespējas **iesaistīties citu EKG pilsētu pasākumos un aicināt to iedzīvotājus piedalīties mūsu pasākumos neklātienē**. Vienota komunikācija par EKG pilsētu kultūras programmām būs viens no mūsu darbības virzieniem. Portugāles EKG 2027 pilsētai un citām EKG pirms un pēc mums – mēs piedāvāsim savstarpēju informācijas apmaiņu, lai koordinētu mūsu programmas starptautiskās komunikācijas un mārketinga aktivitātes. Savukārt 2025. un 2026. gadā mūsu tīmekļa vietnē tiks izveidota sadaļa ar informāciju par citām EKG titulu saņēmušām pilsētām un to programmām. ■



Aprakstiet vietējo iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību pieteikuma sagatavošanā un rīcības "Eiropas kultūras galvaspilsēta" īstenošanā.



2020. gads un 2021. gada sākums, kad tapa šis piedāvājums, Covid-19 pandēmijas ierobežojumu dēļ, mums bija izaicinājumu pilns. Mums nebija iespēja klātienē satikt savus cilvēkus, kā arī apmeklēt un pārņemt pieredzi no pilsētām, kas EKG statusu jau izmantojušas. Arī pati darba grupa nevarēja tikt klātienē, lai dzīvi pārrunātu idejas. Tas gan nenozīmē, ka mēs noslēdzāmies un piedāvājumu gatavojām nerunājot ne ar vienu. Nē! Tieši otrādi – mēs pārliecinoši izmantojām mūsdienu tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai uzzinātu plašāku iedzīvotāju viedokli par Jūrmalas kultūras dzīvi, problēmām un unikālītāti.

Lai diskutētu, mēs pārcēlāmies uz Zoom elektroniskās saziņas vidi. Jāatzīst – bieži vien izrādījās, ka krietni vienkāršāk ir sarunāt pārrunas tiešsaistē nekā mēģināt saskaņot klātienē tikšanās laikus. **Astoņās strukturētās diskusijās**, kurās piedalījās vairāk nekā 200 dalībnie-

ki, attīstījām idejas ar Jūrmalas kultūras jomas speciālistiem, jauniešiem, vides, pilsētvides un veselības speciālistiem un entuziastiem, Jūrmalas apkaimju iedzīvotājiem, uzņēmējiem, mazākumtautību pārstāvjiem un dažādu jomu ekspertiem. Lai arī digitālā vide parasti pieļauj pasivitāti, mums tomēr izdevās iedvesmot, atrast viedokļus un attīstīt idejas, kas veido mūsu pieteikuma pamatu.

Mēs arī **aicinājām iedzīvotājus piedalīties e-aptaujā**. Tieši sarunās un aptaujā guvām priekšstatu par pilsētas izaicinājumiem, kurus varam risināt ar šo pieteikumu. Radošas iedvesmas caurvītās sarunās saņēmām vairāk nekā 130 dažādu lielāku un mazāku pasākumu, vides un infrastruktūras objektu idejas. Mēs pat nemēģināsim uzskaitīt radošās grupas Zoom prāta vētras ar vienu vai otru nevalstisko organizāciju, pasākumu organizētāju, kultūras iestādi, partnerpilsētu, tāpat arī individuālos vākus ar

vietējiem māksliniekiem utt.

Lai radošā ideju plūsma nerimtos, un tās varētu paust pēc iespējas vairāk cilvēku, 2021. gadu iesākām ar **Ideju krātuves** izsludināšanu. Tajā aicinājām pilsētas iedzīvotājus, NVO un pasākumu rīkotājus iesūtīt savas izsapņotās vīzijas par pasākumiem, kuri varētu tikt īstenoti EKG ietvaros – gan pašu spēkiem vai līdzdalību. **Ideju krātuve** dažu nedēļu laikā saņēmām vairāk nekā 150 nedefinētas idejas.

Mēs esam pateicīgi Jūrmalas Jaunatnes iniciatīvu centram (JIC), kas kopā ar jauniešiem izstrādāja redzējumu par viņus interesējošiem pasākumiem EKG programmā. JIC būs mūsu balsts arī gatavojoties EKG, īstenojot programmas pasākumus, iesaistot jauniešus to tapšanā un baudīšanā (plašāk skat. Q19).

Kad mūsu piedāvājumam piedalīties EKG tapšanā atsaucās partnerpašvaldības, **Ideju krātuvi** atvērām vēl plašāk, iesaistot arī partneru reģionu iedzīvotājus. Mēs saņēmām pārsteidzošas, lielas un mazas, jautras un nopietnas idejas. Centieni izvēlēties tās, kuras iekļaut kultūras programmā, izrādījās patiešs izaicinājums. **Mēs vēlējamies iekļaut visas, bet tam būtu nepieciešams viss Latvijas budžets. Tik radoši ir jūrmalnieki un mūsu partneri!** Ar smagu sirdi pieteikumā varējām iekļaut tikai nelielu daļu ideju, kas visvairāk atbilda mūsu Q10 mērķiem principiem, un, kas visvairāk spēja risināt izaicinājumus.

Novērtējot mūsu iedzīvotāju radošumu, aicinājām viņus iesniegt priekšlikumus EKG grafiskajai zīmei un saņēmām 51 ideju. Tās bija pārsteidzošas un daudzveidīgas. Ideju radīšanā iesaistījās bērnu un jaunieši, mākslinieki un citu profesiju pārstāvji. Pat trīs paaudzes no vienas ģimenes. Galveno balvu ieguva jūrmalnieks – multimediju mākslinieks

Logo ir stāsts par piecām artērijām, kas savieno Jūrmalu ar pasauli un otrādi – iekļauj Jūrmalu pasaulē. Logo līnijas simbolizē šīs artērijas – dažāda garuma un it kā kustībā, brīžiem nozīmīgāka ir viena, brīžiem cita.

Toms Vītiņš, savukārt veicināšanas balvas saņēma māksliniece no mūsu sadarbības partneru pašvaldībām – Baiba Jirģena un Krista Miltiņa.



Mazi, bet pašu iecerēti un ar mīlestību veidoti projekti, ir pakāpiens, lai mainītos un atvērtos jaunai pieredzei.

Iedzīvotāji – lēmēji un projektu īstenotāji

Gatavojoties EKG, iedzīvotāju pārstāvjus iesaistīsim arī lēmumu pieņemšanā EKG Uzraudzības padomē un iedzīvotāju forumā (plašāk skat. Q32). Mēs arī sludināsim konkursus, kuros projektus varēs pieteikt ikviens iedzīvotājs, ikviena interešu grupa. Jā, tie, iespējams, būs mazi vai pavisam mazi projekti, bet šāda veida konkursi vistiešākajā veidā sasauksies ar mūsu EKG pieeju.

Brīvprātīgais darbs

Mūsu JIC ir plaša pieredze uzņemot jauniešus no citām valstīm, kā arī koordinējot Jūrmalas jauniešu dalību brīvprātīgo darbā citās valstīs. Jūrmalas JIC aktīvi strādā pie vietējā brīvprātīgā darba vienotības sistēmas pilnveides un attīstības, popularizējot brīvprātīgo darbu kā iespēju apgūt dažādas mūžizglītības prasmes un praktisku pieredzi. Tieši pieredzes trūkuma dēļ, jaunieši Latvijā nereti sastopas

Aprakstiet, kā plānojat panākt to, lai pasākumos varētu piedalīties arī nelabvēlīgā situācijā esošas un sociāli atstumtas iedzīvotāju grupas.

Katra apkaime Jūrmalā ir atšķirīga, un atšķirīgi ir to iedzīvotāji un viesi. Mēs neplānojam rīkot speciālas "Senioru programmas", "Romu kultūras dienas" vai "Cilvēku ar invaliditāti darbnīcas", – mēs plānojam nodrošināt visiem iedzīvotājiem vienlīdzīgas iespējas piedalīties un līdzradīt EKG gada notikumos. **Tas ir mūsu mērķis – radīt notikumus, kuros aicināts ir ikviens!** Tikai dažām iedzīvotāju grupām ir jāpalīdz mazliet vairāk.

Mēs esam iezīmējuši **četras iedzīvotāju grupas, kurām, īstenojot pasākumus, pievērsīsims papildus uzmanību:**

- seniori,
- cilvēki ar invaliditāti,
- dažādu tautību cilvēki,
- trūcīgie un maznodrošinātie iedzīvotāji.

Seniori

Latvija, tāpat kā visa Eiropa, noveco. Jūrmala un partnernovadi nav atšķirīgi šajā ziņā. Jūrmalā vien no 57 000 iedzīvotājiem nedaudz vairāk par piekto daļu jeb aptuveni 12 500 ir pensijas vecumā. Daudzi seniori ir pakļauti sociālas atstumtības riskam – zemu ienākumu, veselības, zaudētu sociālo saišu vai mūsdienās tik nozīmīgo digitālo prasmju neesamības dēļ. Lai iesaistītu seniorus kultūras pasākumos, mēs cieši sadarbosimies ar mūsu aktīvo pensionāru biedrībām pilsētā un novados. Uzrunāsim seniorus pēc iespējas personiskāk, piemēram, dienas centros, kas ir populāra senioru pulcēšanās un laika pavadīšanas vieta, sociālās aprūpes centros, bibliotēkās. Tā nebūs tikai informācijas sniegšana par pasākumiem, tā būs arī saruna par plānoto pasākumu

ar grūtībām darba meklējumos, un šāda sistematizēta brīvprātīgā darba prakse vairākās pašvaldībās, tostarp Jūrmalā, ir atslēga pieredzes nodrošināšanai. Brīvprātīgā darba vakances tiks nodrošinātas dažādos pašvaldības iestāžu līmeņos, kā arī sadarbībā ar vietējiem uzņēmējiem un citiem interesentiem. Mēs izveidosim Mentor programmu, kurā aicināsim uzņēmējus, radošo profesiju pārstāvjus un pašvaldības darbiniekus kļūt par jauniešu mentoriem. Programmu pārbaudīsim un uzlabosim, un tā noteikti darbosies arī pēc 2027. gada.

Šī ir pieredze, uz kuru balstoties, radīsim EKG brīvprātīgā darba programmu, kas būs atvērta ikvienam. Tas varētu būt liels izaicinājums – parādīt brīvprātīgā darba ieguvumus arī pieaugušajiem. Taču mums ir pamats cerēt uz atsaucību. Piemēram, vides pasākums **Lielā talka** katru pavasari brīvprātīgā darbā apvieno vairāk nekā 100 000 Latvijas cilvēku. Mēs redzam, ka brīvprātīgie mums palīdzēs ne tikai vienkāršos darbos, bet arī iesaistīsies programmas īstenošanā kā izstāžu kuratori, pasākumu apmeklētāju apmierinātības aptauju veicēji, komunikatori, sponzor piesaistes konsultanti u.tml. ■





saturu, lai noskaidrotu viņu intereses, vajadzības un iespējas piedalīties, tajā skaitā transporta nepieciešamību. Lai seniori kļūtu arī par pasākumu līdzradītājiem, tajos iesaistīs mūsu radošos senioru deju kolektīvus, korus, amatniekus.

Starppaudžu sadarbība ir veids, kādā vecākās paaudzes var nodot savu pieredzi, bet jaunākās – iepazīstināt ar mūsdienu pasaules jaunumiem un ienest dzīvīgu senioru ikdienā. Jau šobrīd Jūrmalas ģimnāzijas skolēni sadarībā ar Latvijas Mākslas akadēmijas studentiem strādā pie tā, lai radītu senioriem piemērotu, radošu pilsētvidi. Mēs būvēsim nākotnes pasākumus, balstoties uz šiem rezultātiem.

Cilvēki ar invaliditāti

Kultūras pieejamība cilvēkiem ar invaliditāti ir viens no svarīgākajiem aspektiem iekļaujošas sabiedrības veidošanā. Lai arī vairākums kultūras iestāžu, īpaši tās, kuras ir remontētas pēdējos gados, ir padarītas pieejamas, tomēr liels izaicinājums mums var būt pasākumi, kurus rīkosim dabā vai atraktīvā infrastruktūrā (piemēram, vēsturiskās ēkās un telpās, kuras vēl nav renovētas). To risināsim sadarībā ar tādām organizācijām, kā Invalīdu un viņu draugu apvienība *Apeirons*, kā arī ar vietējām cilvēku ar invaliditāti organizācijām. Mēs izstrādāsim ieteikumus pasākumu rīkotājiem, iekļaujot ne tikai pasākuma vietu fiziskas pieejamības principus, bet arī tādus atbalsta pasākumus, kā atbalsta personāls, asistenti, surdotulki, transporta pakalpojumi nokļūšanai uz norises vietām u.c.

Mēs nodrošināsim, lai informācija par pasākumiem gan EKG tīmekļa vietnē, gan objektos un pasākumos būtu pieejama cilvēkiem ar dažāda veida funkcionāliem traucējumiem (Braila raksts, telpiski zīmējumi, audio gidi, vieglā valoda u.tml.). Parūpēsimies, lai informāciju par pasākumiem un iespējām iesaistīties to tapšanā uzzinātu arī caur biedrībām, kuras darbojas ar šīm iedzīvotāju grupām (piem., Latvijas Neredzīgo biedrība, Latvijas Nездirdīgo savienība u.c.). Informācija tiks izplatīta, arī izmantojot sociālo pakalpojumu sniedzējus. Lai arī cilvēki ar garīgu rakstura traucējumiem spētu apmeklēt un sekot līdzi kultūras pasākuma gaitai un saturam, izveidosim atbalsta programmu, nodrošinot kultūras pasākumos individuālus asistentus. Mēs arī rūpēsimies par to, lai kultūras pasākumos, t.sk. maksas, tiktu rezervēti noteikti bezmaksas vietu skaits cilvēkiem, kuri pārvietojas ratiņkrēslā un viņu asistentiem.

Lai ievērotu ANO konvencijas cilvēku ar invaliditāti līdzdalības pamatprincipu "Neko par mums bez mums", jau strādājot pie EKG pieteikuma, piemēram, fokusa grupu diskusijās ar surdotulka palīdzību piedalījās cilvēki ar dzirdes traucējumiem, kā arī NVO, kas pārstāv cilvēkus ar redzes un kustību traucējumiem. Šī sadarbība turpināsies, iekļaujot cilvēkus ar invaliditāti arī kultūras pasākumu līdzradīšanā, piemēram, lielpasākumā *Soļi smiltīs* piedalīsies arī ratiņdeju dejotāji, mākslas darbu radīšana par klimata pārmaiņām būs uzdevums *Ratiņkrēslu mākslas* pasākumā u.tml.

Lai ievērotu ANO konvencijas cilvēku ar invaliditāti līdzdalības pamatprincipu "Neko par mums bez mums", jau strādājot pie EKG pieteikuma, piemēram, fokusa grupu diskusijās ar surdotulka palīdzību piedalījās cilvēki ar dzirdes traucējumiem, kā arī NVO, kas pārstāv cilvēkus ar redzes un kustību traucējumiem. Šī sadarbība turpināsies, iekļaujot cilvēkus ar invaliditāti arī kultūras pasākumu līdzradīšanā, piemēram, lielpasākumā *Soļi smiltīs* piedalīsies arī ratiņdeju dejotāji, mākslas darbu radīšana par klimata pārmaiņām būs uzdevums *Ratiņkrēslu mākslas* pasākumā u.tml.

Dažādu tautību cilvēki

Jūrmala ir dažāda. Latvieši veido gandrīz pusi tās iedzīvotāju – 49 %, bet krievu tautības pārstāvji – 35 %. Pārējo tautību vidū ir baltkrievi, ukraiņi, poļi, ebreji, romi u.c. Turklāt vasarās uzņemam lielu skaitu tūristu, kuri pilsētu padara vēl raibāku, vēl dažādāku.

Jūrmalas Kauguru dzīvojamajā rajonā, kas ir visblīvāk apdzīvotais pilsētas rajons, dzīvo vairāk kā 30 % Jūrmalas iedzīvotāju. Tieši šeit ir liels krievvalodīgo iedzīvotāju īpatsvars. Rīkojot pasākumus tuvu dzīves

vietai, radot atpūtas vietas, starpnacionālas koprades iespējas, mēs turpināsim saliedēt dažādo apkaimju kopienas. Jūrmalā un partnerreģionā ir nozīmīga romu kopiena. Nav noslēpums, ka Latvijā daudzi romi joprojām saskaras ar grūtībām pilnvērtīgi iekļauties izglītībā, darba tirgū, sabiedrībā. Mēs uzrunāsim viņus ar mazākumtautību organizāciju, vēstniecību, sociālo mediju starpniecību, iesaistīs pasākumos un vienlaikus parādīsim šo tautu krāsaino kultūru, tos iekļaujot EKG pasākumos kā līdzradītājus, iesaistot, piemēram, *Kaimiņfests / Neighborfest* pasākumos vai kino pasākumu ciklā *Kaimiņu pēdas*, kopā izdejojot *Soļus smiltīs*, utt.

Trūcīgie un maznodrošinātie iedzīvotāji

Sociālās atstumtības riskam, ierobežotu finanšu dēļ, īpaši pakļauti ir bezdarbnieki, vientuļie vecāki, arī seniori, jo īpaši vientuļie seniori. Saskaņā ar Nodarbinātības valsts aģentūras datiem – bezdarba līmenis Jūrmalā 2021. gada sākumā bija 5,8 %. Nabadzības riskam Latvijā pakļauti 74,9 % vientuļo senioru, 53 % pensionāru, 26,2 % vecāku, kuri vieni audzina bērnus. Cilvēki, kuri atrodas materiāli maznodrošinātā situācijā, vairumā gadījumu ir nomākti un koncentrēti savu problēmu risinājumam un mazāku uzmanību pievērš kultūras pasākumiem.

Meklējot ceļus, lai personīgi informētu par pasākumiem un iedrošinātu piedalīties tajos, strādāsim kopā ar Sociālo dienestu. Lai sniegtu iespēju piedalīties EKG programmā pēc iespējas vairāk cilvēkiem, lielākā daļa EKG pasākumu būs bezmaksas, turklāt tie būs pieejami daudz un dažādās vietās, t.sk. tuvu apkaimēm, kurās dzīvo vairāk sociālajam riskam pakļautās iedzīvotāju grupas. **Balstoties EKG perioda pieredzē, testējot iedzīvotāju interesi, atlasīsim projektus un metodes, kuras turpināsim arī pēc 2027. gada.** ■

Aprakstiet kopējo stratēģiju, kas tiks izmantota plašākas auditorijas piesaistīšanai, jo īpaši programmas sasaisti ar izglītību un izglītības iestāžu līdzdalību programmas īstenošanā.

Kopienas spēks jaunu auditoriju piesaistīšanai

Mūsu EKG programma paredz pakāpenisku auditorijas ieinteresēšanu un iesaistīšanu vairāku gadu garumā. Mēs palīdzēsim mūsu cilvēkiem atrasties un saprast, ka, lai kļūtu par kultūras piedzīvojuma līdzradītāju, ne vienmēr ir jābūt izcilam gleznotājam, dziedātājam, mūziķim vai dejotājam. Mūsu mazo, omulīgo Pulsa vietu pieeja ir ceļš, kas palīdzēs iesaistīt visplašāko auditoriju.

Kaimiņu un apkaimju programma

Tās ietvaros mēs runāsim ar apkaimju cilvēkiem, lai kopīgi attīstītu tādas aktivitātes un pasākumus, kas viņiem šķiet aktuāli, kuros viņi ir ieinteresēti piedalīties – ne tikai kā klausītāji vai skatītāji, bet arī aktīvi iesaistoties pasākuma organizācijā, savstarpēji komunicējot, tā stiprinot piederības izjūtu savai apkaimē. Kopā ar visa reģiona kultūras darbiniekiem plānosim un attīstīsim kultūras dzīves stratēģijas. Darbnīcas, hakatoni, vietrades pasākumi, diskusijas – tās veidos lielu daļu no mūsu kultūras programmas satura.

Pasākumi visur, tuvu mājām un digitāli

Tuvošanās cilvēkiem visdažādākajās apkaimēs, cilvēku uzrunāšana ar kultūras notikumu palīdzību vietās, kurās viņi pieraduši būt (vilcienos, stacijās, lielveikalos, sporta pasākumos utt.) – tas ir mūsu auditorijas piesaistīšanas stratēģijas pamats. **Mēs piedalīsimies gadatirgos, pilsētu svētkos un Zvejnieku svētkos, ienesot tajos jaunu Eiropas elpu, iepazīstinot ar dažādām Eiropas kultūrām, mākslas veidiem un cilvēkiem.** Iespēju robežās rūpēsimies par tiešraidēm vai ierakstiem, kas būs pieejami tiešsaistē vai televīzijas kanālos, tā padarot mūsu notikumus pieejamus ne tikai Latvijā, bet visā plašajā pasaulē.

Studenti – neprātīgu ideju avots

Ne Jūrmalā, ne partnerpašvaldībās nav augstākās izglītības iestāžu, taču tas

nenozīmē, ka mēs darbosimies bez augstākās izglītības sadarbības partneriem. Mūsu tuvums Rīgai – visas galvaspilsētā esošās augstskolas padara par mūsu sadarbības partneriem. Jūrmalai jau ir noslēgti sadarbības līgumi ar Latvijas Kultūras akadēmiju un Latvijas Mākslas akadēmiju. 2022. gadā plānots noslēgt sadarbības līgumu ar J. Vitola Latvijas Mūzikas akadēmiju un, iespējams, citām augstskolām. Savukārt, savstarpēja sadarbība izglītības iestāžu līmenī uz noslēgta līguma pamata notiek starp Jūrmalas Valsts ģimnāziju un Rīgas Tehnisko universitāti, Ekonomikas un kultūras augstskolu, Banku augstskolu, kā arī Latvijas Universitātes Atomfizikas un spektroskopijas institūtu. Mēs izmantosim studentu un mācītspēku radošās idejas, ļaujot tām īstenoties EKG programmā.

Jaunieši – tagadnes, nākotnes auditorija un līdzradītāji

Jūrmalā un tās partneru novados Tukumā un Talsos kopā ir 58 izglītības iestādes ar vairāk kā 14 000 izglītojamiem. Svarīgs mūsu partneris ir arī Bulduru Dārzkopības vidusskola, ar kuru Jūrmalā jau ir izveidojusies radoša sadarbība pilsētas zaļās rotas uzlabošanā.

Jaunieši ir radošas dzirksts avots pilsētas dzīvē. Lai mērķtiecīgi iesaistītu un dotu iespēju izpausties ikvienam jauniešim, gatavojot EKG pieteikumu, esam iezīmējuši **jauniešu iesaistes programmu**. Tās koordinators ir JIC. Pavisam drīz JIC sāks apdzīvot topošo Jauniešu māju Kauguros, kas būs jaunas telpas jaunām idejām. Arī mūsu partnernovados – Talsos un Tukumā ir pieredzējuši un aizrautīgi jauniešu iniciatīvu centri, kas rūpēsies par šo novadu jauniešu iesaisti EKG norisēs.

Lai iesaistītu skolu jauniešus, esam vienojušies par vienota **skolu koordinācijas tīkla izveidi**. Sistematizēta skolu sadarbība ir būtiska, lai skolām nodrošinātu operatīvu informācijas apriti par iespējām apmeklēt EKG programmu, līdzradīt pasākumus un sniegt savu ieguldījumu ar brīvprātīgo darbu.

Papildus jauniešu iesaistes instruments skolu sadarbības tīklam ir **Jūrmalas jauniešu dome**. Tā, tāpat kā pašpārvaldes

un JIC, ir aktīvs jauniešu sabiedriskās dzīves veidotājs. Šī līdzdalības forma arī tiks izmantota EKG programmas īstenošanai. Tieši Jauniešu dome ir platforma, kurai ir pieeja Jūrmalas pilsētas domei un iespēja aizstāvēt jauniešu intereses.

Jau izstrādājot EKG programmu, tika rīkotas fokusa grupas diskusijas ar jauniešiem, lai sarunās noskaidrotu viņu intereses un attīstītu idejas. Sadarbībā ar jauniešiem JIC iesniedza viņus interesējošus projektus iedzīvotāju *Ideju krātuvē*. Lai padziļinātu izpratni un interesi par mūsu EKG saturiskajiem virzieniem, skolēniem piedāvāsim izpētes tēmas, kuras viņi risinās ikgadējās **Projektu nedēļās**. Noslēdzoties tām, organizēsīm kopīgas diskusijas, kas kalpos jauniešiem interesējošo aktivitāšu iekļaušanai EKG programmā. Savukārt **jauniešu iniciatīvu projektu konkurss** ar iespēju iegūt pašvaldības finansējumu dos iespēju šo ideju īstenošanai. Jauniešu ieceru īstenošanai tiks izmantoti arī jaunatnes jomas nacionāla un Eiropas mēroga finanšu instrumenti, projektu konkursi un sadarbības tīkli.

Ielu jauniešu iesaiste

Protams, ne visi jaunieši apmeklē skolu, ne visi mācās, apgūst kādu profesiju vai strādā. Viņi ir tā jauniešu daļa, kas lielākoties pret tradicionālajiem kultūras pasākumiem izturas noraidoši. Centieni iesaistīt un ieinteresēt šos jauniešus būs īpaša darbības joma, kurā ietverta arī mūsu plānotā **Apkaimju vietrades** aktivitāte, kurā paredzēts iesaistīt šos jauniešus viņiem nozīmīgu vietu pārveidošanā un tādā aktivitāšu īstenošanā, kuras tieši viņiem ir noderīgas. Mēs veiksīm pilsētas jauniešu interešu izpēti un analīzi ielu jaunatnes darba paveida nepieciešamībai, kas varētu būt Jūrmalas pilsētai atbilstošs jaunatnes darba veids – tās teritoriālā izvietojuma dēļ, un ļautu sasniegt tās auditorijas, ko līdz šim JIC darbība nav saistījusi. Ielu jaunatnes darbs paredz jaunu speciālistu piesaisti, kuri ir specializēti būt vietās, kur faktiski jaunieši uzturas. Šādi būtu iespējams jauniešus iesaistīt viņiem tīkamās aktivitātēs, iedrošinot attīstīt savus talantus un prasmes, tostarp iesaistot EKG programmā, piemēram, sporta pasākumos vai grafi mākslā u.c. ■

Q20

Cik liels pēdējo piecu gadu laikā ir bijis pilsētas gada budžets kultūras jomā [neskaitot izdevumus, kas saistīti ar šo pieteikumu dalībai konkursā par Eiropas kultūras galvaspilsētas nosaukumu]?

GADS	Pilsētas gada budžets kultūras jomā (EURO)	Pilsētas gada budžets kultūras jomā (procentuāli no pilsētas kopējā gada budžeta)
2017	4 235 798	5,8 %
2018	6 441 852	7,8 %
2019	5 543 394	6,2 %
2020	4 751 352	5,3 %
2021	6 745 278	5,4 %

Kultūras jomas finansēšanas sadaļā ir iekļautas visas izmaksas, kas saistītas ar visu Jūrmalas kultūras iestāžu uzturēšanu (t.sk. Dzintaru koncertzāle, ieskaitot pamatkapitālu), darbinieku algu izdevumi, pasākumu/projektu izdevumi, sporta un aktīvās

atpūtas izdevumi, izņemot infrastruktūru. Budžeta pieaugums pirms un pēc 2018. gada ir saistīts ar vērienīgām Latvijas simtgades svinībām 2018. gadā. ■

Q21

Ja pilsēta Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas (turpmāk - programma) finansēšanai plāno izmantot ikgadējā kultūras budžeta līdzekļus, lūdzu, norādiet attiecīgo summu, sākot no piedāvājuma iesniegšanas gada un beidzot ar Eiropas kultūras galvaspilsētas projektu.

EKG programmas finansēšanai tieši neizmantosim esošo pašvaldības kultūras budžetu. Bet, saglabājot esošās kultūras līdzfinansējuma mērķprogrammas, jau no 2022. gada veiksīm precizējumus un papildināsim tās ar jauniem kritērijiem, kas popularizē Eiropas vērtības, saskaņā ar Eiropā aktuālām tēmām, veicina iedzīvotāju pilsonisko sadarbību un atbildību. Pakāpeniski sākot no 2024. gada esošās programmas tiks vērstas arī

uz EKG programmas saturiskajiem virzieniem. Papildinot līdzfinansējuma programmu kritērijus, esošie kultūras projekti necietīs, bet tiks fokusētāk atbalstīti, sasaistot tos ar EKG un jaunā "Jūrmalas kultūrvides attīstības plāna 2023. – 2029. gadam" mērķiem. Sākot no 2025. gada, mēs attīstīsim papildus specifiskas līdzfinansējuma programmas, kas būs tieši vērstas uz EKG programmas satura virzienu īstenošanu. ■

Q22

Cik lielu daļu no kopējā gada budžeta pilsēta kultūrai plāno atvēlēt pēc rīcības "Eiropas kultūras galvaspilsēta" norises gada beigām [EUR un procentuāli no kopējā gada budžeta]?

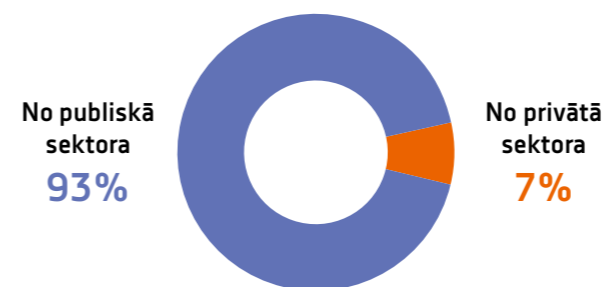
Laika periodā no 2017. līdz 2021. gadam kultūrai atvēlētie finanšu līdzekļi Jūrmalas budžetā ir sastādījuši 5,3 % – 7,8 %. Ņemot vērā jaunās aktivitātes, kas tiks iedzīvīnātas gatavojoties EKG un EKG gadā, paredzams, ka ikgadējais kultūras budžets pieaugs par aptuveni 10 %.

Budžeta pieaugums ir sagaidāms, turpinot uzsāktos jaunus iedzīvotāju iniciatīvu projektu konkursus, aktivizējot apkaimju iedzīvotājus savas kopienas attīstībai, pilsētvides labiekārtošanai, attīstot jaunas līdzfinansējuma mērķprogrammas ergonomiska pilsētvides dizaina attīstībai, pētījumiem par iedzīvotāju labizjūtu, par kultūras mantojuma saglabāšanu, aktīvu un zaļu dzīvesveidu, dabas terapiju u.c.

Tāpat, ņemot vērā to, ka laikā pirms EKG Jūrmalā tiek attīstīta jauna kultūras infrastruktūra (piem., Daudzfunkcionāla dabas tūrisma centra jaunbūve Ķemeru, Ķemeru pasta ēkas pārbūve par Amatu māju, Jauniešu mājas izveide Kauguros, Jūrmalas pilsētas muzeja ēkas restaurācija, Dzintaru koncertzāles renovācija), šo projektu piepildīšanai ar saturu un notikumiem būs nepieciešams papildus finansējums. ■

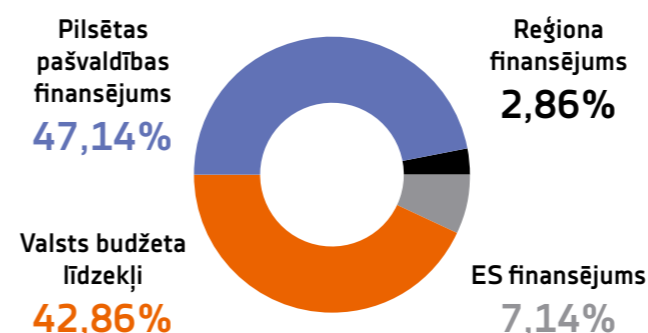
Q23

Lūdzu, sniedziet sīkākas ziņas par kopējo Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas budžetu



	EURO
No publiskā sektora	14 000 000
No privātā sektora	1 000 000
Kopējais finansējums programmas izdevumu segšanai	15 000 000

Hā var iedalīt finansējumu, ko programmas izdevumu segšanai paredzēts saņemt no publiskā sektora?



Publiskā sektora finansējums programmas izdevumu segšanai	EURO
Valsts budžeta līdzekļi	6 000 000
Pilsētas pašvaldības finansējums	6 600 000
Reģiona finansējums	400 000
ES finansējums (izņemot Melīnas Merkuri balvu)*	1 000 000
Kopā	14 000 000

* Kaut arī šobrīd vairākums jaunā ES plānošanas perioda fondi un programmas tikai tiek izstrādātas, mēs esam identificējuši vairākas programmas, kuru prioritātes saskaņā ar mūsu EKG mērķiem. Piemēram, **Radošā Eiropa** programma *Media* mūsu filmu projektiem par kaimiņiem un radošo industriju stiprināšanai partnerreģionā, mākslinieku un kultūras darbinieku mobilitātei (piem., *i-Portunus* iniciatīva); jaunā **Pilsonība, vienlīdzība, tiesības un vērtības** programma var sniegt finansējumu iedzīvotāju aktivizēšanai un iesaistei, bet kādreizējā *Daphne* programma mākslas terapijas nodarbībām sievietēm, kuras cietušas no vardarbības ģimenē; **Erasmus+** programma skolotāju un skolēnu mobilitātei un jauniešu dalības veicināšanai Eiropas demokrātijā; **Horizon** programma, lai meklētu ilgtspējīgus risinājumus mūsu "mežģīņu arhitektūras" saglabāšanai, vai **Life** programma, lai mācītu koka ēku īpašniekus renovēt tās energoefektīvi un tam, lai rastu risinājumus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai; **EU4Health** programmas veselības profilakses prioritāte var būt avots senioru aktīva dzīves veida veicināšanai; **Pārrobežu programmas** – Baltijas jūras reģions, Igaunija-Latvija, Latvija-Baltkrievija un EEZ granti sniegs iespējas ciešākai sadarbībai ar mūsu tuvākajiem kaimiņiem. Visas šīs programmas paredz sadarbību ar starptautiskiem partneriem, tāpēc kalpos EKG programmas plašākam starptautiskam skanējumam.

Vai valsts finanšu iestādes (valsts, pilsētas vai reģionālā līmenī) jau ir pieņēmušas lēmumu par programmas izdevumu segšanu vai uzņēmušās attiecīgas finansiālās saistības? Ja tas vēl nav noticis, kad tas notiks?

Apstiprinot šo pieteikumu, pilsētas dome ir sākotnēji apstiprinājusi budžeta kopējo apjomu EKG programmas izdevumu segšanai. Ir sagaidāms, ka galējo lēmumu par finansējuma apjomu Jūrmalas pilsētas dome pieņems 2021. gada beigās – saistībā ar otrās kārtas pieteikuma sagatavošanu. Plānotais pilsētas ieguldījums ir 6,6 miljoni eiro.

Latvijā pieteikuma sagatavošanas brīdī notiek administratīvi teritoriālā reforma, kad pēc 2021. gada 5. jūnija pašvaldību vēlēšanām – būs 42 pašvaldības līdzšinējo 119 vietējo pašvaldību vietā. Šī reforma ietekmē arī mūsu partneru Tukuma un Talsu novadus. Tukuma novads

tiks apvienots ar Kandavas, Jaunpils un Engures novadiem, savukārt Talsu novads – ar Dundažas, Rojas un Mērsraģa novadiem. Jaunās Tukuma un Talsu novadu pašvaldību domes darbu uzsāks tikai 2021. gada jūlijā, tādēļ tās vēl nav tiesīgas pieņemt lēmumus par apvienoto novadu budžetu. Apvienoto novadu domes lēmumus par finansējuma apjomu pieņems 2021. gada beigās – saistībā ar otrās kārtas pieteikuma sagatavošanu un iepriekš vienojoties par EKG finansējuma modeli. Minētais novadu kopīgais ieguldījums 400 000 eiro apmērā tiks pārrunāts brīdī, kad darbu uzsāks jaunās administratīvās struktūras.

Pieteikuma iesniegšanas brīdī, valsts iestādes vēl nav pieņēmušas lēmumu piešķirt līdzekļus EKG gada finansējumam. Valsts budžeta līdzekļu apjoms Q24 ir norādīts balstoties uz Kultūras ministrijas 2021. gada 23. februāra vēstuli, kurā norādīts, ka valsts finansējums varētu tikt paredzēts līdz 50 % no EKG programmas budžeta, neieskaitot darbspēka, netiešās izmaksas un administratīvos izdevumus, un nepārsniedzot 10 miljonu eiro apmēru. Paredzams, ka konkrētas valsts finansējuma summas tiks noteiktas, izstrādājot vidējā termiņa budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam, gala lēmumu pieņemot 2023. gadā. ■

Q25

Kāda līdzekļu piesaistīšanas stratēģija tiks izmantota, lai nodrošinātu privāto sponsoru atbalstu? Kā sponsorus plānots iesaistīt pasākuma norisē?

Līdzekļu piesaistīšanas stratēģija tiks balstīta sadarbības veicināšanas principā starp pašvaldību un uzņēmumiem, kultūras organizācijām, NVO, tā radot jaunas iniciatīvas, idejas un daudzpusīgu pasākumu programmu. Jāatzīst, ka kultūras pasākumu sponsorēšana Jūrmalā nav plaši izplatīta, tāpēc EKG programmas īstenošana tiks balstīta pārbaudītā līdzfinansēšanas pieredzē un ziedošanas ieradumos, vienlaikus radot jaunus mehānismus.

Privāto sponsoru finansējums

Jau minējām, ka Jūrmalā nav plaši izplatīta sponsorēšana vai ziedošana kultūras pasākumu īstenošanai. Toties mums tuvumā ir Rīga, kurā atrodas Latvijas lielākie uzņēmumi, tajā skaitā bankas, valsts un pašvaldību uzņēmumi, piemēram, *Latvijas dzelzceļš*, *Pasažieru vilciens*, *Latvijas Mobilais Telefons*, *Latvijas valsts meži*, *Rīgas meži*, lidsabiedrība *airBaltic* u.c. Jāatzīmē, ka jebkura sadarbība tiks rūpīgi izvērtēta.

Mums ir svarīgi, lai sadarbības uzņēmumi būtu sociāli atbildīgi un to darbība saturiski saskanētu ar Jūrmalas EKG prioritātēm un vērtībām.

Vairākus no lielajiem uzņēmumiem esam jau uzrunājuši, gatavojot kultūras programmas pasākumus, un esam saņēmuši pozitīvas, lai arī ne apstiprinošas, atsaucsmes par nākotnes sadarbību, ņemot vērā neskaidrību, ko nesusi šī brīža krīze. Ar iekšzemes sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēju *Pasažieru vilciens* esam pārrunājuši ne tikai kopīgu pasākumu iespējas, bet arī atbalstu marketinga aktivitātēs, kā arī vilciena biļešu maksas atlaides piešķiršanu nokļūšanai uz dažiem lielākajiem EKG pasākumiem. Daudzi no lielajiem uzņēmumiem jau šobrīd īsteno dažādas kultūras atbalsta programmas. Meklējot kopīgas intereses, mēs uzrunāsim šos un citus lielos uzņēmumus. Tāpat uzsāksim sarunas ar kultūras mecenātiem, piemēram, *Borisā un Ināras Teterevu fondu*, *Zuzānu ģimeni (Zuzeum)* u.c. Nozīmīgs atbalsts darbā ar sponsoru piesaisti būs EKG sabiedriskā Komunikāciju padome, kuras sastāvā būs reģiona lielāko uzņēmumu, NVO un

pašvaldību sabiedrisko attiecību un marketinga eksperti.

Lai ieinteresētu uzņēmumus, tiks izstrādāta detalizēta **sponsorēšanas programma**, paredzot dažāda veida sadarbības iespējas – kļūstot par visa gada sponsoru vai tikai kāda noteikta pasākuma atbalstītāju. Atkarībā no atbalstītāja interesēm un ieguldījuma – piedāvāsim pamatāmību marketinga un reklāmas materiālos, mediju publikācijās, pilsētvidē un pasākumu noformējumā. Īpašos gadījumos izskatīsim iespēju organizēt kopīgus pasākumus, kas atbilst mūsu izstrādātajai EKG programmas tematikai. Piemēram, gatavojot programmas pieteikumu, esam uzrunājuši nozīmīgāko mobilo telekomunikāciju operatoru un tehnoloģiju uzņēmumu *Latvijas Mobilais Telefons*, kura vadībā un paspārnē varētu notikt hakatoni – ar mērķi savest kopā māksliniekus ar tehnoloģiju izstrādātājiem, lai kopā radītu tehnoloģijās balstītus mākslas objektus. Līdzīgi vēlamies uzrunāt citus uzņēmumus, piemēram, *Latvijas valsts meži* – ar mērķi radīt pasākumus, kuros tiktu akcentēta klimata pārmaiņu ietekme mežos, vai uzrunāt uzņēmumu *Latvijas dzelzceļš* par kopīgu redzējumu dzelzceļa staciju izmantojumam u.tml.

Īpaši jāizceļ sadarbība ar **plašsaziņas līdzekļiem kā informatīvajiem atbalstītājiem**. Balstoties uz līdzšinējo pieredzi lielu pilsētas svētku organizēšanā, mums ir izveidojusies laba sadarbība ar mediju partneriem, kurus aicināsim kļūt par mūsu EKG informatīvajiem sponsoriem.

Ziedojumi

Jūrmalas EKG organizatoriskā struktūra būs nodibinājums, kuram plānotam iegūt sabiedriskā labuma statusu, tā nodrošinot atbilstošus nodokļu atvieglojumus ziedotājiem. Ziedošana kultūras pasākumiem Latvijā nav plaši izplatīta, tāpēc mēs izmantosim esošās ziedošanas kultūras iedīgļus, kas lielākoties ir vērsti uz sociālu problēmu risinājumiem. Mēs ticam, ka mums izdosies ieinteresēt cilvēkus ar **konkrētiem ziedojumu mērķiem**, piemēram, āra treniņu parka ierīkošanai, pastaigu takas apgaismojumam, bērnu rotaļu laukumu iekārtojumam vai paaudžu satikšanās vietu iekārtošanai apkaimēs.

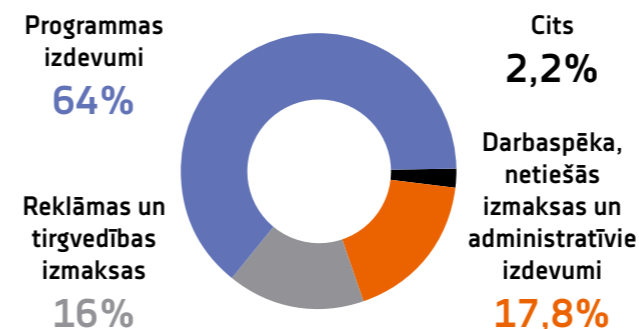
Mēs vēlamies pateikties visiem mūsu atbalstītājiem uzskatāmā un interesantā veidā. **Mēs meklēsim risinājumus – gan digitālus, gan rodamus fiziski vidē – kā pateicības zīmes Jūrmalas ARTērijās (Jūras krastā, pie veloceliņiem, pie dzelzceļa, upes krastā un citviet)**. Tie būs īpaša dizaina, ergonomiski soliņi gleznainās pilsētas vietās ar sponsoru un ziedotāju vārdiem, kas vēl ilgi pēc 2027. gada kalpos kā atgādinājums par Jūrmalu kā EKG un mudinās mūs uz jauniem izaicinājumiem. Tā būs ziedotāju un sponsoru vārdu iekļaušana digitālās mākslas projektos, un, iespējams, ziedotāju vārdi kļūs par pamatu jaunam mākslas objektam, kuru hakatonā radīs kāda no mākslinieku un tehnoloģiju ekspertu komandām. Mēs to uzdosim kā risināmu uzdevumu, par kura radošo rezultātu pagaidām nezinām, tāpēc negribam ierobežot ideju lidojumu konkrēti norādot risinājumu.

Projektu konkursi

Mēs apzināmies, ka tuvākie gadi var būt izaicinoši centienos piesaistīt privāto finansējumu EKG norisēm. Tāpēc plānotam balstīties Jūrmalas pašvaldības ilglaicīgajā pieredzē izstrādājot un īstenojot kultūras un iedzīvotāju projektu līdzfinansēšanas programmas, motivējot uzņēmumus un organizācijas radīt interesantas, inovatīvas norises Jūrmalā. **Programmas pamatā ir ideja – ja uzņēmumi un organizācijas vēlas saņemt pašvaldības finansējumu, tad pretī jāliek arī savs finansējums**. Šobrīd atkarībā no programmas specifiskas pašvaldības līdzfinansējums ir no 20 % līdz pat 90 % no kopējām projekta izmaksām.

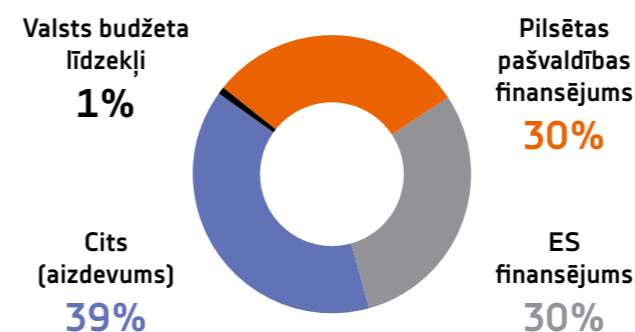
Pašvaldība piedāvā līdzfinansējumu šādās kultūras jomas programmās: "Profesionālās mākslas pieejamība Jūrmalā", "Radošuma un kultūras izpausmju daudzveidības veicināšana Jūrmalā", "Iedzīvotāju iniciatīvas projektu konkurss kultūras nozarē". Šajās programmās kopā vidēji gadā tiek īstenoti 25 – 30 projekti, piesaistot privāto finansējumu līdz 700 000 eiro gadā. Domājot par EKG gadu, mēs noteikti attīstīsim **specifiskus projektu konkursus**, kā arī iekļausim EKG tematiskos virzienus un principus iepriekšminēto programmu nolikumos. ■

Lūdzu, norādiet finansējuma izdevumu sadalījumu.



	EURO
Programmas izdevumi	9 600 000
Reklāmas un tirgvedības izmaksas	2 400 000
Darbaspēka, netiešās izmaksas un administratīvie izdevumi	2 670 000
Cits (novērtēšana, kapacitātes stiprināšana)	330 000
Kopējie programmas izdevumi	15 000 000

Kā var iedalīt finansējumu, ko paredzēts saņemt no publiskā sektora ar pasākuma norises gadu saistīto kapitālizdevumu segšanai?



Publiskā sektora finansējums programmas izdevumu segšanai*	EURO
Valsts budžeta līdzekļi	700 000
Pilsētas pašvaldības finansējums	23 747 990
Reģiona finansējums	0
ES finansējums (izņemot Melīnas Merkuri balvu)	24 053 570
Cits (aizdevums)	30 849 020
Kopā	79 350 580

* Atbilstoši provizorisksajam Investīciju plānam-kapitālizdevumi, kas paredzēti 2021. – 2027. gadā.

Vai valsts finanšu iestādes (valsts, pilsētas vai reģionālā līmenī) jau ir pieņēmušas lēmumu par programmas kapitālizdevumu segšanu vai uzņēmumā attiecīgas finansālās saistības? Ja tas vēl nav noticis, kad tas notiks?

Tabulā Q28 minētie kapitālizdevumi laika periodam no 2021. – 2027. gadam tiek sistemātiski plānoti – atbilstoši "Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijas 2010. – 2030. gadam" izvirzītajiem stratēģiskajiem ilgtermiņa mērķiem, kas atspoguļojas vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumenta "Jūrmalas pilsētas attīstības programma 2014. – 2022. gadam" Investīciju plānā, kā arī izstrādes procesā esošās "Jūrmalas pilsētas attīstības programmas 2023. – 2029. gadam" Investīciju plānā.

Kopumā Jūrmala indikatīvi ir paredzējusi ieguldīt 79,3 miljonus eiro kultūras, tūrisma, vides, izglītības, sporta, veselības un velo infrastruktūras attīstībā, lai **Jūrmala 2027. gadā būtu starptautiski pazīstams, moderns piekrastes kūrorts un populārākā kūrortpilsēta Baltijas jūras reģionā**.

Laika posmā no 2021. – 2027. gadam ir plānots piesaistīt 24 miljonus eiro lielu ES finansējumu, paredzot pašvaldības budžetā līdzfinansējuma daļu, kā arī vienlaicīgi ir plānots rast iespēju saņemt citu finansējumu. Tā neieģūšanas gadījumā, daļēji infrastruktūras projektu izbūves nodrošināšanai atsevišķās jomās tiks ņemts aizdevums Valsts kasē. 2022. gadā Jūrmalas pilsētas dome apstiprinās Investīciju plānu 2023. – 2029. gadam, kurā tiks noteikti faktiskie un iespējamie finansējuma avoti, precizējot arī valsts un reģionālā finansējuma iespējas. ■

Jūrmalas pilsētas dome katra Kohēzijas politikas plānošanas perioda ietvaros ir sistemātiski plānojusi ES fondu un citu programmu finansējumu piesaisti pilsētas definēto infrastruktūras projektu izbūvei. Jūrmalas pilsētas dome jaunā Kohēzijas politikas plānošanas periodā 2021. – 2027. gadam, atbilstoši valstī apstiprinātās Darbības programmas galvenajiem mērķiem, pašvaldības stratēģiskajiem plānošanas dokumentiem, kas hierarhiski pakārtoti valsts stratēģiskajiem mērķiem, plāno ES fondu finansējumu piesaisti, vienlaicīgi izskatot iespējas apgūt Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma un citu ES programmu finansējumu.

Lai piesaistītu ārēju finansējumu, Jūrmalas pilsētas domei ir administratīvā

Kāda līdzekļu piesaistīšanas stratēģija tiks izmantota, lai kapitālizdevumu segšanai saņemtu finansiālu atbalstu no Eiropas Savienības programmām/fondiem?

kapacitāte un iestrādes. **Attīstības pārvaldes Infrastruktūras investīciju projektu nodaļas viens no uzdevumiem ir veikt un koordinēt ES fondu vai citu ārējo finanšu instrumentu piesaisti no ārvalstu un nacionālajām institūcijām – pašvaldības īpašumā esošas infrastruktūras investīciju projektu izstrādei, īstenošanai un pēcieviešanas uzraudzībai projektu monitoringa periodā, tostarp Attīstības pārvaldes Projektu nodaļas uzdevums ir veikt un koordinēt finanšu līdzekļu piesaisti no ārvalstu un nacionālajām institūcijām (t.sk. ES un citiem ārvalstu finanšu instrumentu avotiem) pašvaldības projektiem (ne infrastruktūras), kā arī koordinēt citu domes struktūrvienību, pašvaldības**

padotībā esošo iestāžu un kapitālsabiedrību esošo un plānoto projektu izstrādi, uzraudzīt to ieviešanu, kā arī nodrošināt pēcieviešanas uzraudzību (tostarp infrastruktūras projektus).

Ārējā finansējuma piesaiste Jūrmalas pilsētas domes struktūrvienību, iestāžu un kapitālsabiedrību plānotajiem projektiem ir noteikta ar Jūrmalas pilsētas domes rīkojumu "Par ES un citu ārējo finanšu instrumentu līdzfinansētu projektu ieviešanas kārtību Jūrmalas pilsētas pašvaldībā". Rīkojums nosaka pašvaldības kārtību par jebkuru projektu idejas, ieviešanas, pabeigšanas un pēcuuzraudzības kārtību, kas tiks finansēts no ES vai citiem ārējiem finanšu instrumentu līdzekļiem. ■

Ja nepieciešams, šeit tabulas veidā norādiet summas, kas tiks tērētas, lai izveidotu jaunu kultūras infrastruktūru, kas tiks izmantota pasākuma norises gadā.

OBJEKTS	SUMMA EURO	PERIODS
1. Daudzfunkcionāla dabas tūrisma centra jaunbūve un meža parka labiekārtošana Ķemerros.	15 926 130	2021 – 2023
2. Daudzfunkcionāla dabas tūrisma centra pakalpojumu attīstība un meža parka labiekārtojuma pilnveide Ķemerros. Labiekārtota meža parka teritorija, t.sk. maza mēroga pasākumu organizēšanai lapenē, izbūvētas telpas un izveidota centra pastāvīgā ekspozīcija par dabu.	5 621 920	2021 – 2023
3. Ķemeru kultūrvēsturiskā parka atjaunošana un degradētās teritorijas revitalizācija.	4 066 530	2021
4. Valsts nozīmes kultūras pieminekļa – Ķemeru ūdenstorņa pārbūve un restaurācija, izveidojot to par tūrisma informācijas punktu ar galeriju un skatu platformu.	114 159	2021
5. Ķemeru pasta ēkas pārbūve, lai izveidotu tajā amatnieku koprades telpu.	187 075	2025 – 2027
6. Pilsētas atpūtas parka un jauniešu mājas izveide Kauguros. Izbūvēta atpūtai, mazo un vidējo komersantu komercdarbības īstenošanai nepieciešamā infrastruktūra, kā arī jauniešu mājas izbūve uzņēmējdarbības vides attīstībai, jauniešu nodarbinātībai un brīvā laika pavadīšanai.	9 365 800	2021 – 2022
7. Dzintaru koncertzāles Lielās zāles pārbūve un teritorijas labiekārtošana.	12 237 940	2021 – 2025
8. Jūrmalas pilsētas muzeja ēkas (Lienes ielā 15) – 20. gs. sākuma Jūrmalas koka arhitektūras tradīcijās celtā dzīvojamās ēkas-vasarnīcas atjaunošana, veidojot arhitektūras simbiozi ar līdzās esošo moderno muzeja ēku. Ēkas 1. un 2. stāvā tiks izveidota ekspozīcija – muzeja atklātais krājums "Vasarnieki Jūrmalā", kas iepazīstina ar vasarnieku dzīvi Jūrmalā 20. gadsimtā.	130 000	2024 – 2027
9. Vides mākslas objektu izveide Jūrmalas apkaimēs.	129 050	2021 – 2026

Lūdzu, īsumā raksturojiet plānoto pārvaldības un izpildes struktūru Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas īstenošanai.

Ja Jūrmala tiks izraudzīta par 2027. gada EKG galvaspilsētu, Jūrmalas pilsētas dome tiks pamats **nodibinājumam Jūrmala 2027**. Esam izveidojuši iespējami funkcionālu un pārredzamu struktūru, kas atbilst labas pārvaldības modelim un EKG mērķu efektīvai izpildei – 2027. gada programmas sagatavošanai un īstenošanai.

Pārvaldības struktūru veido Uzraudzības padome un Nodibinājuma valde. **Uzraudzības padomes** funkcija ir iecelt izpildes struktūras vadību, apstiprināt finanšu un darba plānu. Tās sastāvā ir pilsētas, partnerpašvaldību, valsts iestāžu, pilsoniskās sabiedrības un kultūras pārstāvji.

Nodibinājuma valdi apstiprina Uzraudzības padome. Tās funkcijas ir nodrošināt nodibinājuma darbības atbilstību mērķiem un operatīvo izpildi, t.sk. atbildību par personāla atlasi, budžeta plānošanu un finanšu izpildes pārraudzību. Tās sastāvā ir valdes priekšsēdētājs un trīs valdes locekļi.

Izpildes struktūru veido **ģenerāldirektors** un trīs direktori – radošais, komunikācijas un administratīvais direktors. Uzraudzības padome starptautiskā konkursā izraugās ģenerāldirektoru un radošo direktoru. Ģenerāldirektors un trīs minētie direktori ir arī valdes locekļi. **Radošā direktora** atbildībā ir radošās programmas plānošana un īstenošana, radošo partnerību izveide un uzturēšana, kultūras darbinieku kapacitātes stiprināšana, reģionālā un starptautiskā sadarbība, līdzfinansējuma projektu vērtēšana. **Komunikācijas direktora** atbildībā ir komunikācija (mediji, sociālie mediiji), mārketinga, sponsoru piesaiste, līdzdalība un iesaiste, vietējās un starptautiskās auditorijas piesaiste, līdzfinansējuma projektu vērtēšana. **Administratīvā direktora** atbildībā ir projektu konkursu izsludināšana, uzraudzība, iepirkumi, finanšu vadība, plānošana, EKG pasākumu ietekmes novērtēšana un uzraudzība, atskaišu sagatavošana, ES un citu fondu

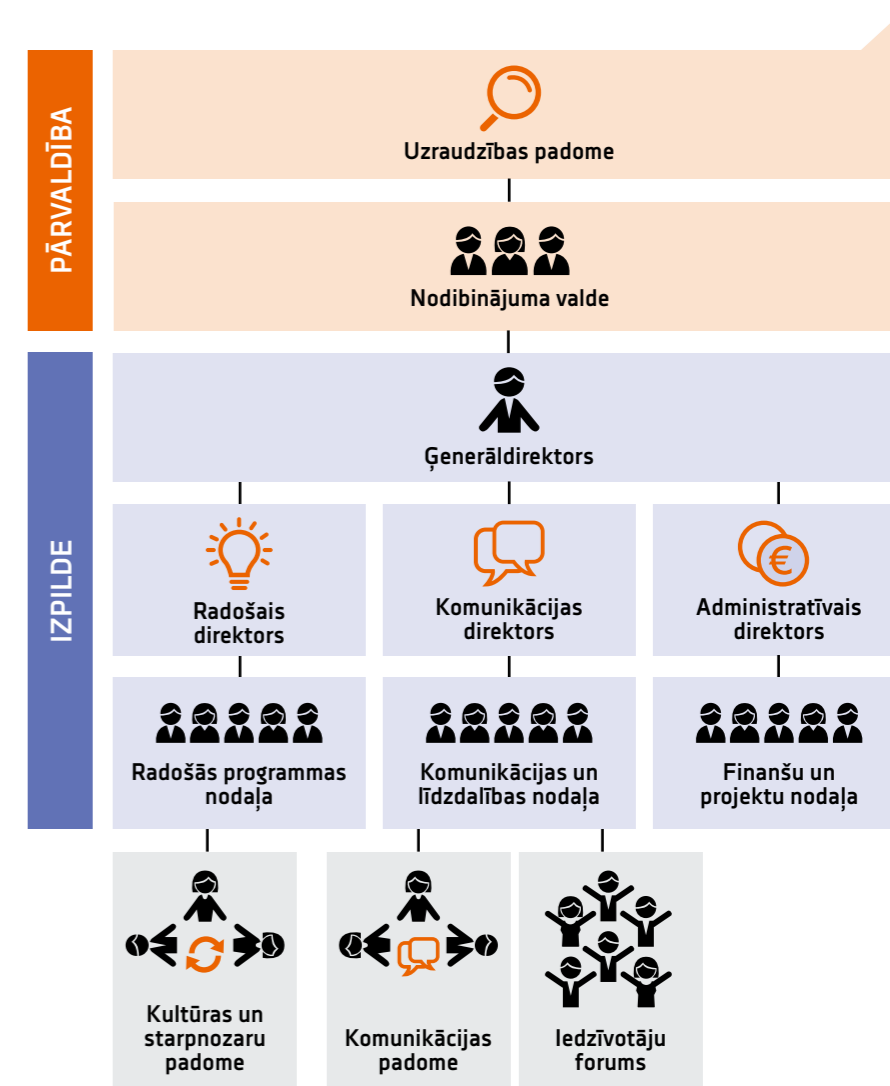
piesaiste, personāla vadība, juridiskās konsultācijas, administratīvais atbalsts, līdzfinansējuma projektu vērtēšana.

Tāpat arī plānots izveidot **konsultatīvās padomes** – Kultūras un starpnozaru padomi, Komunikācijas padomi un ledzīvotāju forumu. **Kultūras un starpnozaru padome** konsultēs par radošo programmu, izvērtēs programmas sasaisti ar mērķiem, palīdzēs izvērtēt programmas ietekmi. Padomē paredzēta ārzemju mākslas kuratoru, augstskolu mācībspēku un partnerreģiona radošo ekspertu dalība. **Komunikācijas padomes** pār-

ziņā būs partnerību veidošana kopīgām komunikācijas aktivitātēm, tā kalpos kā komunikācijas kanāls ar sadarbības partneriem, sponsoru piesaistei. Padomes sastāvā būs reģiona lielāko uzņēmumu, NVO, pašvaldību sabiedrisko attiecību un mārketinga eksperti.

ledzīvotāju forums veidots ideju izvērtēšanai, partnerību veidošanai, komunikācijas kanālu ar ledzīvotājiem izveidei, paredzot apkaimju un partnerovadu ledzīvotāju un biedrību dalību.

Paredzēta arī ārpakalpojumu izmantošana tehnisku darba uzdevumu veikšanai. ■



Q33

Kādas ir piedāvātās programmas galvenās priekšrocības un trūkumi? Kā plānojat novērst konstatētos trūkumus?

Kad 2008. gadā Jūrmalu pieteicām EKG statusam, mēs bijām vienīgā pilsēta no četrām, kas priekšatlasī neizturēja. Mēs mācījāmies no savām kļūdām. Atšķirībā no iepriekšējās reizes, Jūrmala ir attīstījusi kvalitatīvu kultūras infrastruktūru. Šoreiz mūsu pieteikums gatavots, uzklusot un ņemot vērā mūsu iedzīvotāju kultūras intereses un vēlmi pašiem līdzdarboties pasākumu organizēšanā. Šai pieejai ir savas stiprās puses, ar kurām lepojamies, un vājās puses, kuras esam apzinājuši, lai meklētu risinājumus. ■



STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES	RISINĀJUMI
Pieteikums izstrādāts, izmantojot augšupvērstas un lejupvērstas plānošanas pieejas kombināciju . Iekļauti sabiedrības priekšlikumi un nodrošināta sasaiste ar pilsētas politikas plānošanas dokumentiem.	Sadarbība ar iedzīvotājiem, t. sk. ar to organizētām biedrībām, un šo biedrību spējas īstenot dažāda līmeņa projektus.	Mērķtiecīga apkaimju iniciatīvu stiprināšanas programma, sniedzot atbalstu biedrību izveidei, rīkojot projektu konkursus ar atvieglotu pieteikšanās veidu, mazinot birokrātiju to īstenošanā, rīkojot mācības, radot reālus mehānismus iedzīvotājiem ietekmēt programmas saturu (skat. Q32, piem., iedzīvotāju forums).
Reāla, īstenojama, pilsētas stiprajās pusēs balstīta programma , kurā ņemtas vērā pilsētas finanšu, infrastruktūras un cilvēkresursu iespējas, spēcīgās un aktīvās vietējās kultūras organizācijas.	Nepilnīga kultūras organizācija, radošo darbinieku iesaiste starptautiskos tīklos un viņu spējas īstenot starptautiska līmeņa projektus, kā rezultātā programmā ir nepietiekoši izvēsta starptautiskās sadarbības dimensija.	Īstenošim mērķtiecīgu vietējo kultūras organizāciju, radošo darbinieku kapacitātes stiprināšanas programmu starptautisko sadarbības tīklu veidošanā, organizējot radošo darbinieku pieredzes apmaiņas braucienus, seminārus, attīstot mākslinieku rezidenču vietas. Tiks uzrunāti iespējamie starptautiskie sadarbības partneri, attīstot programmas starptautisko Eiropas dimensiju, kā arī izmantosim vietējo mākslinieku starptautisko kontaktu loku.
Labi izstrādāts pašvaldības kultūras institūciju finansēšanas un vietējās kultūras NVO/MVU līdzfinansēšanas mehānisms .	Nepilnīgi attīstīts kultūras sponsorēšanas mehānisms un ES fondu finansējuma piesaiste kultūrai.	Ir izstrādāta īpaša sponsorēšanas stratēģija (skat. Q26). Savukārt par ES finansējuma piesaisti rūpēsies nodibinājumā <i>Jūrmala 2027</i> pieņemtie augsti kvalificētie speciālisti (skat. Q32).
Spēcīgi partneri reģionā ar senām kultūras un mākslas tradīcijām, un jaunradi.	Reģionālo sadarbību apdraud 2021. gadā notiekošā administratīvi teritoriālā reforma, kas var izraisīt pretrunas apvienotajos partnernovados.	Pieteikuma sagatavošanas laikā runājam ar visiem novadiem individuāli, iekļaujot tos interesējošās aktivitātes programmā, bet pēc apvienoto Talsu un Tukuma novadu izveides – atkārtoti vienosimies par sadarbības formātu un saturu.
Vienbalsīgs politiskais atbalsts pašreizējā sasaukumā.	Līdz 2027. gadam notiks divas pašvaldību vēlēšanas, kas var pameinīt politisko vidi un nostāju.	Integrēt EKG programmu pašvaldības jaunizstrādātās attīstības un kultūras stratēģijās, piešķirot tām politisku nozīmību.
Izturīgas un pieredzējušas kultūras organizācijas , kas piedzīvojušas un pārdzīvojušas vairākas nopietnas krīzes – politiskās iekārtas maiņu, vairākas ekonomiskās krīzes, pandēmiju.	Šī brīža krīze ir pamats bažām par iespējamām nākotnes ekonomiskām, epidemioloģiskām un drošības krīzēm.	EKG programma ir veidota tā, lai spētu pielāgoties iespējamām nākotnes riskiem paredzot vienlaicīgus maza apmēra pasākumus, izmantojot digitālās tehnoloģijas, paļaujoties uz pārbaudītām metodēm kultūras pasākumu finansēšanā, kā arī izmantojot vai renovējot esošo infrastruktūru nevis būvējot jaunu.

Q34

Lūdzu, īsumā raksturojiet tirdzniecības un komunikācijas stratēģiju, ko pilsēta plāno izmantot, īstenojot rīcību "Eiropas kultūras galvaspilsēta".

Mūsu komunikācijas un mārketinga stratēģija balstās mūsu programmas mērķos un izvirzītajās tēmās – veselība, koprade un vide (Q4). Šīs saturiskās vadlīnijas arī caurvīs komunikāciju, piešķirs akcentus un veidos tās saturu.

Komunikācijas principi

Mūsu komunikācijas un mārketinga stratēģija ir balstīta trīs principos:

- **Sinerģija un partnerība** – strādājot kopā ar citām organizācijām, partneriem un cilvēkiem, mēs varam sasniegt plašāku auditoriju nekā katrs atsevišķi.
- **Trāpīgums** – uzrunājot cilvēkus tur, kur viņi pārvietojas un uzturas, un medijos, kurus viņi patērē, mēs varam sasniegt racionālāk nekā tērējot naudu apjomīgās reklāmas kampaņās.
- **Pamanāmība** – mūsu komunikācijas un mārketinga aktivitātēm ir jābūt vizuāli pamanāmām un atšķirīgām.

Komunikācijas mērķi

Īstenojot komunikācijas un mārketinga aktivitātes, mūsu mērķi ir:

- **Atpazīstamība** – lai par Jūrmalu, tās kultūras piedāvājumu un EKG programmu uzzinātu pēc iespējas plašāka Eiropas auditorija. Lai Jūrmala tiktu atzīta par vienu no vadošajiem kultūras galamērķiem vietējā un starptautiskā mērogā, tā palielinot pilsētas viesu skaitu.
- **Līdzdalība** – lai pilsētas kultūras aktivitātēs, ne tikai kā dalībnieki, bet arī kā līdzradītāji, iesaistītos pēc iespējas vairāk jūrmalnieku un partnerpašvaldību iedzīvotāju, īpaši tie, kuri līdz šim bijuši mazāk aktīvi, tā palielinot iedzīvotāju piederības sajūtu pilsētai.
- **Informētība** – lai informācija par EKG pasākumu programmu būtu pieejama

katram piemērotākajā kanālā, valodā un formātā, tā nodrošinot pasākumu apmeklētību.

- **Uzticamība** – lai Jūrmala tiktu uzverta kā atvērts, drošs, spējīgs un ieinteresēts sadarbības partneris, tajā skaitā ES vērtību vēstnesis ārpus ES teritorijas, tā palielinot īstenoto starptautisku partnerības projektu skaitu Jūrmalā un ienesot jaunas vēsmas un idejas pilsētas dzīvē.

Mērķauditorija

Par nozīmīgu mērķauditoriju uzskatām **vietējos Jūrmalas un sadarbības novadu iedzīvotājus**, kuri vistiešākajā veidā piedzīvos EKG programmas notikumus un līdzdarbosies to norisē. Arī **citi Latvijas iedzīvotāji**, jo īpaši tuvējās Rīgas iedzīvotāji, ir svarīga auditorija kā potenciālie pasākumu apmeklētāji.

Ārpus Latvijas robežām mūsu tuvējo **kaimiņvalstu iedzīvotāji** (Lietuva, Igaunija, Zviedrija, Somija, Polija, Krievija) ir tie, kuri mūsu pilsētu apmeklē visbiežāk, tāpēc arī EKG kontekstā vēlamies viņus sasniegt ar informāciju par mūsu kultūras piedāvājumu.

Lielākais izaicinājums mums būs iznest Jūrmalas vārdu ārpus ierastā loka, sasniegt plašāku **Eiropas un pasaules auditoriju** – uzrunāt, ieinteresēt un pārliecināt par mūsu piedāvājumu. Ejot ārpus mūsu komforta zonas, gribam izmantot mūsu trumpi – Jūrmalas nenoliedzamu atpazīstamību bijušajās Padomju Savienības republikās, kas tagad ir ES Austrumu partnerības sadarbības valstis (Ukraina, Baltkrievija, Moldova, Gruzija, Armēnija, Azerbaidžāna), kā arī Krievijā. Nozīmīgas un arī vieglāk uzrunājamas ir valstis, kurās ir ievērojama latviešu diaspora: Lielbritānija, Īrija, Dānija un ES centrs – Beļģija. Protams, EKG valstis līdz 2027. gadam – Somija, Slovēnija, Vācija, Slovēnija, Norvēģija, Austrija, un mūsu kaimiņi Igaunija, arī būs mūsu uzmanības centrā.

Komunikācijas kanāli

Mūsu komunikācija balstīsies četros darbības virzienos: 1) tradicionālie plašsaziņas līdzekļi, 2) sociālie mediji un citi digitālie risinājumi, 3) pasākumi, un pats galvenais – 4) izmantojot sadarbības tīklu.

Plašsaziņas līdzekļi

Lai arī pēdējos gados plašsaziņas līdzekļu loma ir mazinājusies, tie, īpaši digitālie mediji, joprojām ir nozīmīgs informācijas avots daudziem. Mēs ne tikai sagatavosim ziņas par EKG norisēm, bet arī iniciēsim intervijas, rakstus, raidījumus – gan Latvijas, gan mērķa valstu plašsaziņas līdzekļos. Mēs aicināsim ārzemju žurnālistus piedalīties EKG pasākumos un uzrunāsim plašsaziņas līdzekļus kļūt par informatīvajiem partneriem. Šo sadarbību veidosim pakāpeniskai jau vairākus gadus pirms EKG gada un turpināsim arī pēc tā norises. Lai nodrošinātu svarīgāko pasākumu translāciju valsts televīzijā sadarbosimies ar Nacionālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi, lai panāktu EKG pasākumu translācijas iekļaušanu nacionālajā pasūtījumā.

Sociālie mediji un citi digitālie risinājumi

Jūrmalas EKG tīmekļa vietnē būs atrodama plaša un detalizēta informācija. Tā būs pieejama vairākās valodās, īpašu uzmanību pievēršot tās pieejamībai cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem. Protams, neiztikt bez sociālajiem tīkliem, kuros paredzēts izveidot kontus (*Instagram, Facebook* u.c.) un veidot atgriezenisko saiti ar auditoriju. Arī mobilā lietotne noderēs koncentrētas informācijas sniegšanai un izklaidei, kurā papildus programmai un citai noderīgai informācijai, tiks iekļauta paplašinātā realitāte, lietotāju veidots saturs un citas atraktīvas iesaistes iespējas.

Vislabākā pieredze, ko sniedz pasākuma apmeklējums, protams, ir klātbūtne.

Taču, apzinoties, ka ne visiem klātienē pieredze var būt iespējama, piedāvāsim lielākajos notikumos piedalīties attālināti, organizējot tiešsaistes pieslēgumus un ierakstus un padarot tos pieejamus EKG tīmekļa vietnē vai citviet.

Dažādi plaši apmeklēti pasākumi

Tā ir lieliska platforma, no kuras efektīvi sasniegt mērķauditoriju. Piemēram, turpināsim piedalīties tūrisma izstādēs Baltijas valstīs, kā arī citos stratēģiskajos tirgos ar savu vai kopējo Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) stendu, un turpmāk tajos stāstīsim arī par Jūrmalas EKG piedāvājumu. Tāpat Jūrmalā notiek vairāki starptautiski kultūras un sporta pasākumi ar lielu publicitāti. Izmantojot pasākumu komunikācijas kanālus, iespējams sasniegt viņu mērķauditoriju, lai informētu par Jūrmalas kultūras programmu. Pasākumu norises vietā tiks izvietotas reklāmas, lai popularizētu Jūrmalu kā EKG, kā arī Jūrmalas informācijas centra teltī pasākumu vietā būs pieejami drukātie materiāli ar programmu.

Sadarbības tīkls

Mūsdienās, kad informācijas plūsma arvien vairāk segmentējas, īpašu nozīmi iegūst spēja informāciju nodot izmantojot esošus informācijas kanālus un tīklus. Savā komunikācijā balstīsimies uz mūsu esošo un jaunveidojamo sadarbības tīklu, kas tieši sasauca ar vienu no mūsu programmas saturiskajiem pamatvirzieniem – Koprades pulsu.

Lai sasniegtu ārzemju auditoriju, nozīmīga būs sadarbība ar valsts institūcijām, piemēram, **LIAA Tūrisma departamentu**,

kura uzdevums ir rūpēties par Latvijas tūrisma pievilcību ārvalstīs, popularizēt un nest Latvijas valsts vārdu pasaulē. Svarīgi, lai EKG informatīvie materiāli būtu iekļauti LIAA organizētajās mārketinga aktivitātēs un reklāmas kampaņās ārvalstīs. Tāpat svarīgs partneris ir **Ārlietu ministrija** un tās kanāli – vēstniecības, kuras piesaistīs, lai popularizētu Jūrmalu kā EKG un tās programmu. Vēstniecības un LIAA plašais ārējo ekonomisko pārstāvniecību tīkls būs liels atbalsts jaunu sadarbības partneru piesaistē Amerikas Savienotajās Valstīs, Apvienotajos Arābu Emirātos, Japānā, Dānijā, Francijā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Somijā, Vācijā un citās pasaules valstīs. Tāpat ciešā sadarbībā ar **Jūrmalas, Talsu un Tukuma sadraudzības pilsētām**, ārvalstu vēstniecībām, pārstāvniecībām, kultūras iestādēm un ES institūcijām informēs par EKG programmu. Tā mērķtiecīgi uzrunāsim auditoriju ārvalstīs, kā arī iepazīstināsim jūrmalniekus ar sadraudzības pilsētām un to kultūru.

Mēs strādāsim roku rokā ar mūsu partneriem – **Talsu un Tukuma pašvaldībām**, izmantosim arī Jūrmalas pašvaldības vietējos komunikācijas kanālus. Mēs, protams, sadarbosimies arī ar **Rīgu** – Latvijas populārāko tūrisma galamērķi, uzrunājot gan Rīgas iedzīvotājus, gan tās viesus.

Jūrmala atrodas daudzu nozīmīgu transporta tīklu tuvumā, tāpēc sadarbība ar lielajiem transporta nozares uzņēmumiem sniedz plašas iespējas sasniegt ne tikai esošo, bet arī potenciālo auditoriju. Mēs strādāsim ar nacionālo lidsabiedrību **airBaltic**, kurai ir ļoti plašs galamērķu klāsts, **Latvijas dzelzceļu** – vienojoties par Rīgas

centrālās stacijas un Jūrmalas staciju izmantošanu informācijas izvietošanai, **Pasažieru vilcienu** – runājot par vilcienu vagonu lomu informācijas izplatīšanā. Tāpat svarīgs partneris ir arī **Rail Baltica** jaunais dzelzceļš, kas savienos Helsinkus, Tallinu, Pērnavu, Rīgu, Paņevēžu, Kauņu, Viļņu un Varšavu. Uzrunāsim Rīgas ostā darbojošās pasažieru prāmju kompānijas. Rīgas Starptautiskā lidosta ir lielākā Baltijas valstīs, tādēļ tā ir tikpat svarīgs sadarbības partneris. Te redzam iespēju izvietot reklāmas banerus vai informāciju ekrānos. Iecerēts arī izveidot reprezentatīvu, oriģināla dizaina Jūrmalas stendu ar informatīvajiem materiāliem, kas popularizētu Jūrmalu kā kultūras galvaspilsētas programmu.

Komunikācijas veidošanā būtiska ir arī cilvēku iesaiste, līdzdarbošanās komunikācijas satura veidošanā. Tam vēlamies pievērst īpašu uzmanību – mēs aicināsim būt radošiem, piedalīties, papildināt mūsu esošo informācijas klāstu, un kopā veidot jaunu, unikālu saturu.

Pasaulē zināmi jūrmalnieki – sportisti un mākslinieki tiks aicināti kļūt par Jūrmalas kultūras galvaspilsētas vēstnešiem. Caur personīgo prizmu savos kanālos viņi popularizēs Jūrmalas vārdu un EKG programmu. Gribam uzrunāt arī latviešu diasporu visdažādākajās pasaules valstīs komunikācijas veidošanā par Eiropas kultūras galvaspilsētu.

Lai Jūrmala kļūtu vēl pievilcīgāks tūrisma galamērķis, aicināsim **tūrisma organizācijas, tūrisma operatorus** sadarbībā ar Jūrmalas tūrisma nozares pārstāvjiem sagatavot īpašu ceļojumu piedāvājumu. ■



Eiropas kultūras galvaspilsētas atklāšanas un noslēguma ceremonijas ir svarīgs brīdis, kas iezīmē notikuma sākumu un beigas. Tas ir svarīgs komunikācijas instruments, ar kura palīdzību paust Eiropas idejas un vērtības, pastāstīt par EKG tradīciju veidošanos un pilsētu ieguvumiem no šī statusa izmantošanas. Jūrmalas kā EKG atklāšanas un noslēguma ceremonijā aicināsim piedalīties iepriekšējā un nākamā gada EKG pārstāvjus, kā arī ES amatpersonas (Eiropas Parlamenta deputātus, Eiropas Komisijas kultūras komisāru u.c.).

Visa EKG gada garumā un gatavojoties tam, īstenošim **koprojektus sadarbībā ar ES māju** (Eiropas Parlamenta Informācijas birojs un Eiropas Komisijas pārstāvniecība) un **Eiropas Kustību Latvijā**. Balstoties līdzšinējā sadarbības pieredzē, ES mājas pārstāvji tiks aicināti iesaistīties Jūrmalas pasākumu norisē. Jau vairākus gadus ES mājas izbaukuma telts, kas popularizē Eiropas vērtības un projektus, tiek iekļauta gada centrālajos – Kūrorta sezonas atklāšanas svētkos.

2027. gads ir īpašs ar to, ka 25. martā apritēs **70 gadi kopš Romas līguma** paraks-

tīšanas, savukārt 13. decembrī – **20 gadi kopš Lisabonas līguma parakstīšanas**. Šie līgumi iezīmēja būtiskus pagrieziena punktus ES izveidē un attīstībā. To vēlamies izcelt, organizējot starptautisku forumu par Eiropas attīstības ilgtermiņa vīziju, strādāšanu un dzīvošanu kopā Eiropā, akcentējot Eiropas vērtības – cieņu, solidaritāti, brīvību un demokrātiju.

2027. gada pirmajā pusē mūsu kaimiņvalsts Lietuva būs ES prezidējošā valsts, tāpēc ar mūsu pasākumiem un aktivitātēm vēlamies iekļauties Lietuvas

Lai pievērstu uzmanību ES ieguldījumam, 2027. gadā Eiropas dienu mēs izvērsīsim par Demokrātijas nedēļu. Tās ietvaros ES valstu, kandidātvalstu, ES Austrumu partnerības valstu vēstniecības, ES institūcijas un EKG pilsētas piedalīsies brīvdabas pasākumā, sniedzot iespēju parādīt dažādo valstu kultūras.

ES prezidentūras kultūras programmā, lai popularizētu mūsu programmu, tā izceļot EKG kā ES iniciatīvu. Tāpat izmantosim iespējas, ko radīs tas, ka 2027. gadā Latvija aktīvi gatavosies gaidāmajai ES prezidentūrai 2028. gada otrajā pusē.

ES ieguldījumu EKG rīcības īstenošanā uzskatāmi parādīs Jūrmalas **pilsētas vidē**:

- Jūrmalai kļūstot par EKG, pilsētas teritorijā izvietotie reklāmas vides stendi ar īpaši sagatavotu dizainu informēs par statusa iegūšanu.
- Šie stendi 2027. gadā aktīvi tiks izmantoti, lai informētu pilsētas iedzīvotājus un viesus par kultūras programmu un norises aktualitātēm.
- Pilsētā radīsim un izvietosim vides objektus, kas būs simboli Jūrmalas EKG statusam, vienlaikus parādot ES lomu.

ES identitāte tiks iekļauta izstrādātajos **komunikācijas un reklāmas materiālos** un kanālos. Savos informācijas kanālos un plašsaziņas līdzekļos informēs sabiedrību ne tikai par EKG pasākumiem, bet arī par šīs tradīcijas vēsturi, mērķiem, ieguvumiem un Eiropas pamatvērtībām.

Latvijas Banka veido īpašu monētu kolekciju, regulāri izdodot monētas par godu notikumiem, panākumiem, cilvēkiem un kultūras zīmēm. Mēs uzrunāsim Latvijas Banku, lai līdzīgi kā gadā, kad Rīga kļuva par EKG, tiktu izdota jubilejas divu **eiro monēta** atzīmējot Jūrmalas EKG gadu. Tāpat uzrunāsim Latvijas Pastu, lai vienotos par īpašas **pastmarkas** izdošanu, akcentējot ES ieguldījumu EKG iedibināšanā. ■

KANĀLI / MĒRĶAUDITORIJA	JŪRMALA	LATVIJA	TUVĀKĀS KAIMIŅVALSTIS	ES, ES AP un CITAS VALSTIS
Vietējā avīze	■			
Vides stendi	■	■		
Citas Latvijas pašvaldības		■		
Sociālie mediji, internets	■	■	■	■
Plašsaziņas līdzekļi		■		
Starptautiskā lidosta Rīga		■		
airBaltic		■		
Rail Baltica			■	
Tūrisma izstādes			■	
Tūrisma organizācijas / operatori			■	
Ārlietu ministrija, LR vēstniecības			■	
LIAA			■	
Starptautiski pasākumi			■	
Sadraudzības pilsētas, vēstniecības	■			
Slaveni jūrmalnieki	■			

Nav noslēpums, ka mēs un citas Latvijas pašvaldības šo piedāvājumu gatavojam interesantā Latvijas politiskās situācijas brīdī. Tikai dienu pēc šī pieteikuma iesniegšanas – 5. jūnijā Latvijā notiks pašvaldību vēlēšanas. Šīs pašvaldību vēlēšanas iezīmēs arī nozīmīgu administratīvi teritoriālo reformu, kurā vairākas pašvaldības beigs pastāvēt, savukārt atsevišķām tiks pievienotas jaunas teritorijas. Tas radīs daudz neskaidrību, sajukumu, bažas un, iespējams, konfliktu. Būs jāmacās sadarboties. Mēs Jūrmalā esam veiksminieki, jo esam viena no nedaudzajām pašvaldībām, kurai netiks pievienotas vai atņemtas jaunas teritorijas. Mēs paliksim mēs.

Domājot par iespējamu politiskās varas maiņu pašvaldībā, mēs varam būt mierīgi. Jau 2020. gada 29. oktobrī pēc intensīva sagatavošanās perioda – **Jūrmalas pil-**

Lūdzu, aplieciniet un pierādiet, ka pieteikumam ir plašs un spēcīgs politiskais atbalsts un ka attiecīgās vietējās, reģionālās un valsts iestādes ir stingri apņēmušās atbalstīt programmas īstenošanu.

sētas domes sēdē uzskatos atšķirīgās partijas pārstāvošie deputāti **vienbalsīgi apstiprināja** Jūrmalas pieteikuma sagatavošanu daļībai EKG programmā un deva zaļo gaismu reģionālās sadarbības izveidei ar novadiem. 2021. gada 27. maijā Jūrmalas pilsētas dome pieņēma vienbalsīgu lēmumu iesniegt šo pieteikumu, tajā skaitā vispārīgi apstiprinot plānotos finanšu ieguldījumus.

2020. gada novembrī mēs uzrunājām kaimiņu novadus, kas 2021. gada 1. jūlijā, noslēdzoties teritoriāli administratīvai reformai, apvienosies jaunos Tukuma un Talsu novados. 2020. gada janvārī un februārī septiņu **novadu pašvaldībās daļība EKG pieteikumā tika apstiprināta ar deputātu balsojumu.** Partnerību ar šīm pašvaldībām Jūrmalas pilsētas domes deputāti vienbalsīgi apstiprināja

2021. gada 25. martā ar atsevišķu balsojumu.

Pēc pašvaldību vēlēšanām un teritoriāli administratīvās reformas noslēguma, kad darbu uzsāks jaunās Tukuma un Talsu novadu pašvaldības, mēs turpināsim kopīgo darbu, pārliecinoties par apvienoto novadu interesi un iespējām līdzdarboties EKG norisēs.

Pieteikuma sagatavošanas brīdī **valsts iestādes** vēl nav pieņēmušas lēmumu par valsts finansiālā ieguldījuma apjomu EKG programmā. Atbildē uz Latvijas EKG kandidātpilsētu kopīgi iesniegto jautājumu par plānoto valsts finansējumu, Kultūras ministrija apstiprināja valsts politisko atbalstu, norādot, ka pilsētas varētu saņemt valsts finansiālo atbalstu līdz 50 % no kopējām programmas izmaksām. ■



Lūdzu, aplieciniet un pierādiet, ka pilsētā ir vai arī tiks ierīkota programmas īstenošanai piemērota un ilgtspējīga infrastruktūra.

Kultūras infrastruktūra

Jūrmalas ģeogrāfiskā novietne, kā arī kūrortpilsētai raksturīgā dzīves sezonālitate nosaka kultūras infrastruktūras attīstību un apjomus. Kaut arī kultūras infrastruktūra globālajiem mērogiem ir neliela, tā dod iespēju vienotā pasākumā iesaistīt vairākas kultūras iestādes vienlaikus.

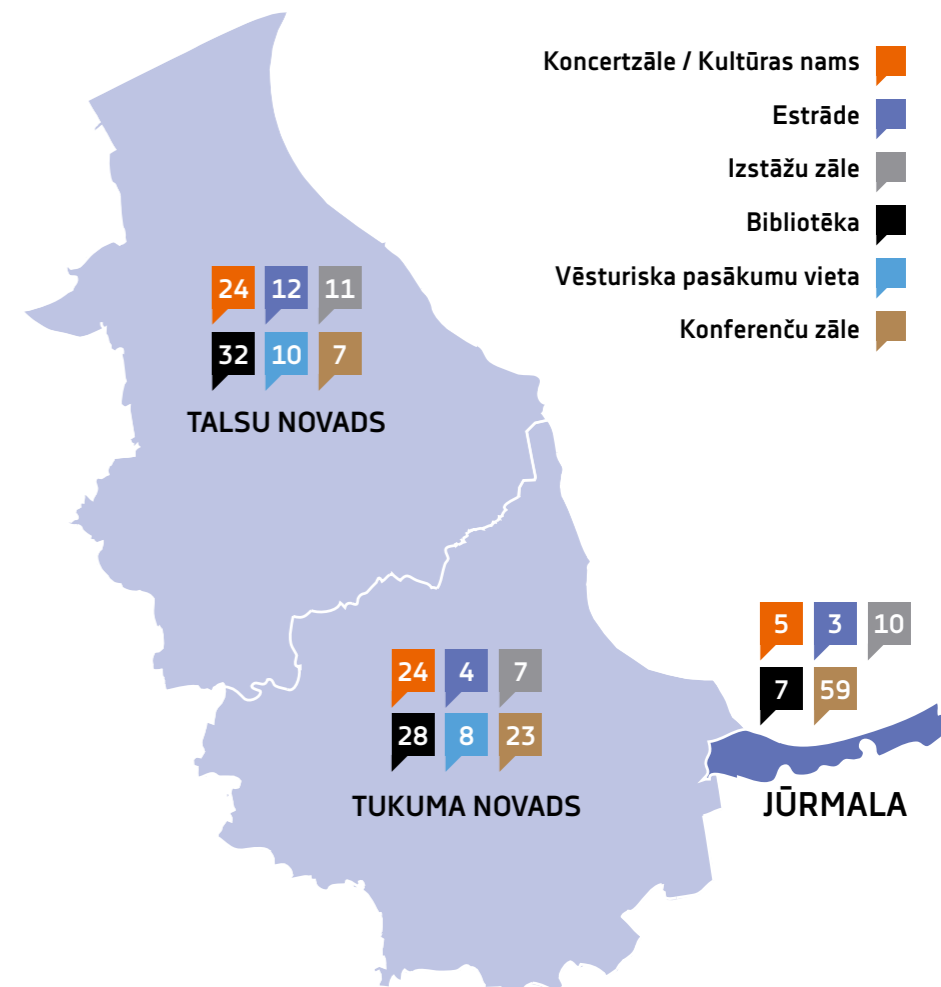
Mūsu EKG programmas galvenā iecere ir kultūras pasākumus iznest ārtelpā un ārpus ierastajām pasākumu norises vietām, tomēr ņemot vērā gan klimatiskos apstākļus, gan noteiktu pasākumu specifiku – liela daļa kultūras pasākumu notiks esošajās kultūras iestādēs Jūrmalā, kā arī partnerpašvaldībās.

Koncertzāles

Jūrmalā, kā īpašākās un ietilpīgākās koncertzāles, izceļamas Dzintaru koncertzāle un Dubultu koncertzāle. Dzintaru koncertzāles Lielā brīvdabas zāle spēj uzņemt 2 100 skatītājus vasaras sezonā (līdz 2027. gadam plānots sēdvietu skaitu palielināt līdz 2 900), bet Mazā zāle – 460 skatītājus ziemas sezonā. Savukārt Dubultu koncertzāle nodrošina 400 sēdvietas lielajā zālē un 130 sēdvietas kamerzālē. Kā citas nozīmīgas vissezonas pasākumu norises vietas pilsētā jāmin Jūrmalas Kultūras centrs (600 sēdvietas lielajā zālē), Kauguru kultūras nams (200 sēdv.) un Jūrmalas teātris (96 sēdv. kamerzālē). Tikmēr mūsu reģionālo sadarbības partneru – Tukuma un Talsu novadu pilsētu un pagastu koncertdzīvē liela loma ir kultūras namiem – Talsu novadā tie 21, bet Tukuma – 24 kultūras nami.

Estrādes

Gan Jūrmalā, gan sadarbības novados nozīmīgas pasākumu norises vietas vasaras sezonā ir estrādes. Jūrmalā tā ir vairāk nekā 90 gadus vecā Mēlužu estrāde – viena no divām Baltijas reģionā sastopamajām akustiskajām koka gliemežnīcas tipa estrādēm, kurā iespējams uzņemt ap 800 skatītāju. Arī brīvdabas Horna dārzā iespējams uzņemt 500 skatītājus. Savukārt novados kultūras pasākumu organizēšana notiek 8 brīvdabas estrādēs – Tukuma novadā tā ir trešā lielākā brīvdabas estrāde Latvijā – Durbes



estrāde (2 500 sēdv.) un estrāde *Ozolāji* (800 sēdv.). Talsu novadā tās ir estrāde *Jēgerleja* (1 500 sēdv.), Rojas estrāde-vasaras koncertzāle (1 000 sēdv.), Sauleskalna estrāde (1 700 sēdv.), Dundagas pils parka estrāde (480 sēdv.), Dupurkalna estrāde (400 sēdv.) un Tiņģeres estrāde (200 sēdv.).

Izstāžu zāles

Domājot par vizuālās mākslas pasākumiem, noteikti jāmin mūsu izstāžu zāles. Viena no nozīmīgākajām laikmetīgās mākslas izstāžu vietām Jūrmalā ir Mākslas stacija *Dubulti* ar divām izstāžu zālēm, kuru kopējā platība ir 367 m². Jāmin arī Dubultu Kultūras kvartāla izstāžu zāle (70 m²), Jūrmalas pilsētas muzejs (632 m²) un Bulduru izstāžu nams (120 m²). Savukārt Tukuma novadā pieejamas 7 izstāžu rīkošanas vietas, bet Talsu novadā – 42 vietas, kas nodrošina izstāžu darbību vai piedāvā

pastāvīgās ekspozīcijas, bet 11 vietās ir iespējams nodrošināt mainīgās ekspozīcijas. Talsu novadā īpaši jāizceļ Pedvāles mākslas parks, kuru iespējams apmeklēt neskaitāmi lielam apmeklētāju skaitam. Kopumā Tukuma novada teritorijā ir 13 muzeji, 4 muzejiskas vietas ar novadpētniecības ekspozīcijām, bet Talsu novadā – 13 muzeji.

Bibliotēkas

EKG programmas norises vietas aptvers arī Jūrmalas 7 bibliotēkas dažādās pilsētas apkaimēs, Talsu novada 32 un Tukuma novada 53 bibliotēkas.

Vēsturiskas pasākumu norises vietas

Kā īpašas pasākumu un festivālu norises vietas jāmin arī vēsturiskās pils, muižas un to parki, ar kuriem bagāta Tukuma puse un Talsu novads. Tukuma novadā kā lielākās minamas Durbes pils, Jaunmoku

pils, Jaunpils viduslaiku pils un Šlokenbekas muiža. Talsu novads Iepoņas ar Ziemeļkurzemē lielāko – Dundagas pili, kā arī divām privātajām atjaunotajām muižām – Lielvirbu muižu un Nurmuižu. Vērā ņemams ir arī Talsu novada muzeja parks un Spāres muiža ar senatnīgu parku, Durbes muižas, Jaunmoku pils un Jaunpils muižas parks.

Citas nozīmīgas pasākumu norises vietas

Kā dažādiem EKG programmas pasākumiem piemērota un nozīmīga norises vieta jāmin Jūrmalas Brīvdabas muzeja zvejnīku sēta, kurā regulāri tiek rīkoti dažādi tematiskie pasākumi. Tāpat arī Jūrmalas

pludmales centrs, kas izvietots pilsētas centra pludmalē – 640 m garumā, ietver 6 pludmales volejbola un tenisa laukumus, 3 transformējamus pludmales futbola, handbola un regbija laukumus, kā arī papildus teritoriju, kas pielāgojama lielu pasākumu organizēšanai ar 3 000 skatītāju ietilpību. Savukārt 2023. gadā netālu no Ķemeru ūdenstornja tiks atklāts Daudzfunkcionāls dabas izglītības un tūrisma centrs, kurā ar ekspozīciju, izglītības programmām un labiekārtoto teritoriju ik gadu iecerēts piesaistīt vismaz 60 000 viesus. Vērā ņemams ir arī filmu parks *Cinevilla* Tukuma novadā – lielākais filmēšanas laukums Baltijā, pasākumu un festivālu vieta, kas ieņem būtisku vietu

Latvijas kultūras nozarē, un aviācijā neizmantojamais Tukuma lidlauks *Jūrmala*, kurā avio šovu pasākumi vienlaikus uzņēmuši 25 – 30 000 apmeklētāju.

Konferenču zāles

Jūrmala ir gatava uzņemt arī augsta līmeņa konferenču tūrisma viesus mūsu 59 dažāda lieluma konferenču zālēs, no kurām lielākā paredzēta līdz 800 dalībniekiem.

Tāpat mums pieder visplašākā skatuve un mākslas galerija – mūsu *ARTērijas*: Lielupe, jūras krasts vairāk nekā 160 km garumā no Jūrmalas līdz Mazirbei, dzelzceļš, autoceļi un veloceļi, meži, purvi un plavas. ■



Pieejamība

Jūrmala atrodas apskaužamā vietā. Vienīgi Rīgas uzskatāma par vēl centrālāku Latvijas pilsētu. Kaut arī skaitās, ka Jūrmala atrodas 25 km attālumā no Rīgas centra, patiesībā – tā robežojas ar Rīgu. Kāpēc tuvums Rīgai ir tik svarīgs? Tāpēc, ka:

- Rīgā dzīvo aptuveni 1/3 Latvijas iedzīvotāju.
- Rīgā ir lielākā Baltijas lidosta, kas, piemēram, 2019. gadā apkalpoja vairāk kā 7,5 miljonus pasažieru.
- Jūrmala atrodas tikai 25 minūšu brauciena attālumā no Rīgas centra ar privāto transportu, 30 minūšu brauciena attālumā no Rīgas centrālās stacijas ar vilcienu, un 30 minūšu brauciena attālumā braucot ar autobusu.

Tas nozīmē, ka Jūrmala kā EKG var kļūt par vienas dienas galamērķi ikvienam Rīgas viesim. Un to nav maz – 2019. gadā Rīgu apmeklēja 2,85 miljoni viesu.

Nokļūt Jūrmalā ir vienkārši!

Ar lidmašīnu. Jūrmala atrodas 17 km attālumā no starptautiskās lidostas Rīgas, ar tiešajiem reisiem uz vairāk nekā 100 galamērķiem. No Rīgas lidostas līdz Jūrmalai ir tikai 15 minūtes ar automašīnu. Otra iespēja nokļūt Jūrmalā pa gaisa ceļiem ir lidosta *Jūrmala*, kas atrodas aptuveni 40 km attālumā no Jūrmalas. Lidostas attīstības plāni paredz sadarbību ar zemo cenu lidsabiedrībām, kas, iespējams, jau pirms 2027. gada vainagosies ar jaunām iespējām nokļūt Jūrmalā. Mēs sekosim šai attīstībai.

Ar vilcienu. Vairāk nekā 30 vilcienu reisi dienā savieno Jūrmalu ar Rīgas Centrālo pasažieru staciju. Vilcienu satiksme kādā no 14 Jūrmalas stacijām ļauj nokļūt 21 – 52 minūšu laikā. Dzelzceļš Jūrmalu savieno arī ar Tukumu – mūsu pieteikuma partnerpašvaldību. Tas nozīmē to, ka ar šo satiksmes līdzekli mūsu viesi varēs nokļūt gandrīz visās EKG pasākumu vietās. Ar vilcienu Jūrmalā gadā nokļūst vairāk nekā 1,2 miljoni cilvēku.

Nākotnē darbu uzsāks arī *Rail Baltica* līnija, kas Baltijas valstis iekļaus Eiropas dzelzceļu tīklā. Šobrīd ir plānots, ka *Rail Baltica* darbu uzsāks 2026. gadā, tātad EKG viesi no Eiropas Jūrmalā varēs nokļūt, izmantojot arī šo transporta līniju. Dzelzceļš ir mūsu bagātība, jo ir viens no ilgtspējīgā transporta veidiem, kas mums palīdz saglabāt tīru gaisu un cīnīties ar klimata pārmaiņu draudiem. Mēs iedrošināsim viesus izmantot šo dabai draudzīgāko transporta veidu!

Ar autobusu. Jūrmalu ar Rīgu savieno intensīvs mikroautobusu reisu tīkls (vairāk nekā 50 reisi dienā) ar gala pieturu Rīgas Starptautiskajā autoostā. Vairākas nozīmīgas autobusu līnijas no Rīgas savieno Jūrmalu arī ar lielākajām apdzīvotām vietām Kurzemes reģionā: Tukumu, Kandavu, Sabīli, Kuldīgu, Kolkū, Talsiem, Ventspili, Liepāju, Mazirbi, Roju, Dundagu un Pāvilostu.

Ar privāto transportu. No Rīgas centra Jūrmala ir sasniedzama 25 minūtēs pa vienīgo Latvijas ceļu ar trīs brauktuvēm abos virzienos. Lai ierobežotu tranzītu un mazinātu gaisa piesārņojumu, Jūrmala ir vienīgā pilsēta

Latvijā, kura ieviesusi iebraukšanas maksu pilsētā (2 eiro / laikā no 1.04. līdz 30.09.). Viesi, kas iebraukšanas nodevu ir samaksājuši, pretī saņem bezmaksas pašvaldības stāvvietas pilsētas teritorijā, bezmaksas ieeju pašvaldības muzejos un izstāžu zālēs.

Ar ūdens transportu. Jūrmala atrodas Baltijas jūras krastā un pie vienas no Latvijas lielākajām upēm – Lielupes. Jūrmala ar tās teritorijā esošajām vairāk kā desmit jahtu piestātnēm ir viena no aktīvākajām un atvērtākajām mazā ūdens transporta iespēju nodrošinātājām Latvijā. Pēdējo gadu laikā mazo jahtu transports kļuvis arvien populārāks Baltijas jūrā, pateicoties ES fondu ieguldījumam mazo ostu attīstībā. Jau šobrīd mūsu koncertus pludmalē labprāt apmeklē viesi ar jahtām, baudot kultūras piedāvājumu no jūras. Mēs ceram uz šī potenciāla vēl plašāku izmantošanu.

Ar velosipēdu. Kas var būt vēl labāks par pilsētas iepazīšanu, braucot ar velosipēdu – elpojot svaigu gaisu, kustoties un novērtējot apkārtni ilgāk nekā tas iespējams braucot ar auto vai vilcienu? Tāpēc veloceļiņi attīstība mums ir viena no prioritātēm. Jau šobrīd uz Jūrmalu var nokļūt pa 21 km garo veloceļiņu no Rīgas. Velomaršruti savieno arī visai attālās Jūrmalas apkaimes. No Bulduriem uz Buļļuciemu ved 13 km, no Majoriem uz Bulduriem aptuveni 12 km, no Majoriem uz Kauguriem aptuveni 25 km garš velomaršruts. Bet Liedaga velomaršruts savieno Lielupi ar Ķesterciemmu 48 km garumā. ■

Izmitināšana

Jūrmalai, kā kūrortpilsētai, ir jau gadsimtiem ilga pieredze viesu uzņemšanā. Mēs esam uzņēmuši viesus gan no Austrumiem, gan Rietumiem – gan tos, kuri pie mums uzturas ilgstošu laiku, gan tos, kuri iebrauc tikai uz vienu dienu, gan tos, kuri izvērtē pakalpojumu izmaksas, gan tos, kuru iespējas ir plašākas. Mums ir piedāvājums visiem.

Vidējais viesu uzturēšanās ilgums Jūrmalā ir aptuveni trīs diennaktis, tomēr tas ir ļoti atkarīgs no viesu mājas valsts, sezonas un uzturēšanas mērķa. Viesi, kuri

izmanto dažādas veselības atjaunošanas programmas Jūrmalas sanatorijās, paliek 1 – 2 nedēļas, savukārt brīvdienas viesi no Igaunijas, Lietuvas, Latvijas, kā arī konferenču viesi uzturas 1 – 2 naktis. Pirmspandēmijas gados Jūrmala gadā uzņēma vairāk kā 170 tūkstošus ārzemju viesu un vairāk kā 80 tūkstošus vietējo tūristu.

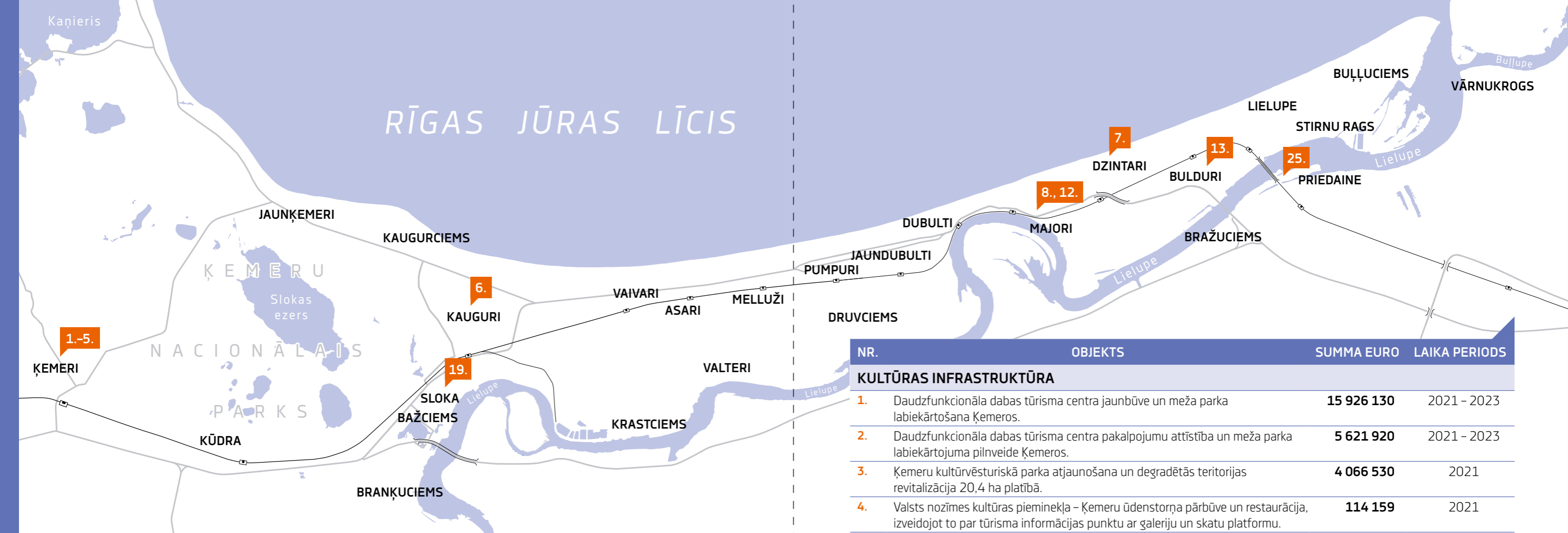
Jūrmalā ir 26 viesnīcas, kūrortviesnīcas, SPA un kūrorta rehabilitācijas centri, kuros iespējams uzņemt 3 332 viesus. Šajā statistikā nav iekļautas viesu mājas, kempingi un hosteļi, turklāt *Airbnb*

vietnē šobrīd atrodami vairāk nekā 300 vietu piedāvājumi. Ja pieskaita arī šīs naktsmītnes, tad Jūrmala katru nakti var uzņemt vairāk nekā 7 000 viesu vienlaicīgi.

Nepieciešamības gadījumā – tikai 25 minūšu attālumā no Jūrmalas, EKG viesu rīcībā būs arī Rīgas tūrisma infrastruktūra, tāpat arī mūsu partneru – Tukuma un Talsu novadu viesnīcu, viesu māju un kempingu iespējas. Mēs esam pārliecināti, ka neviens mūsu viesis nepalik bez pajumtes. ■

NAKTSMĪTNES VEIDS*	SKAITS	VIDĒJAIS NOSLOGOJUMS, %	GULTAS VIETU SKAITS
Viesnīcas un līdzīgas mītnes			
Kūrorta rehabilitācijas centri un sanatorijas	5	42,4	1096
Kūrortviesnīcas	10	32,3	1769
Viesnīcas	11	12,2	467
Cita veida apmešanās mītnes			
Viesu mājas	11	12,6	173
Kempingi	1	Nav pieejami dati	802
Viesu dzīvokļi	11	10,7	432
Hosteļi	2	Nav pieejami dati	263

* Šeit uzskaitītas tikai tās naktsmītnes, kas iesniedz informāciju Centrālās statistikas pārvaldei.



NR.	OBJEKTS	SUMMA EURO	LAIKA PERIODS
KULTŪRAS INFRASTRUKTŪRA			
1.	Daudzfunkcionāla dabas tūrisma centra jaunbūve un meža parka labiekārtošana Ķemeru.	15 926 130	2021 - 2023
2.	Daudzfunkcionāla dabas tūrisma centra pakalpojumu attīstība un meža parka labiekārtojuma pilnveide Ķemeru.	5 621 920	2021 - 2023
3.	Ķemeru kultūrvēsturiskā parka atjaunošana un degradētās teritorijas revitalizācija 20,4 ha platībā.	4 066 530	2021
4.	Valsts nozīmes kultūras pieminekļa – Ķemeru ūdenstornja pārbūve un restaurācija, izveidojot to par tūrisma informācijas punktu ar galeriju un skatu platformu.	114 159	2021
5.	Ķemeru pasta ēkas pārbūve, lai izveidotu tajā amatnieku koprades telpu.	187 075	2025 - 2027
6.	Pilsētas atpūtas parka un jauniešu mājas izveide Kauguros.	9 365 800	2021 - 2022
7.	Dzintaru koncertzāles Lielās zāles pārbūve un teritorijas labiekārtošana.	12 237 940	2021 - 2025
8.	Jūrmalas pilsētas muzeja ēkas Lienes ielā 15 – atjaunošana jaunas muzeja ekspozīcijas izveidei.	130 000	2024 - 2027
9.	Vides mākslas objektu izveide Jūrmalas apkaimēs.	129 050	2021 - 2026
10.	Veselīga dzīvesveida veicināšanas infrastruktūras izveide un atjaunošana.	409 080	2021 - 2027
11.	Jūrmalas bibliotēku atjaunošana un remonts.	500 000	2023 - 2027
12.	Jūrmalas pilsētas muzeja atjaunošana un paplašināšana.	225 720	2021 - 2022
13.	Jūrmalas teātra ēkas energoefektivitātes paaugstināšana.	681 990	2021 - 2022
PILSĒTAS INFRASTRUKTŪRA			
14.	Glābšanas staciju atjaunošana.	4 530 000	2022 - 2026
15.	Jaunu pludmales pārgēršanās kabīņu izgatavošana.	674 000	2021 - 2027
16.	Infrastruktūras atjaunošana izejās uz jūru.	190 000	2021 - 2027
17.	Velocīņu tīkla attīstība Jūrmalas pilsētā.	5 427 050	2021 - 2027
18.	Bērnu rotaļu un sporta laukumu atjaunošana un izveide.	1 237 380	2021 - 2027
19.	Slokas stadiona labiekārtošana.	236 250	2021 - 2022
20.	Slēgtā futbola / vieglatlētikas manēžas izbūve.	9 700 000	2023 - 2026
21.	Skolu sporta halles / zāles atjaunošana.	1 400 000	2021 - 2023
22.	Stadionu atjaunošana pie skolām.	1 709 920	2021 - 2023
23.	Jūrmalas pilsētas peldbaseina izveide.	4 200 000	2023 - 2026
24.	Lielupes ledus halles būvniecība.	5 000 000	2024 - 2027
TŪRISMA INFRASTRUKTŪRA			
25.	Vides objekta – Jūrmalas robežzīmes izveide.	174 300	2021
26.	Jūrmalas ūdens tūrisma pakalpojumu centra izveide un infrastruktūras attīstība.	756 800	2021
27.	Jūrmalas ostas infrastruktūras attīstība.	120 000	2021
28.	Lielupes kuģošanas infrastruktūras attīstība.	180 000	2024 - 2026

Kādus kultūras, pilsētas un tūrisma infrastruktūras attīstības projektus (tostarp renovācijas projektus) pilsēta plāno īstenot saistībā ar rīcību "Eiropas kultūras galvaspilsēta" no šā brīža līdz pasākuma norises gadam?

Izvērtējot pilsētas budžeta iespējas un attīstības plānus, mēs nebūvēsim pašmērķīgus EKG gadam paredzētus infrastruktūras objektus. **Kultūras, pilsētas un tūrisma infrastruktūras attīstībā uzsvaram liekam uz mūsu kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, to renovējot un pielāgojot jaunām lietojuma funkcijām.** Tuvākajos gados ir plānots nozīmīgs finanšu ieguldījums teritorijā Ķemeru, kas identificēta kā viena no Jūrmalas teritoriālām prioritātēm un nostiprināta "Jūrmalas pilsētas attīstības stratēģijā 2010. – 2030. gadam". Ķemeru kultūrvēsturiskā parka teritorijā jau šogad apmeklētājiem tiks vērts vēsturiskais Ķemeru ūdenstornis ar tūrisma informācijas punktu, interaktīvu ekspozīciju

un skatu platformu 42 metru augstumā. Ēkas un labiekārtotās teritorijas Ķemeru un citviet pilsētā kalpos kā nozīmīgas EKG gada aktivitāšu Pulsa vietas. Nozīmīga investīciju daļa ir veltīta esošās un novecojušās infrastruktūras atjaunošanai, kas ļaus ēkas padarīt ilgtspējīgākas, enerģiju taupošas un pieejamas.

Nemot vērā Jūrmalas kūrortpilsētas un "Veselīgas pilsētas" statusu, infrastruktūras attīstībā tuvākajos gados lielu nozīmi ieņems sporta un aktīva dzīvesveida infrastruktūras pilnveidošana, tajā skaitā arī tādu iedzīvotāju pieprasītu jaunu sporta objektu būvniecība, kā peldbaseins un ledus halle, kuri papildinās iespējas iedzīvotājiem arī ziemā aktīvi nodarboties ar sportu. ■





PIETEICĒJS:

Jūrmalas pilsētas dome sadarbībā ar **Talsu, Dundagas, Rojas novadiem** (nākotnē Talsu novads) un **Tukuma, Kandavas, Jaunpils, Engures novadiem** (nākotnē Tukuma novads).

PIETEIKUMA SAGATAVOŠANAS KOMANDA (alfabēta kārtībā):

Līga Dzirnekle
Iveta Ķelpe
Zane Leite
Agnese Miltiņa
Gunta Misāne
Inese Novada
Liene Pīpkalēja
Anda Šveica
Dace Ziemele

LITERĀRĀ REDAKTORE

Agnese Čivle

Mēs vēlamies pateikties ikvienam Jūrmalas un partnernovadu – Dundagas, Engures, Jaunpils, Kandavas, Rojas, Talsu, Tukuma – iedzīvotājam, pašvaldību deputātam, darbiniekam un ikvienam Latvijas iedzīvotājam, kurš bija iesaistīts *Jūrmala 2027* projekta sagatavošanā. Paldies par veltīto laiku, tiekoties fokusa grupās, iesniedzot savas idejas, strādājot pie pieteikuma satura un konsultējot projekta komandu!



Īpašs paldies visiem šī pieteikuma atbalstītājiem un līdzautoriem!

NOFORMĒJUMĀ IZMANTOTO FOTO ATTĒLU AUTORI:

Artis Veigurs: 23., 25., 28., 30., 31., 32., 39., 57., 58. lpp.; **Ivars Ķezbers:** 5., 24., 30., 31., 33., 41., 42. lpp.; **Gundars Rutkis:** 10., 16., 26., 50. lpp.; **Jānis Saliņš:** 18., 31. lpp.; **Arvīds Barānovs:** 3. lpp.; **Didzis Grodzs:** 7. lpp.; **Ojārs Martinsons:** 17. lpp.; **Elīna Krace:** 19. lpp.; **Ansis Starks:** 27. lpp.; **Gundars Ūķis:** 30. lpp.; **Agnese Bule:** 31. lpp.; **Kaspars Teilāns:** 35. lpp.; **Kristaps Kiziks:** 38. lpp.; **Ģirts Raģelis:** 54. lpp.

DIZAINS:

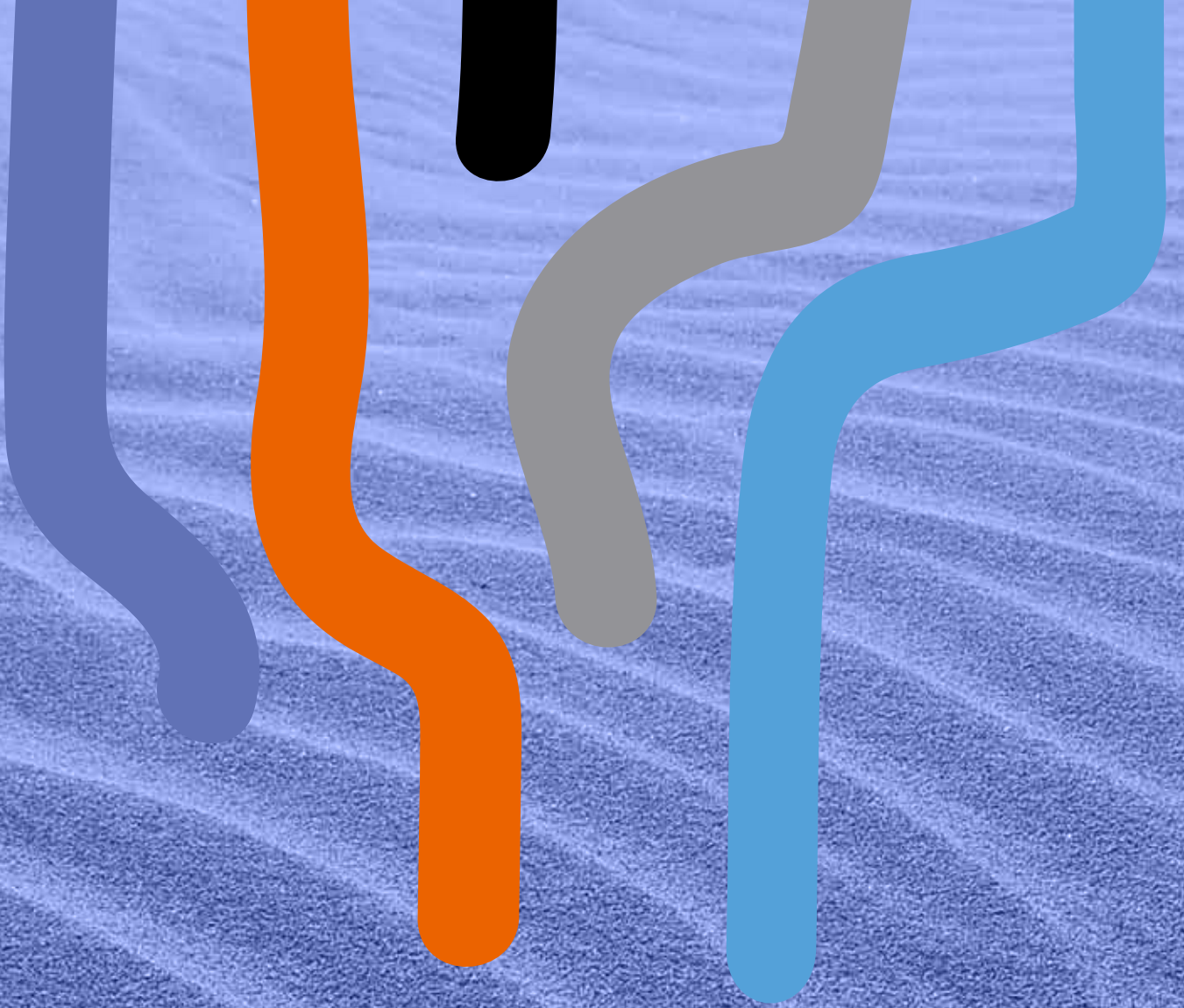
Jūrmala 2027 logo autors **Toms Vītiņš**
Makets **Ieva Upmace**
Druka **SIA ULMA**

© Jūrmalas pilsētas dome, 2021

NODERĪGAS SAITES:

www.jurmala.lv
www.visitjurmala.lv
<https://www.facebook.com/Jurmalalv>
<https://www.instagram.com/jurmalalv/>





Jūrmala